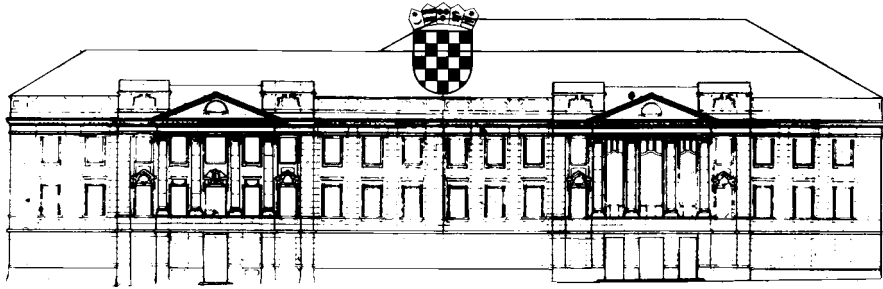

izvješća HRVATSKOGA SABORA

GODINA XV.

BROJ 382

ZAGREB, 4. II. 2004.

KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA 2 - IZVANREDNA - SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

Legend:

- HDZ
- SDP
- HNS/PGS
- HSS
- HDZ
- HDP
- MANJINE
- IDS
- HDZ
- LRAA
- HSLB
- LS
- DC

NOVI, V. SAZIV SABORA

Štampalo: Hrvatski sabor
Štampa: Jan. 28. 4/2004. 2004
Fotografije: Irena Blazević

Konstituiran peti saziv Sabora

Pred trinaest godina, 22. prosinca 1990. godine, hrvatski Sabor je donio Ustav Republike Hrvatske kojim su otvoreni putevi razvitku demokracije i samostalnosti Hrvatske. Zbog datuma proglašenja nazvan je "božićnim Ustavom" i Sabor je njegovu važnost obilježio knjigom "Proglašenje božićnog Ustava i slika o tom događaju".

Konstituiranje petog saziva Hrvatskog sabora održano je 22. prosinca 2003. pa je već dobio naziv "božićni Sabor". I od njega se očekuje jačanje parlamentarne demokracije i zakonodavna djelatnost koja će u svakom pogledu uzdići Hrvatsku.

Gotovo polovicu saborskih zastupnika čine nove osobe, od toga 19 posto su žene što je nešto manje nego u ranijem sazivu. Prosječna dob je još uvijek razmjerno visoka: 48,7 godina. S obzirom na broj sportaša, njih šestoro, sport će imati jak zastupnički loby.

U saborskim klupama ostaje dosta "saborskih veterana". Spomenimo Vladimira Šeksa, sada u predsjedničkom naslonjaču, pa mr.sc. Matu Arlovića, dr.sc. Furia Radina, Luku Bebića. S obzirom na daljnje usklađivanje hrvatskog zakonodavstva sa zakonodavstvom Europske unije, čemu valja pridodati i zakonske promjene uvjetovane novom organizacijom Vlade, može se očekivati i nadalje vrlo intenzivan rad Hrvatskog sabora; višetjedne sjednice s kratkim stankama između njih.

Odnos snaga u Saboru jamči veću temeljitost rasprava i neizvjesnost prilikom glasovanja, što će, nadamo se, samo povećati ulogu i važnost vrhovnog predstavničkog tijela.

Ž.S.

	strana
- Uvodnik urednika	2
- Utvrđivanje dnevnih redova	3
- Konstituirajuća sjednica Hrvatskoga sabora	3
<hr/>	
- 2 - izvanredna - sjednica Hrvatskoga sabora	
<hr/>	
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske; Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o sustavu državne uprave; Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija	9
- Predstavljanje Vlade Republike Hrvatske i glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske	22
- Program Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003-2007.	34
- Novi ministri - kratki životopisi	46
- Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva	47

PRIKAZ RADA:

- KONSTITUIRAJUĆE SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 22. PROSINCA 2003. GODINE
- DRUGE IZVANREDNE SJEDNICE HRVATSKOGA SABORA ODRŽANE 22. I 23. PROSINCA. 2003. GODINE

Utvrdjivanje dnevnih redova

KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA

Na predloženi dnevni red Konstituirajuće sjednice V. saziva Hrvatskoga sabora nije bilo primjedbi.

- Izbor predsjednika, potpredsjednika člana Mandatno-imunitetnog povjerenstva;	- Izbor potpredsjednika Hrvatskoga sabora;	- izbor predsjednika, potpredsjednika i člana Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav;
- Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva o provedenim izborima;	- Izbor predsjednika i članova Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove;	- Izbor predsjednika, potpredsjednika i člana Odbora za zakonodavstvo.
- Davanje prisege zastupnika;		

DRUGA - IZVANREDNA - SJEDNICA

Na predloženi dnevni red druge, izvanredne sjednice V. saziva Hrvatskoga sabora nije bilo primjedbi.

- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o Vladi Republike Hrvatske;	- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o sustavu državne uprave;	- Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva.
- Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija;	- Predstavljanje Vlade Republike Hrvatske i glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske;	

KONSTITUIRAJUĆA SJEDNICA HRVATSKOG SABORA

Predsjednik Hrvatskog sabora - Vladimir Šeks

Sukladno Poslovniku, konstituirajuću sjednicu 5. saziva Hrvatskog sabora otvorio je, i predsjedavao joj - do izbora novog predsjednika - dosadašnji predsjednik Hrvatskog sabora, **Zlatko Tomčić**. Nakon što je pozdravio sve prisutne, pozvao ih je da minutom šutnje odaju dužnu počast svima koji su dali život za Domovinu, ustvrdivši kako su u višestoljetnoj borbi za opstojnost Hrvata na ovim prostorima za državotvornu ideju i za sam čin stvaranja slobodne neovisne

Hrvatske dali život mnogi Hrvati i drugi državljani Republike Hrvatske.

Zlatko Tomčić je zatim podsjetio na tijek izbora. Predsjednik Republike raspisao ih je 20. listopada, a održani su 22., 23. i 30. studenoga 2003. Ustavni sud je 6. prosinca obavijestio Državno povjerenstvo da su se stekli uvjeti za objavu rezultata izbora, ono je 8. prosinca objavilo službene rezultate, a zatim je Predsjednik Republike sazvao Hrvatski sabor na prvo zasjedanje.

IZLAGANJE ZLATKA TOMČIĆA

Ustvrdivši da su u Parlament izabrana 152 zastupnika, Zlatko Tomčić se obratio novom sazivu. Iz njegova izlaganja donosimo izvode:

”Taj - često nazivani ”Božićni” - Ustav svjedočio je cijelom svijetu i svom narodu legitimitet i legalnost svojih građana u težnji za samostalnom državom utemelje-

noj na najvišim vrijednostima suvremenih demokracija. Danas, trinaest godina kasnije, njegove temeljne vrijednosti ostale su nepromijenjene, unatoč nizu promjena Ustava uzrokovanih promjenama društvenih, demokratskih, političkih i gospodarskih okolnosti u zemlji, koja se nalazi u tranziciji.

Vjerujem da današnjim danom otpočinjemo ponovno, kao i u siječnju 2000. godine, proces mirne i civilizirane promjene i predaje vlasti temeljem volje hrvatskih građana izraženoj na upravo minulim parlamentarnim izborima.

Također vjerujem da će ovaj saziv Sabora u svom mandatu unapređujući razinu dijaloga i tolerancije, otklanjati propuste i nedostatke prisutne u radu prethodnog saziva.

Izražavam nadu da ćemo uspješno tragati za novim uporištima hrvatske politike koja će nas odmaknuti u razmišljanjima i postupcima od onih tema prošlosti koje nas sprečavaju biti objektivnim i produktivnim u sagledavanju i kreiranju budućnosti uspješne Hrvatske. Ta uspješna Hrvatska budućnosti zahtijeva prioritarno puno suglasje, koje se mukotrpno stvara u svih političkih opcija na najvažnijim nacionalnim i državnim pitanjima. Ona su vezana u mislima naših ljudi na osjećaj pravednosti, vjeru i sigurnost i objektivnost pravnog sustava te kvalitetu življenja u svojim obiteljima, čega bez posla i socijalne pravednosti nema.

Zato ovaj saziv Sabora, vjerujem, posvetit će svoj angažman posebno unapređenju funkcioniranja pravne države, razvoju gospodarstva temeljenoj na ekonomskoj politici, koja omogućava viši standard i dostojanstvo življenja čovjeka. Te kao dokaz skladnost odnosa sa svijetom uspješno raditi na prihvaćanju Hrvatske u Europsku uniju i NATO savez.

Ozbiljnim i savjesnim poslom možemo dokazati odanost narodnim očekivanjima i odgovornost prema nacionalnim i državnim interesima.

Kao predsjednik Hrvatskoga sabora u prošlom sazivu, vjerujem da ćemo i uređenjem odnosa u ovom Domu i odnosom prema drugim vidovima državne vlasti uspjeti i u praksi realizirati Ustavom propisane funkcije ovoga Doma kao predstavničkog tijela građana, dodao bih, najvišega narodnog predstavništva i nositelja zakonodavne vlasti u Republici Hrvatskoj."

IZBOR PREDSJEDNIKA HRVATSKOG SABORA

Tomčić je izvijestio prisutne da je, prema dotad predanim evidencijskim listićima sjednici nazočno 127 zastupnika. Da bi Hrvatski sabor bio konstituiran, sukladno članku 73. Ustava i članku 4. Poslovnika Hrvatskoga sabora, u nazočnosti većine zastupnika potrebno je pristupiti izboru predsjednika Sabora. Na temelju članka 5. Poslovnika, Klub zastupnika Hrvatske demokratske zajednice predložio je da se za predsjednika Hrvatskoga sabora izabere **Vladimir Šeks**. Zastupnici su prijedlog prihvatili sa 114 glasova za i 13 protiv. Ovime je konstituiran 5. saziv Hrvatskog sabora.

Nakon što je izvođenjem himne odana počast Domovini, Zlatko Tomčić je čestitao novom predsjedniku Hrvatskog sabora, **Vladimiru Šeksu**, koji je nastavio predsjedavati sjednici, najprije zahvalivši na ukazanom mu povjerenju, rekavši da to u ovom trenutku dvostruko obvezuje - zbog važnosti daljnjeg jačanja demokratskih vrijednosti, ali i zbog potrebe da se u demokratskom okružju i kroz demokratske procedure ostvare današnji ciljevi i interesi hrvatske države i hrvatskoga društva. Visoku dužnost koja mu je povjerena obavljat će, rekao je, savjesno i odgovorno, vodeći uvijek računa o brizi i obvezi da Hrvatski sabor bude - kako je to uvijek u povijesti bio - jamac ostvarenja najviših narodnih i državnih interesa, prije svega slobode i pravde.

IZLAGANJE VLADIMIRA ŠEKSA

"Suvremeni međunarodni uvjeti i promijenjena narav suvremenog svijeta samo još više naglašavaju važnost takve uloge hrvatskog parlamenta. Jačanje demokracije naša je nezaobilazna spona sa svijetom, naša karta jednakosti i mjera naših političkih i civilizacijskih dostignuća. Ali demokracija je istodobno i naš razgovor s nama samima, mjera naših nacionalnih interesa i naš oslonac u dijalogu sa svijetom.

Vjerujem da je jačanje demokracije u Hrvatskoj naš zajednički moto. Radujem se da ćemo u tome zajednički sudjelovati, da ćemo surađivati u zahtjevnom poslu koji je pred nama i da ćemo radi-

ti u demokratskom skladu svih političkih opredjeljenja.

Zahvaljujem se posebno i zbog toga što su glasovi za moj izbor došli sa svih strana sabornice, raznih političkih boja i opredjeljenja. Upravo to raduje i obvezuje, upravo to potvrđuje da hrvatski parlamentarizam ulazi u novu etapu i da je to, vjerojatno, najveća dobit nedavnih izbora.

Izbori su potvrdili da građani žele političku zrelost, odmjerenu odgovornost, da žele narodne zastupnike koji će se rukovoditi interesima zemlje i glasom naroda, koji se neće olako prepuštati samodopadnostima i banalnostima, zavadama i podjelama, koji će u demokratskoj raspravi uvijek voditi računa da pobijedi najbolji argument - interes Hrvatske.

Upravo zbog toga želim posebno pozdraviti nove zastupnike u Hrvatskom saboru. Osobno, kao jedan od veterana ove sabornice, iskreno vas pozivam - budimo ponosni na svoju dužnost i budite savjesni u njenom ispunjenju.

Dame i gospodo, pred nama su teške zadaće i veliki izazovi. Dolaze vremena zahtjevnog zakonodavnog rada. Unutarne reforme, koje predstoje, zahtijevat će neumornu zakonodavnu proceduru. Uvjeren sam da ćemo pri tome svi uvijek imati na umu da je najvažniji krajnji cilj, usvajanje zakona najboljih za Hrvatsku.

U odnosima sa svijetom ovaj će dom, također, biti suočen s novim izazovima. Usudio bih se čak reći da je pred nama vrijeme kada će se, zapravo, po zbivanjima u ovoj sabornici odmieravati i određivati budućnost i sudbina Hrvatske. Zemlja je na raskrižju. Ona stoji na pragu potpunoga otvaranja ka Europskoj uniji, nadohvat toga političkog i simboličnoga znaka da smo sposobni i zreli za ostvarenje povijesnih i suvremenih težnji hrvatskog naroda i građana Hrvatske.

Istodobno, zemlja je još pod opterećenjem zbog nedovoljno jasnih i neprijepornih pogleda na opću buduću sliku ovog dijela Europe i razlika u pogledima na proces širenja europskih integracija i taj očekivani iskorak nalazit će svoju političku i pravnu formu u raznim odlukama i dokumentima o kojima će raspravljati ovaj visoki dom, i o kojima ćete vi odlučivati.

I upravo zato ovaj saziv Hrvatskog sabora suočava se s povijesnim odgovornostima. Uvjeren sam da ćemo tu odgovornost imati na umu pri svakodnevnom

radu. Da ćemo, kad to bude potreba trenutka, znati prevladati sitničavost i pokazati političku širinu. Govorim to zato što ovo mjesto, kao mjesto parlamentarnog odlučivanja, ne bi trebalo biti mehanička glasaonica s malo samostalnosti, ali niti polemički klub s malo učinkovitosti, i u tome je pravo značenje ovog saziva Hrvatskog sabora.

Od parlamentarizma koji je, zbog posebnih povijesnih okolnosti, bio prijenosnik jedne političke volje bez dovoljno otvorenosti spram drugih mišljenja preko parlamentarizma koji je, u drugim okolnostima, više iskazivao nesklad političkih volja negoli tražio zajedničku rezultantu, evo nas na pragu stvarnog samostalnog i odgovornog parlamentarizma. Vjerujem da je riječ o povijesnom iskoraku za Hrvatsku, i vjerujem da smo svi svjesni odgovornosti koja to nameće svakome od nas. To je, također, još jedna dodatna poruka posljednjih izbora. Građani hoće odgovorne, samostalne i svjesne narodne zastupnike. Građani su glasovali za promjene i žele da parlamentarna procedura omogući njihovo ostvarenje.

Zbog toga konsenzus, suglasje, za mene postoje sve važnijim pojmom. Zbog vanjskih izazova koje sam naznačio i zbog potrebe da se Hrvatskoj vrati politički mir i nadvladaju podjele koje nas sputavaju, vjerujem u parlamentarni konsenzus koji neće biti odraz samo stranačke discipline već i mjera nacionalne i političke odgovornosti zastupnika.

Vjerujem i u ozračje političke snježljivosti i dijaloga s uzajamnim uvažavanjem.

Ovaj Visoki dom treba odražavati i predvoditi visoki stupanj duhovnog napretka zemlje. Hrvatskoj treba vratiti vjeru u sebe, nova energija treba zemlji dati novu dinamiku. Hrvatski sabor u tome ima predvodničku ulogu.

Izbori su potvrdili opredjeljenje građana za konsolidaciju institucija sustava i za provedbu reformi koje će osigurati gospodarski rast. Tu su, po mojem sudu, dva temeljna zahtjeva građana - uređena država i pouzdano gospodarstvo.

Ostvarenje obaju tih ciljeva tražit će opsežnu zakonodavnu proceduru. Povećanje zaposlenosti ostaje samo politička parola ako ne bude praćeno novim radnim zakonodavstvom, novim zakonima o poreznom sustavu, novim zakonima o štednim ulozima i stranim ulaganjima, novim zakonima i uredbama o finan-

cijskom nadzoru, o protukorupcijskom pravu, o novoj javnoj upravi, uzajamnoj povezanosti, povezanoj zakonodavnoj aktivnosti koja je pred nama. Uređenje cjelokupnoga državnog sustava treba biti u funkciji glavnih strateških interesa države u ovoj etapi razvoja.

K tome, predstoji i nastavak usklađivanja zakonodavne materije sa zakonodavstvom Europske unije. Naša potreba da nastavimo unutarne reforme uskladiva je s potrebom prilagodbe europskim standardima, neka nam to bude smjerokaz pri radu u odborima i drugim tijelima Hrvatskog sabora.

Jamčim da ću svoju dužnost obavljati objektivno i nepristrano. Bit će jasno i povišenih emocija u sabornici, jer je to neizbježno, ali vodit ću saborske sjednice objektivno i sabrano, uvijek poštujući pravila i proceduru.

Dame i gospodo, Hrvatski sabor treba nastaviti zrcaliti interese svih slojeva hrvatskog društva i svih hrvatskih regija. U ovom Domu treba istinski dati priliku svakom zastupniku da prenese volju i zahtjeve svoga dijela biračkog tijela.

Ovaj Dom treba ostati otvoren prema javnosti, ali više od toga, Hrvatski sabor treba danas preuzeti vodeću ulogu u onome što je Hrvatskoj danas najpotrebnije - u obnovi unutrašnje demokratske stabilnosti društva, u konsolidaciji svih sastavnica državnog i društvenoga života zemlje, i punu usredotočenost na dosljedno i učinkovito ostvarenje temeljnih ciljeva i interesa Hrvatske u ovoj etapi našeg razvoja i uz uključivanje u najvažnije europske i međunarodne procese.

Naša potpuna privrženost demokraciji i vladavini prava, čvrsta jamstva manjinskih, građanskih i vjerskih sloboda, potpuna jednakost i ravnopravnost svih naših građana i poštivanje međunarodnih obveza naći će svoju potvrdu u djelovanju ovog saziva Hrvatskog sabora. Uvjeren sam da smo oko tih načela i ciljeva istomišljenici, što ne znači da će ova dužnost biti laka, ali ona je svakako časna i ja ću je s ponosom i odgovornošću obnašati."

Na prijedlog predsjednika Parlamenta, Vladimira Šeksa, utvrđen je zatim dnevni red te uslijedio izbor: predsjednika, potpredsjednika i članova Mandatno-imunitetnog povjerenstva; podnošenje Izvješća Mandatno-imunitetnog povjerenstva o provedenim izborima, davanje prisega zastupnika, izbor potpredsjednika Hrvat-

skog sabora, imenovanje tajnika Hrvatskog sabora, izbor predsjednika, potpredsjednika i članova Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove, izbor predsjednika, potpredsjednika i članova Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav i izbor predsjednika, potpredsjednika i članova Odbora za zakonodavstvo.

IZBOR PREDSJEDNIKA, POTPREDSJEDNIKA I ČLANOVA MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA

Sukladno međustranačkom dogovoru, na prijedlog klubova zastupnika, za predsjednika Mandatno-imunitetnog povjerenstva jednoglasno je (sa 127 glasova) izabran **Damir Sesvečan**, za potpredsjednika **Srećko Ferenčak**, a za članove Povjerenstva **Milanka Opačić**, **Biserka Perman**, **Ivana Sućec-Trakoštanec**, **Mato Štimac**, **Vladimir Kurečić**, **Ivica Klem** i **Vlado Jukić**.

IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA O PROVEDENIM IZBORIMA

Predsjednik Mandatno-imunitetnog povjerenstva, **Damir Sesvečan** podnio je Izvješće o provedenim izborima koje donosimo u cijelosti. Mandatno-imunitetno povjerenstvo Hrvatskog sabora razmotrilo je na 1. sjednici, održanoj 22. prosinca 2003, službene rezultate izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, što ih je objavilo Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske.

Izbore za zastupnike u Hrvatski sabor je, na temelju članka 97. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske, te članaka 5, 6. i 68. stavka 2. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor Odlukom o raspisivanju izbora za zastupnike u Hrvatski sabor ("Narodne novine", broj 165/03) raspisao predsjednik Republike Hrvatske Stjepan Mesić, a održani su 22, 23. i 30. studenoga 2003. godine.

Državno izborno povjerenstvo Republike Hrvatske podnijelo je gospodinu Stjepanu Mesiću, predsjedniku Republike Hrvatske, Izvješće o provedenim

izborima za zastupnike u Hrvatski sabor od 8. prosinca 2003. godine, koje je protekom rokova za podnošenje žalbi postalo i konačno.

Ustavni sud Republike Hrvatske dopisom SU 212/2003. od 6. prosinca 2003. izvijestio je Državno izborno povjerenstvo da su se protekom rokova za podnošenje žalbi stekli uvjeti za objavu rezultata izbora za zastupnike u Hrvatski sabor ("Narodne novine", brojevi 192/03, 195/03).

Povjerenstvo je utvrdilo da je u Hrvatski sabor, sukladno odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, izabrano 152 zastupnika i to:

a) 140 zastupnika izabrano je s liste političkih stranaka, u 10 izbornih jedinica, sukladno odredbi članka 35. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

b) 4 zastupnika s posebnih lista političkih stranaka izabrano je, sukladno odredbi članka 40. Zakona, u posebnoj izbornoj jedinici.

c) 8 zastupnika nacionalnih manjina izabrano je na temelju članaka 15. i 16. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor.

Povjerenstvo je utvrdilo da su sukladno stavcima 1. i 2. članka 12. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", broj 6/02) zastupnici Sabora nakon raspuštanja Sabora nastavili obnašati svoje dužnosti i ovlasti do konstituiranja novog saziva Sabora, te da danom konstituiranja prestaje mandat zastupnicima prethodnog saziva Sabora.

Istoga dana prestaje zastupnicima prethodnog saziva Sabora članstvo u tijelima i organizacijama izvan Sabora, na koje ih je imenovao Sabor iz reda zastupnika ako je imenovanje uvjetovano obnašanjem dužnosti zastupnika, a toga dana prestaje i članstvo u radnim tijelima Sabora imenovanim članovima.

Slijedom iznijetog Povjerenstvo je zaključilo da danom konstituiranja Sabora prestaje mandat zastupnicima prethodnog saziva Sabora, i da su u Hrvatski sabor izabrani sljedeći zastupnici, poređani po abecednom redu.

Zastupnici Hrvatskog sabora

1. Jene Adam, 2. Đurđa Adlešić, 3. Zdenko Antešić, 4. Ingrid Antičević-Marinović, 5. Željka Antunović, 6. Franjo Arapović, 7. mr.sc. Mato Arlović, 8. Zdenka Nediljka Babić Petričević, 9. Branko Bačić, 10. Stjepan Bačić, dr. med. 11. Anto Bagarić,

12. Ivan Bagarić, 13. Marija Bajt, 14. dr.sc. Ivo Banac, 15. Milan Bandić, 16. Luka Bebić, 17. Snježana Biga-Friganović, 18. mr.sc. Božo Biškupić, 19. Jure Bitunjac, 20. Florijan Boras, 21. Dražen Bošnjaković, 22. Ljubica Brdarić, 23. Đuro Brodarac, 24. Ivica Buconjić, 25. Perica Bukić, 26. Karmela Caparin, dr. med. 27. dr.sc. Mato Crkvenac, 28. Radimir Čačić, 29. dr.sc. Ivan Čehok, 30. Lino Červar, 31. Petar Čobanković, 32. mr.sc. Zdenka Čuhnil, 33. Tomislav Čuljak, 34. dr.sc. Krešimir Ćosić, 35. dr.sc. Miljenko Dorić, 36. Valter Drandić, 37. Ivan Drmić, 38. Josip Đakić, 39. Anto Đapić, 40. Srećko Ferenčak, dipl.ing. 41. Mirko Filipović, 42. Stjepan Fiolić, 43. Josip Friščić, 44. Ratko Gajica, 45. Mato Gavran, 46. Branimir Glavaš, 47. mr.sc. Kolinda Grabar-Kitarović, 48. dr.sc. Andrija Hebrang, 49. Vilim Herman, 50. Silvano Hrelja, 51. mr.sc. Nikola Ivaniš, 52. Ivan Jakovčić, 53. Gordan Jandroković, 54. Ivan Jarnjak, 55. dr.sc. Ivo Josipović, 56. Vlado Jukić, 57. dr.sc. Ljubo Jurčić, 58. mr.sc. Neven Jurica, 59. mr.sc. Marin Jurjević, 60. Damir Kajin, 61. Božidar Kalmeta, 62. Antun Kapraljević, dipl.ing. 63. Ivica Klem, 64. Miroslav Korenika, 65. Jadranka Kosor, 66. dr.sc. Alenka Košiša Čičin-Šain, 67. Pero Kovačević, 68. Zlatko Kramarić, 69. Vladimir Kurečić, 70. Velimir Kvesić, 71. Ljubica Lalić, 72. Željko Ledinski, 73. Josip Leko, 74. Dragutin Lesar, 75. Slaven Letica, 76. Slavko Linić, 77. Ivo Lončar, 78. Ana Lovrin, 79. Šime Lučin, 80. Nikola Mak, 81. Dujomir Marasović, dr.med. 82. Jakša Marasović, dipl.ing. 83. Ante Markov, 84. Krunoslav Markovinović, 85. Jagoda Martić, 86. dr.sc. Ivica Maštruko, 87. Darko Milinović, dr.med. 88. mr.sc. Neven Mimica, 89. Marijan Mlinarić, dr.med. 90. Petar Mlinarić, 91. Zvonimir Mršić, 92. Željko Nenadić, 93. Živko Nenadić, 94. Milanka Opačić, 95. Ivica Pančić, 96. mr.sc. Božidar Pankretić, 97. Branimir Pasecky, 98. Jelena Pavičić-Vukičević, 99. Željko Pavlic, 100. Željko Pecek, 101. Biserka Perman, 102. Anton Peruško, 103. Dorotea Pešić-Bukovac, 104. Tonino Picula, 105. Velimir Pleša, 106. dr.sc. Drago Prgommet, 107. Šime Prtenjača, 108. Dragutin Pukleš, 109. Zvonimir Puljić, 110.

dr.sc. Milorad Pupovac, 111. dr.sc. Vesna Pusić, 112. Ivica Račan, 113. Furio Radin, 114. Jozo Radoš, 115. Niko Rebić, 116. Luka Roić, dipl.oec. 117. mr.sc. Miroslav Rožić, 118. dr.sc. Zvonimir Sabati, 119. dr.sc. Ivo Sander, 120. dr.sc. Petar Selem, 121. Damir Sesvečan, 122. Gordana Sobol, 123. Zdravko Sočković, 124. Vojislav Stanimirović, dr.med. 125. Nenad Stazić, 126. Ivana Sućec-Trakoštanec, 127. dr.sc. Josip Sudec, 128. Darko Šantić, dipl.iur. 129. Vladimir Šeks, 130. dr.sc. Nevio Šetić, 131. Vladimir Šišljagić, 132. Vesna Škare-Ožbolt, 133. Vesna Škuljić, 134. Mato Štimac, 135. Dubravka Šuica, 136. Ivan Šuker, 137. dr.sc. Tonči Tadić, 138. dr.sc. Šemso Tanković, 139. Ruža Tomašić, 140. Zlatko Tomčić, 141. Emil Tomljanović, 142. Jozo Topić, 143. dr.sc. Marko Turić, 144. Davorko Vidović, 145. Vladimir Vranković, 146. Ivan Vučić, 147. dr.sc. Antun Vujić, 148. Branko Vukelić, 149. Vice Vukov, 150. Dragica Zgrebec, 151. Mario Zubović, dr.stom. i 152. dr.sc. Miomir Žužul.

Jednoglasno je zatim (132 glasa) prihvaćeno Izvješće Mandatno-imunitetnog povjerenstva o provedenim izborima za Hrvatski sabor i imenima izabranih zastupnika, imenima zastupnika koji obnašaju dužnost nespojivu sa zastupničkom dužnošću pa im zastupnički mandat miruje te o zamjenicima zastupnika koji umjesto njih počinju obnašati zastupničku dužnost.

Mirovanje mandata

Povjerenstvo je utvrdilo da, 22. prosinca 2003, započinje mirovanje zastupničkog mandata zastupnicima: Ivici Račanu, 2. Slavku Liniću, dr.sc. Mati Crkvenu, Željki Antunović, Šimi Lučinu, Toninu Piculi, dr.sc. Ljubi Jurčiću, Ivici Pančiću, dr.sc. Antunu Vujiću, mr.sc. Božidaru Pankretiću, Ingrid Antičević-Marinović, Davorku Vidoviću, mr.sc. Nevenu Mimici, Radimiru Čačiću, Željku Peceku, Gordani Sobol i dr.sc. Ivi Bancu, koji su, prema rezultatima izbora za zastupnike u Hrvatski sabor, izabrani, ali obnašaju dužnost člana Vlade Republike Hrvatske. Mandat navedenih zastupnika mirovat će dok Hrvatski sabor ne iskaže povjerenje novoj Vladi Republike Hrvatske.

Nespojivost dužnosti

Povjerenstvo je, nadalje, utvrdilo da su se, sukladno članku 9. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, a kojim je utvrđena nespojivost zastupničke dužnosti s istodobnim obnašanjem dužnosti iz stavka 2. stekli uvjeti iz stavka 3. članka Zakona za početak mirovanja zastupničkog mandata sljedećim zastupnicima; 1. Anto Bagarić, 2. Milan Bandić, 3. Đuro Brodarac, 4. Josip Friščić, 5. Ivan Jakovčić, 6. dr.sc. Ivica Maštruko, 7. Željko Ledinski, 8. dr.sc. Zvonimir Sabati i 9. Jakša Marasović.

Zamjenici zastupnika

Političke stranke su za dio izabranih zastupnika kojima mandat miruje na temelju stavka 1. članka 12. Zakona sa svojih lista neizabranih kandidata u izbornima jedinicama odredile kandidate za zamjenike zastupnika i o tome izvjestile i Hrvatski sabor te shodno tome zastupnički mandat započinju obnašati: 1. **Damir Špančić**, zamjenik zastupnika kandidiran u 5. izornoj jedinici kao kandidat na listi Hrvatske demokratske zajednice umjesto Ante Bagarića, **Marija Lugarić**, zamjenica zastupnika kandidirana u 2. izornoj jedinici kao kandidat na listi Socijaldemokratske partije Hrvatske i Stranke liberalnih demokrata umjesto Milana Bandića, **Ivanka Roksandić**, zamjenica zastupnika kandidirana u 6. izornoj jedinici kao kandidat na listi Hrvatske demokratske zajednice umjesto Đure Brodarca, **Ivan Kolar**, zamjenik zastupnika kandidiran u 2. izornoj jedinici kao kandidat na listi Hrvatske seljačke stranke umjesto Josipa Friščića, **Valter Poropat**, zamjenik zastupnika kandidiran u 8. izornoj jedinici kao kandidat na listi koalicije Socijaldemokratske partije Hrvatske i Istarskog demokratskog sabora umjesto Ivana Jakovčića, **Željko Kurtov**, zamjenik zastupnika kandidiran u 9. izornoj jedinici kao kandidat na listi Hrvatske narodne stranke umjesto prof.dr.sc. Ivice Maštruka, **Zdenko Haramija**, zamjenik zastupnika kandidiran u 6. izornoj jedinici kao kandidat na listi Hrvatske seljačke stranke umjesto Željka Ledinskog i **Josip Vresk**, zamjenik zastupnika kandidiran u 3. izornoj jedinici kao kandidat na listi Hrvatske seljačke stranke umjesto dr.sc. Zvonimira Sabatija.

Imena ostalih neizabranih kandidata u izbornim jedinicama koji će obnašati

zastupničku dužnost tijekom spriječenosti izabranog zastupnika da je obnaša političke stranke utvrdit će naknadno i o tome izvjestiti predsjednika Hrvatskog sabora.

Prisega

Uslijedilo je davanje **prisege** zastupnika. Tekst prisege je pročitao predsjednik Hrvatskog sabora **Vladimir Šeks**, a potom je svaki zastupnik riječju "prisežem" potvrdio:

"Svojom čašću da ću dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru obnašati savjesno i odgovorno, i da ću se u svom radu držati Ustava i Zakona i poštivati pravni poredak, te da ću se zauzimati za svekoliki napredak Republike Hrvatske."

IZBOR POTPREDSJEDNIKA HRVATSKOG SABORA

Za potpredsjednike Hrvatskog sabora izabrani su **Luka Bebić** i **Darko Miličević**, dr.med. (125 glasova "za" i 8 "protiv") na prijedlog Kluba zastupnika Hrvatske demokratske zajednice; mr. sc. **Mato Arlović** (126 glasova "za" i 8 "suzdržano") na prijedlog Kluba zastupnika SDP-a i dr. sc. **Vesna Pusić** (126 glasova "za" i 8 "suzdržano") na prijedlog Kluba zastupnika HNS-a i PGSS-a.

Prethodila je tome rasprava u kojoj su s prijedlozima klubova zastupnike upoznali dr. sc. **Ivo Sanader** (HDZ) i **Dragutin Lesar** (HNS ; PGS), dok predstavnik SDP-a nije obrazložio prijedlog tog kluba.

Dr. sc. **Ivo Sanader** je najprije podsjetio kako je člankom 31. Poslovnika Hrvatskog sabora predviđeno da Parlament ima dva do pet predsjednika te zatim izvjestio zastupnike o međustranačkom dogovoru da HDZ-u pripadnu dva potpredsjednička mjesta, a ostalim strankama tri. Na to je upozorenjem reagirao, u ime **Kluba zastupnika HSP-a**, **Miroslav Rožić**, skrenuvši pozornost na drugi i treći stavak članka 31. U slučaju izbora dva potpredsjednika jedan se bira na prijedlog parlamentarne većine, a drugi na prijedlog parlamentarne manjine, a u slučaju izbora pet potpredsjednika tri na prijedlog parlamentarne većine, a dva na prijedlog parlamentarne manjine. Valja, dakle, konstatirati tko je parlamentarna većina, kako bi ona mogla predlo-

žiti svoja tri kandidata, rekao je Rožić, rekavši zatim kako se u protivnom krši Poslovnik. Dometnuvši kako jest točno da predlagatelji mogu biti klubovi, ali da to međusobno ne kolidira (parlamentarnu većinu/manjinu čine klubovi).

Dr. sc. **Ivo Sanader** je rekao kako je točna Rožićeva tvrdnja, ali da toga dana ne moraju predložiti nijednoga ili mogu samo jednog potpredsjednika, jer nije rečeno u kojem roku parlamentarna većina predlaže tri kandidata. Tko će biti parlamentarna većina i manjina vidjet će se narednog dana nakon glasovanja o programu Vlade i njenim članovima, dometnuo je.

Ispravljajući Sanadera, **Ljubica Lalić (HSS)** je rekla kako je netočna njegova tvrdnja kako će se se narednog dana vidjeti tko je parlamentarna većina - tko bude glasovao za Vladu. Jer, parlamentarnu većinu čine potpisnici koalicijskih sporazuma.

Dr. sc. **Ivo Sanader** je rekao da je potpuno suglasan s interpretacijom zastupnice - glasovanje o Vladi nije mjera kojom se karakterizira parlamentarna većina. S tim u svezi je podsjetio kako je HDZ, iako je bio parlamentarna manjina, na sjednici nakon izbora 3. siječnja glasovao za Vladu jer su to smatrali civilizacijskim činom.

Mr. sc. **Miroslav Rožić** je, u novom javljanju, najprije rekao kako se njegov klub može složiti i sa širim tumačenjem Poslovnika, ali nikako ne s time da se ne utvrdi tko je parlamentarna većina. Po interpretaciji zastupnice Lalić to se ne može utvrditi ni potporom Vladi, napomenuo je, uz upit - kako se to onda i kada može utvrditi. Zastupnik je zatim rekao kako 77 zastupnika iz bilo kojih klubova i bilo kojeg statusa mora poduprijeti prijedlog za dva potpredsjednika Sabora koje predlaže parlamentarna većina.

Predsjednik Hrvatskog sabora, **Vladimir Šeks**, je skrenuo zastupnicima pozornost na to da, prema stavku 3. članka 5, pravo podnošenja prijedloga za izbor potpredsjednika Sabora imaju klubovi zastupnika na konstituirajućoj sjednici i do njih je da iznesu svoje prijedloge. Podnesena su četiri imena, peto ostaje za narednu sjednicu.

Da je stav Kluba zastupnika HSP-a neoboriv sa stajališta Poslovnika izjavio je **Slaven Letica (s kandidacijske liste HSP-a i ZDS-a)**, rekavši kako nije sporno da klubovi zastupnika imaju pravo

predlaganja, ali da ti prijedlozi moraju imati podršku parlamentarne većine.

Nakon ovoga je uslijedilo glasovanje, s uvodno spomenutim ishodom. **Miroslav Rožić** je nakon toga izrazio negodovanje i ogorčenje u ime Kluba zastupnika HSP-a, ustvrdivši kako je ovime, zapravo, zaobiđen Poslovnik te izazivši nadu kako ovo neće biti praksa i ubuduće te da će se do konstituiranja radnih tijela utvrditi tko je parlamentarna većina.

IMENOVANJE TAJNIKA HRVATSKOG SABORA

Josip Sesar imenovan je (113 glasova "za" i 21 "suzdržanih") za tajnika Hrvatskoga sabora.

Dosadašnja tajnica, **Danica Orčić**, podnijela je pisanu ostavku na tu dužnost.

IZBOR PREDSEDNIKA, POTPREDSJEDNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA IZBOR, IMENOVANJA I UPRAVNE POSLOVE

U Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove izabrani su (128 glasova "za") - za predsjednika **Branimir Glavaš (HDZ)**, za potpredsjednika **Božidar Pankretić (HSS)**, a za članove: **Miroslav Rožić (HSP)**, dr. sc. **Dorić Miljenko (HNS;PGS)**, dr.sc. **Marko Turić (HDZ)**, **Ivan Jarnjak (HDZ)**, **Branimir Pasecky (HDZ)**, **Tomislav Čuljak (HDZ)**, **Jozo Topić (HDZ)**, **Branko Bačić (HDZ)** i **Nenad Stazić (SDP)**.

Sukladno članku 5. Poslovnika, kojim je utvrđeno da prijedlog za izbor predsjednika, potpredsjednika i

članova Odbora za izbor, imenovanja i upravne poslove na konstituirajućoj sjednici mogu podnijeti klubovi zastupnika te članku 92. Poslovnika, kojim je predviđeno da ovo radno tijelo ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova, klubovi zastupnika su - sukladno međustranačkom dogovoru - podnijeli svoj prijedlog, s time da je Klub zastupnika SDP-a ostavio dva mjesta prazna za narednu sjednicu. Naime, članovi Vlade ostaju još tijekom današnjeg i sutrašnjeg dana zastupnici, pa će se naknadno predložiti dva zastupnika iz redova zastupnika toga kluba.

IZBOR PREDSEDNIKA, POTPREDSJEDNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA USTAV, POSLOVNIK I POLITIČKI SUSTAV

U Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora izabrani su: za predsjednika **Dražen Bošnjaković (HDZ)**; mjesto potpredsjednika Odbora predviđeno je za SDP (izbor - naknadno), a za članove: prof.dr. **Šemso Tanković (nacionalne manjine)**, **Emil Tomljanović (HDZ)**, **Velimir Pleša (HDZ)**, **Luka Bebić (HDZ)**, **Branimir Glavaš (HDZ)**, **Florijan Boras (HDZ)**, **Ljubica Lalić (HSS)**, **Dragutin Lesar (HNS)**, prof.dr. **Slaven Letica** (s kandidacijske liste HSP-a i ZDS-a) i mr. sc. **Mato Arlović (SDP)**.

Prijedlog odluke o izboru predsjednika, članova Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora utvrdio je jednoglasno Odbor za izbor, imenovanje i upravne poslove Hrvatskoga sabora na 1. sjednici, odr-

žanoj 22. prosinca 2003. Zastupnici su ga prihvatili sa 122 glasa "za".

Podsjetimo, prema članku 58. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav Hrvatskoga sabora ima predsjednika, potpredsjednika i 11 članova iz redova zastupnika, a još šest članova imenuje se iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika.

IZBOR PREDSEDNIKA, POTPREDSJEDNIKA I ČLANOVA ODBORA ZA ZAKONODAVSTVO

U Odbor za zakonodavstvo izabrani su sljedeći zastupnici: za predsjednika **Josip Leko (SDP)**, za potpredsjednika **Florijan Boras (HDZ)**, a za članove: **Zvonimir Puljić (HDZ)**, **Damir Sesvečan, HDZ**; **Emil Tomljanović (HDZ)**; **Velimir Pleša (HDZ)**, **Nikola Mak** (njemačka nacionalna manjina) **Josip Vresk (HSS)**, **Darko Šantić (HNS)**, **Pero Kovačević (HSP)** i dr. sc. **Ivo Josipović** (neovisni, izabran s liste SDP-a)

Prema članku 60. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za zakonodavstvo ima predsjednika, potpredsjednika, 11 članova iz reda zastupnika, a još 9 članova imenuje se iz reda javnih, znanstvenih i stručnih djelatnika te po jedan iz reda predstavnika sindikata više razine, udruge poslodavaca i uglednih pravника iz prakse.

Predsjednika, potpredsjednika i članove Odbora za zakonodavstvo predložio je jednoglasno Odbor za izbor, imenovanja i upravne poslove. Prijedlog je isto tako jednoglasno prihvaćen, sa 123 glasa "za".

J. R.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VLADI RH; PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O SUSTAVU DRŽAVNE UPRAVE; PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O USTROJSTVU I DJELOKRUGU MINISTARSTAVA I DRŽAVNIH UPRAVNIH ORGANIZACIJA

Manja i učinkovitija uprava

Na izvanrednoj sjednici 22. prosinca 2003. Hrvatski sabor je, na prijedlog Kluba zastupnika HDZ-a, hitnim postupkom novelirao zakone o Vladi RH i o sustavu državne uprave te donio novi Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija (tome je prethodila objedinjena rasprava o sva tri zakonska prijedloga). Donošenjem ovog paketa zakona stvoreni su preduvjeti za formiranje nove Vlade koja će, umjesto dosadašnjih 19 imati 14 ministarstava.

Kako je uvodno naglasio predsjednik HDZ-a i mandatar za sastav nove vlade, dr.sc. Ivo Sanader, manji broj ministarstava jamčit će ne samo uštede, nego i omogućiti djelotvorniju organizaciju i aktivnost Vlade. To je, kaže, prvi korak u nastojanju da se državna administracija smanji, što bi trebalo provesti na svim razinama, kako bi ona doista postala servis građana.

Broj ministarstava smanjen sa 19 na 14. Ured predsjednika Vlade RH u Hrvatskoj će ubuduće djelovati i 4 nova središnja ureda državne uprave - za upravu, za internetizaciju, za upravljanje državnim imovinom, te za razvojnu strategiju.

Iako načelno podržavaju racionalizaciju državne uprave, oporbeni zastupnici su u raspravi upozoravali na to da nema garancije da će se ti ciljevi i ostvariti. Naime, predviđa se da će pored 14 ministarstava i Ureda pre-

mijera u Hrvatskoj ubuduće djelovati i 4 nova središnja ureda državne uprave na čelu kojih bi bili državni tajnici (taj se institut uvodi i umjesto zamjenika ministara). To znači da se, barem u prvo vrijeme, mogu očekivati povećani troškovi administracije, a predlagatelj nije predvidio izvore sredstava za provedbu ove, po njihovoj ocjeni, nedovoljno pripremljene reforme.

Spomenimo i brojne prigovore na predloženo spajanje, odnosno prekrajanje pojedinih ministarstava, te njihov djelokrug. Među ostalim, izraženo je i mišljenje da ovakva reforma, zapravo, omogućava kadrovsku restituciju. Dio sudionika u raspravi založio se za radikalnu decentralizaciju, jer smatraju da se jedino na taj način može doći do učinkovitije uprave, a zahtijevali su i povratne informacije o efektima ove reorganizacije.

Unatoč protivljenju, odnosno rezervama, većeg dijela oporbe na kraju su sva tri zakonska prijedloga ipak dobila "zeleno svjetlo". Predloženi zakoni doneseni su kvalificiranom većinom zastupničkih glasova, i uz određene amandmanske korekcije, među ostalim i samog predlagatelja.

O PRIJEDLOZIMA

Predstavljajući zastupnicima ponuđene zakonske prijedloge dr.sc. Ivo Sanader je podsjetio na činjenicu da je HDZ u svom izbornom programu predlagao da se smanji broj ministarstava, kako bi Vlada bila što učinkovitija (slične inicijative imale su i druge stranke, npr. HSP). Naime, za zemlju od 4,5 milijuna stanovnika 19 naslijedenih ministarstava i Vlada sa 20 ministara (jedan je bez lisnice) doista je previše, kaže Sanader. Usporedbe radi, spomenuo je da Njemačka sa 80 milijuna stanovnika ima 13 ministarstava, Austri-

ja sa 11 milijuna stanovnika 12, itd. Po njegovim riječima predloženo smanjenje broja ministarstava je prvi korak u namjeri da se državna administracija smanji, najprije na razini ministarstava. Želimo početi od glave, tj. od Vlade, a potom bi isto trebalo provesti na svim razinama, kako administracija ne bi bila sama sebi svrhom, već servis građana.

Ubuduće samo 14 ministarstava

Manji broj ministarstava (14) jamčit će ne samo uštede nego će omogućiti i djelotvorniju organizaciju i aktivnost Vlade, kaže Sanader. Naime, učinkovita državna uprava može biti samo ona koja je elastična i vitka, a ne glomazni aparat od 20 ministara. Dakako, bilo bi najlakše i politički najkomotnije da smo zadržali zatečeno stanje, ali kako onda pokrenuti Hrvatsku i aktivirati sve one kreativne ljudske potencijale koje imamo te poticati poduzetništvo? Stoga se novim Zakonom o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija predlaže da u Vladi bude 14 ministarstava: vanjskih poslova; financija; obrane; unutarnjih poslova; pravosuđa; gospodarstva, rada i poduzetništva; mora, turizma, prometa i razvitka; poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva; zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, zdravstva i socijalne skrbi; znanosti, obrazovanja i športa; kulture; obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti te europskih integracija. Kako reče, do tog se broja došlo nakon konzultacija s nizom stručnjaka iz pojedinih područja, a praksa će pokazati je li to i najprimjerenije za Hrvatsku.

Stupanjem na snagu ovog zakona prestali bi s radom kao posebna ministarstva: Ministarstvo turizma; Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo; Ministarstvo znanosti i tehnologije; Ministar-

stvo rada i socijalne skrbi te Ministarstvo za javne radove, obnovu i graditeljstvo.

U nastavku je spomenuo da bi dio dosadašnjeg Ministarstva rada i socijalne skrbi prešao u Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, dok bi drugi dio bio prebačen u Ministarstvo zdravstva. To je, kaže, logičan slijed, jer malo i srednje poduzetništvo mjerama gospodarske politike treba povezati s velikim tvrtkama i sustavima, radi povećanja kompleksnosti proizvoda i zajedničkog nastupa na domaćim i stranim tržištima. Povezivanje ovih dvaju ministarstava trebalo bi rezultirati koordiniranijim i efikasnijim radom u gospodarstvu. Sastavni dio gospodarstva je i uređivanje radnih odnosa, tržišta rada, upošljavanja, te odnosi sa sindikatima i udrugama poslodavaca. Uključivanje i tog segmenta u zajedničko ministarstvo pridonijet će kvalitetnijem socijalnom dijalogu i rješenjima kojima je cilj gospodarski rast, ali i pravedno reguliranje radnih odnosa, te smanjenje nezaposlenosti i povećanje životnog standarda, naglašava Sanader.

Reduciranje broja ministarstava prvi je korak u namjeri da se državna administracija smanji. Želimo početi od Vlade, a potom bi isto trebalo provesti na svim razinama, kako administracija ne bi bila sama sebi svrhom, već servis građana.

Neki politički promatrači, kaže, nazvali su novo Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka mega ministarstvom. To je možda točno, ali postoje logični i vrlo opravdani razlozi zbog kojih ti resori trebaju biti u okviru jednog ministarstva. Naime, pomorska, cestovna, željeznička i zračna infrastruktura su, bez sumnje, najvažnije za razvoj zemlje, a pogotovo za razvoj turizma, grane koja će, koristeći tu infrastrukturu još uspješnije promovirati Hrvatsku u turističku zemlju. Stoga će ovo Ministarstvo omogućiti bolju koordinaciju navedenih resora, ali i veću iskristalnost komparativnih prednosti koje Hrvatska ima.

Temeljem dosadašnjih iskustava u Ministarstvo poljoprivrede i šumarstva

uključeno je i vodno gospodarstvo. Budući da je u djelokrugu tog Ministarstva već nadzor nad tлом i šumama, ovakvo se rješenje nameće kao najlogičnije, jer obuhvaća ukupnu zaštitu vodnih potencijala, kako u smislu njihova očuvanja, tako i u smislu učinkovitog iskorištavanja gospodarskih mogućnosti, kaže Sanader. S tim u svezi podsjetio je na činjenicu da se u Hrvatskoj danas navodnjava svega oko 1 posto ukupnih poljoprivrednih površina te da je stoga jedna od važnijih odrednica programa Vlade, u kontekstu povećanja proizvodnje kvalitetne hrane, pokretanje projekata navodnjavanja.

Uspostava efikasnog i kriterijima prostornog planiranja i zaštite okoliša primjerenog komunalnog sustava iduća je bitna odrednica za omogućavanje ravnomjernog regionalnog razvitka i poticanja gospodarskih osnova, naglasio je dalje. Naime, komunalni standard i opremljenost infrastrukturnim objektima važan je segment kvalitete življenja. S tim u svezi je i odgovornost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva za očuvanje, obnovu i stvaranje uvjeta za izgradnju novog stambenog fonda, posebno imajući u vidu potrebe mladih obitelji i socijalno stanovanje, te poticanje tržišne stanogradnje kao značajnog elementa ukupnog gospodarskog rasta.

U Ministarstvo zdravstva je, po novome, uključena i socijalna skrb. O tome da između organizacije zdravstvene i socijalne skrbi ne postoji oštra granica najbolje - kaže - svjedoči činjenica da se u našim bolnicama zbrinjava oko 15 posto bolesnika kojima su smještaj i njega primarni problem. To se posebice odnosi na populaciju starijih osoba ili onih s teškim kroničnim bolestima koje uz zdravstvene probleme imaju i status socijalno ugroženih osoba. Objedinjavanjem ovih dvaju resora otvara se mogućnost bolje suradnje i rješavanja zajedničkih problema. Primjerice, višak kreveta koji se javlja u bolnicama zbog prelaska na racionalnije liječenje u ambulancama i dnevnim bolnicama može se iskoristiti za smještaj socijalno i zdravstveno ugrožene populacije. Osim toga, spajanjem tih resora pojačat će se i suradnja stručnjaka iz oblasti zdravstva i socijalne skrbi po uzoru na mnoge europske zemlje (takvo pozitivno iskustvo smo već imali 1991. godine).

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa nastaje integracijom dosadašnjeg

Ministarstva znanosti i tehnologije te Ministarstva prosvjete i športa. Temeljna ideja udruživanja ovih dvaju ministarstava je postizanje veće povezanosti obrazovnog sustava sa znanostima, a sve radi implementacije najnovijih znanja u sustav školstva i obrazovanja. Ovim načinom organiziranja osigurat će se neposredno ujednačenje standarda obrazovanja, kao i usklađenog obrazovnog i znanstvenog sustava sa strategijom razvoja zemlje. Osim toga, predloženi model će osigurati i nužan, na znanju utemeljen sustavni razvoj športa i tjelesne kulture. Integrativni pristup sagledavanju znanja, obrazovanja i športa te bliska suradnja ovog ministarstva s ostalim ministarstvima i državnim upravnim organizacijama preduvjet je snažnom pokretanju Hrvatske, naglašava Sanader.

Spomenuo je, među ostalim, da se predlaže i uvođenje novog Ministarstva za obitelj, branitelje i međugeneracijsku solidarnost jer prema Ustavu obitelji pripada posebno mjesto u društvu. Naime, ustavne odredbe obvezuju državu da posebno štiti obitelji, djecu, mladež i majčinstvo. Budući da je Hrvatska, nažalost, među europskim rekorderima po negativnom prirastu stanovništva, prijeko je potrebno u posebnom ministarstvu objediniti brigu o obitelji i demografskoj obnovi, od zaustavljanja pada nataliteta do borbe protiv svih oblika ovisnosti. U tu svrhu Vlada priprema nekoliko zakonskih projekata kojima će se vratiti neka prava, ali i bolje regulirati neki odnosi, kaže Sanader. Među ostalim, spomenuto Ministarstvo će sačinjavati i posebne programe za mnogočlane obitelji, kao i za one s više djece. Novi programi za demografski razvitak pripremit će se u suradnji s vodećim hrvatskim demografima. Zadaća je novog Ministarstva i da pripremi novi zakon o pravima hrvatskih branitelja, te da svojim cjelokupnim aktivnostima stvara klimu vraćanja dostojanstva hrvatskim braniteljima. Među važnijim projektima bit će, svakako, program zapošljavanja hrvatskih branitelja i djece poginulih hrvatskih branitelja.

Kako reče, aktivnosti međugeneracijske solidarnosti temelje se na pretpostavci da mladi i umirovljenici nisu konkurentske skupine, već da se promicanjem prava i jednih i drugih jača temelj ustrojstva ovoga novog ministarstva - obitelj.

Osnivaju se 4 nova državna ureda

Po riječima dr. Sanadera kod ostalih ministarstava nema promjena, osim što se iz Ministarstva pravosuđa izuzima uprava i premješta u Središnji državni ured za upravu. To je, kaže, u skladu sa zahtjevima struke jer uprava po prirodi stvari i ne spada u djelokrug pravosuđa (po nekim rješenjima čak je bliža MUP-u). Osim toga, riječ je o interdisciplinarnom resoru koji uređuje i sve službeničke odnose, brine o edukaciji državnih službenika i namještenika svih ministarstava, itd.

Predloženim **novelama Zakona o Vladi RH** predviđa se, osnivanje još triju državnih ureda, definira njihova nadležnost i djelokrug (to se pobliže uređuje i **novelama Zakona o sustavu državne uprave**). Primjerice, Središnji državni ured za upravu obavljao bi upravne i stručne poslove koji se odnose na sustav i ustrojstvo državne uprave i lokalne samouprave, politički i izborni sustav. Središnji državni ured za e-Hrvatsku koordinirao bi djelatnosti tijela državne uprave i povezivanje s privatnim sektorom u provedbi projekta e-Hrvatske. Taj projekt predviđa uspostavu i umreženje sustava koji će građanima omogućiti da, putem Interneta, obavljaju komunikaciju s javnom upravom.

Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom obavljao bi upravne i stručne poslove koji se odnose na upravljanje nekretninama i pokretninama te udjelima u trgovačkim društvima u vlasništvu Republike Hrvatske, predlagao bi imenovanje članova nadzornih odbora, te vodio evidenciju o državnoj imovini koja nije posebnim zakonom povjeren na upravljanje drugom tijelu državne uprave. Po riječima dr. Sanadera, prva zadaća tog ureda bila bi izrada katastra cjelokupne državne imovine koja je sada raspoređena po različitim ministarstvima i nerijetko predstavlja mrtvi kapital. Predlagatelj smatra da bi se objedinjavanjem upravljanja tim nekretninama i pokretninama u središnjem Uredu mogao postići bolji financijski efekt. Nekretnine koje nitko ne koristi mogle bi se, čak, putem natječaja ponuditi i društvima za upravljanje imovinom ili fondovima, kako bi državni poračun od toga imao neke financijske koristi.

Prema predloženom, u ingerenciji Središnjeg državnog ureda za razvojnu stra-

tegiju bili bi upravni i stručni poslovi koji se odnose na osmišljavanje i implementiranje strategije razvitka Republike Hrvatske te koordinaciju s tijelima središnje državne uprave vezano uz ostvarenje ciljeva strategije.

Kako je predviđeno, središnjim državnim uredima upravljali bi državni tajnici, koji se, umjesto zamjenika ministara, uvode i u ministarstvima (taj bi rang imao i predstojnik Ureda predsjednika Vlade).

Dr.sc. Sanader je na kraju zahvalio zastupnicima koji su podržali prijedlog da se ova tri zakona izglasaju hitnim postupkom. Pozvao ih je da svoje sugestije za poboljšanje pojedinih zakonskih rješenja pretoče u amandmane koje će Vlada pomno razmotriti, a one konstruktivne uvažiti.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupro je donošenje predloženih zakona hitnim postupkom, s tim da su predsjednik tog radnog tijela Josip Leko i član dr.sc. Ivo Josipović izdvojili svoja mišljenja. Smatraju, naime, da bi donošenje ovih propisa bilo u suprotnosti s člankom 90. stavkom 2. Ustava RH i člankom 139. Poslovnika Hrvatskog sabora, budući da predlagatelj nije naveo izvor sredstava za provedbu reforme državne uprave.

Spomenimo i načelnu primjedbu Odbora na konačne prijedloge zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi RH te o sustavu državne uprave. Riječ je o sugestiji predlagatelju da preispita i svojim amandmanima otkloni manjkavosti koje se odnose na institut državnog tajnika koji se, umjesto zamjenika ministra, uvodi u državnim uredima i ministarstvima, te Ureda Vlade RH. Mišljenja je, naime, da bi u prijelaznim i završnim odredbama trebalo navesti da li i koji uredi Vlade prestaju postojati stupanjem na snagu ovih zakona. Založio se i za preispitivanje utvrđene odgovornosti državnog tajnika predsjedniku Vlade i ministru, kako bi se izbjeglo moguće tumačenje da bi na taj način taj dužnosnik provodio i nadzor nad ministrom.

Od konkretnih primjedbi tog radnog tijela spomenimo sugestiju predlagatelju da svojim amandmanima pravno, jezično i nomotehnički doradi izričaje u člancima 4. i 5. Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi RH. Članovi Odbora založili su se i za

preispitivanje dijela odredbe u članku 1. stavku 2. Konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave, tako da bude razvidno da su uredi državne uprave u županijama prvostupanjaska tijela središnjih državnih ureda i ministarstava. Sukladno spomenutim načelnim primjedbama sugerirali su predlagatelju da preispita i rješenje predviđeno stavkom 2. u članku 5. tog zakona, prema kojem državni tajnik za svoj rad odgovara predsjedniku Vlade i ministru.

Po mišljenju članova Odbora valjalo bi preispitati i sadržaj djelokruga ministarstava i državnih upravnih organizacija definiran Konačnim prijedlogom zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija, jer su uočene manjkavosti u odnosu na posebne zakone iz pojedinih djelatnosti, kao i međusobna opetovanja određenih poslova. Drže i da bi trebalo preispitati položaj i odgovornost za djelovanje upravnih organizacija i zavoda koje nisu u pravnom položaju državne upravne organizacije.

Spomenimo i njihove primjedbe na pojedine odredbe tog zakonskog prijedloga. Pođimo od sugestije da se u člancima od 4. do 22. u posljednjim stavicama iza riječi: "stavljani u djelokrug" dodaju riječi "posebnim zakonom" (djelokrug i obavljanje poslova mogu se dati, odnosno staviti u nadležnost ministarstvu ili državnoj upravnoj organizaciji samo zakonom). Članovi Odbora su mišljenja da bi trebalo preispitati i sadržaj odredbe stavka 2. u članku 5., glede ocjene poslovanja trgovačkih društava u vlasništvu Republike Hrvatske. Drže, također, da bi u stavku 1. članka 16. valjalo preispitati izostavljanje invalida NOR-a koji su u djelokrugu drugog ministarstva. Predložili su i dopunu izričaja u stavku 1. članka 19. riječima "i ostalih primjena", te zamjenu riječi "donošenja" u stavicama 2. i 3. članka 27. Konačnog prijedloga zakona riječima "stupanja na snagu".

Matični Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav podržao je prijedlog predlagatelja da se ova tri zakona donešu hitnim postupkom, a većina članova toga radnog tijela suglasila se s ponuđenim rješenjima. U raspravi je izraženo i manjinsko mišljenje da nisu osigurana financijska sredstva za provedbu predloženih zakona. Nakon provedene rasprave Odbor je većinom glasova

sugerirao Hrvatskom saboru da donese Zakon o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija te izmjene i dopune Zakona o Vladi RH i o sustavu državne uprave. Član Odbora Mato Arlović izdvojio je svoje mišljenje (sukladno članku 51. Poslovnika Hrvatskog sabora) iz političkih, ustavnopravnih i nomotehničkih razloga.

AMANDMANI

U pripremnoj raspravi na **Konačni prijedlog zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija** uloženo je 9 amandmana, ne računajući one samog predlagatelja.

Klub zastupnika IDS-a založio se za to da Ministarstvo turizma i dalje bude zasebno ministarstvo i u skladu s tim zatražio amandmanske korekcije članka 2. (brisati točku 7. i dodati točku 15. Ministarstvo turizma), 10. (brisati riječ "turizma" u stavku 1. te cijeli stavak 2.), dodavanje novog članka 18. kojim bi se definirao njegov djelokrug i opis poslova, te izmjenu članka 25. (brisati tekst "Ministarstvo turizma"). Mišljenja je, naime, da turizam kao najznačajnija gospodarska djelatnost u Republici Hrvatskoj treba imati svoje posebno Ministarstvo, napose imaju li se u vidu zadaće koje predstoje u turističkom sektoru i prijeko potrebna suradnja javnog i privatnog sektora, što je izuzetno važno za budućnost hrvatskog turizma.

Klub zastupnika HSS-a predložio je, ponajprije, amandmansku korekciju članka 9. Konačnog prijedloga zakona kojim se definiraju djelokrug i opis poslova Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Prema njegovoj sugestiji iza riječi "rada i poduzetništva" u stavku 1. trebalo bi dodati riječi "vodi aktivnu politiku zapošljavanja", a iza riječi "zadugarstvo" dodati riječi "osim poljoprivrednog" (isto valja učiniti i u stavku 3.) Naime, po mišljenju zastupnika HSS-a, radi unapređenja poljoprivredne proizvodnje udruživanjem putem zadugarstva prijeko je potrebno da ta djelatnost ostane u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. Smatraju, također, da bi radi razvoja i unapređenja poduzetništva istim člankom trebalo obuhvatiti i poduzetničke zone (iza riječi "slobodnih" dodati riječi "i poduzetničkih").

Njihovim amandmanom na članak 11. definiraju se i usklađuju nadležnosti Ministarstva poljoprivrede i šumarstva sukladno obvezama koje proizlaze iz Zakona o poljoprivredi, Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi, ribarstvu i šumarstvu, Zakona o hrani, Zakona o vinu, Strategiji poljoprivrede i ribarstva, te Strategiji gospodarenja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu države.

Predloženim korekcijama članka 22. zatražili su da se, radi usklađivanja s novom regulativom i harmonizacijom s EU, iz djelokruga Državnog inspektorata brišu nadležnosti iz područja stočarstva i vinarstva; slatkovodnog i morskog ribarstva; šumarstva i lovstva, šumskog sjemena, te šumskog sadnog materijala.

Spomenimo i amandmanske zahtjeve zastupnika **dr.sc. Ive Josipovića (neovisni, izabran s liste SDP-a)** za izmjenu i dopunu stavaka 1. i 2. u članku 23. Konačnog prijedloga zakona. Budući da je predlagatelj propustio navesti koji je ministar nadležan za područje rada državnih upravnih organizacija, zastupnik je predložio da se precizira da je za Državnu geodetsku upravu nadležan ministar zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, a za Državni hidrometeorološki zavod, Zavod za intelektualno vlasništvo, normizaciju i mjeriteljstvo te Državni zavod za statistiku ministar znanosti, obrazovanja i športa. To treba učiniti ne samo radi jasnog formiranja strukture državne uprave, nego i radi toga da bi se odredila nadležnost za donošenje podzakonskih propisa prema posebnim zakonima, napominje podnositelj amandmana.

Spomenimo, na kraju i amandmanske korekcije koje je predložio sam predlagatelj, **Klub zastupnika HDZ-a**, radi poboljšanja izričaja u člancima 4. do 22. te članku 27. stavci 2. i 3. Konačnog prijedloga zakona (sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo). Sugerirao je, naime, da se u ovom posljednjem riječi "donošenje" zamijeni riječima "stupanja na snagu", a u ostalim odredbama u posljednjim stavcima dodaju riječi "posebnim zakonom".

Klub zastupnika HDZ-a uložio je više amandmana i na **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi**. Navedenim korekcijama poboljšava se jezični izričaj u pojedinim zakonskim odredbama, sukladno primjedbama Odbora za zakonodavstvo.

Primjerice, predloženo je da se u stavku 3. članka 4. Konačnog prijedloga zakona, kojim se mijenja članak 21. postojećeg Zakona, riječ "rang" zamijeni riječju "položaju". Zastupnici HDZ-a su se založili i za brisanje riječi "novi" u uvodnoj rečenici članka 5, te za zamjenu riječi "djelatnosti" u članku 21 c, riječima "poslove iz djelokruga". Spomenimo i njihov prijedlog da se u članku 21e. riječi "osmišljavanje i implementiranje" zamijene riječima "utvrđivanje prijedloga i provedbu", a u stavku 1. članka 21 f. riječi "privremenog ili povremenog karaktera" riječima "privremene ili povremene prirode".

U nastavku riječ-dvije o amandmanima predlagatelja na **Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave**. Riječ je o prijedlogu za dodavanje novog članka 14. koji glasi: "Zamjenici ministra nastavljaju obnašati dužnost do imenovanja državnih tajnika sukladno novom zakonu.

Vlada Republike Hrvatske imenovat će državne tajnike u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona".

Amandmanom na članak 5, kojim se mijenja članak 40. postojećeg Zakona, zastupnici HDZ-a predložili su da se definira odgovornost državnog tajnika Vladi i ministru, a ne predsjedniku Vlade, kako je prvobitno bilo predviđeno. To je, kažu, u skladu s primjedbama većeg broja zastupnika iznesenim u raspravi o ovom pitanju.

RASPRAVA

Nakon uvodnog izlaganja predstavnika predlagatelja, **dr.sc. Ive Sanadera**, riječ su dobili izvjestitelji radnih tijela. Najprije je predsjednik Odbora za zakonodavstvo **Josip Leko** informirao zastupnike o primjedbama tog radnog tijela, a potom ih je o stavovima Odbora za Ustav, Poslovník i politički sustav izvjestio njegov predsjednik **Dražen Bošnjaković**. Nakon toga je uslijedila rasprava.

Nisu predviđeni izvori sredstava

Govoreći u ime Kluba zastupnika SDP-a, mr.sc. **Mato Arlović** je primijetio da predlagatelj nije predvidio izvore sredstava za primjenu predloženih zakona. Čak, štoviše, naznačio je da neće biti potrebna dodatna sredstva, iako se ovim

izmjenama otvaraju vrlo ozbiljne reforme koje će zasigurno koštati. Nadalje, postavlja se pitanje što zapravo znači novopredloženi institut državnog tajnika koji se, umjesto zamjenika ministra, uvodi u državnim uredima i u ministarstvima. Predlaže se, naime, drugačiji model odgovornosti prema kojem bi državni tajnik bio odgovoran premijeru i ministru (nije jasno hoće li zapravo, biti odgovoran ministru ili će u ime premijera kontrolirati ministra). Budući da se radi o pitanju koncepcijske naravi zastupnici SDP-a izražavaju ozbiljnu rezervu u

Ova reforma neće dovesti do smanjenja broja uposlenih u pojedinim sektorima, već će zahtijevati dodatna sredstva i nove ljude.

odnosu na ponuđena rješenja, kaže Arlović. Iako načelno podržavaju smanjenje broja ministarstava, a time i Vlade, mišljenja su da se ovim zakonskim izmjenama to neće postići i da se, zapravo, radi o mimikriji. Naime, treba imati u vidu da će pored 14 ministarstava i Ureda predsjednika Vlade RH u Hrvatskoj djelovati i 4 nova središnja ureda državne uprave, što je ukupno 19 subjekata Vlade RH, koliko ih ima i sada. Središnjim uredima rukovodit će državni tajnici, koji su u rangu zamjenika ministra ili ministra, a u njima se istodobno izdvajaju pojedine djelatnosti i resori koji su dosad bili u sklopu pojedinih ministarstava. To znači da ova reforma neće dovesti do smanjenja broja uposlenih u pojedinim sektorima, već će zahtijevati dodatna sredstva i nove ljude, upozorava Arlović. Budući da se predloženim novelama Zakona o Vladi nudi mješoviti koncept, koncepcijski nije rasvijetljeno kakva će biti nova Vlada. Riječ je, naime, o kombinaciji engleskog modela tv. kabinetske vlade i istodobno kancelarske vlade iz njemačkog modela, što je nespojivo. To bi moglo biti prijelazno rješenje, ali ono ne može dugoročno polučiti rezultate koji su se željeli postići smanjenjem broja ministarstava. Osim toga, čini se da je predlagatelj nekritički preuzeo neka rješenja iz postojećih zakona koji nisu nomotehnički usklađeni s u međuvremenu promijenjenim pravnim sustavom. Iz navedenih razloga zastu-

pnici SDP-a neće glasovati za predložene zakone, zaključio je Arlović.

Nema garancije da će se ciljevi racionalizacije ostvariti

Nadovezujući se na njegove riječi **Josip Leko (SDP)** je rekao da nije sporno da treba ne samo reorganizirati, nego racionalizirati trom i glomazan sustav državne uprave, ali da ništa ne jamči da će se ti ciljevi i ostvariti. Naime, i sam predlagatelj priznaje da se ovakva reorganizacija predlaže na temelju pravnih pretpostavki, a ne na osnovi analize stanja upravnih oblasti i područja te potreba građana. Može se očekivati jedino to da ćemo za tu namjenu potrošiti značajna sredstva, a nismo sigurni ni ide li se u pravom smjeru, budući da još uvijek nisu ustrojene ni sve potrebne državne evidencije, od zemljišnih knjiga do katastra, prostornih planova, itd, tako da se ne zna ni o kojim se sve pravima građana i pravnih subjekata radi. Spomenuo je i zamjerku svojih stranačkih kolega da je jedan dio djelokruga ministarstava prepisan iz prijašnjih razdoblja, iako su se okolnosti, a i neka zakonska rješenja, u međuvremenu promijenili. Mišljenja su da nije trebalo pod svaku cijenu mijenjati ad hoc tako glomazan aparat kao što je državna uprava i prilagođavati je potrebama Vlade. Umjesto toga, valja osmisliti i dugoročno planirati ostvarivanje temeljnih ciljeva racionalizacije državne uprave, ekonomično postupanje, dostupnost građanima i pravnim subjektima, itd.

Nije trebalo pod svaku cijenu mijenjati ad hoc tako glomazan aparat kao što je državna uprava i prilagođavati je potrebama Vlade. Umjesto toga valja osmisliti i dugoročno planirati ostvarivanje temeljnih ciljeva racionalizacije.

Osporavajući njegovu tvrdnju kako će se za potrebe ove reorganizacije potrošiti značajna sredstva, **Jadranka Kosor (HDZ)** je napomenula da se pored smanjenja broja ministarstava predloženim izmjenama i dopunama predviđa uki-

danje nekoliko ureda i zavoda, što bez sumnje podrazumijeva uštede. Samo ukidanjem Direkcije za upravljanje zrakoplovom, koja je uvedena za vrijeme vaše vlasti, godišnje ćemo uštedjeti oko 12 mln. kuna, dometnula je. Josip Leko je ostao pri svom stajalištu, uz napomenu da zastupnica nema argumanata kojima bi ga u tome razuvjerila.

Na reformi se radi već šest mjeseci

Uključivši se u raspravu, dr.sc. **Ivo Sanader** je pojasnio da u Hrvatskoj djeluje pedesetak različitih ureda, zavoda, agencija i direkcija od kojih mnogi nemaju veze sa Saborom jer su ustrojene odlukama Vlade (neke od tih ustanova još uvijek nemaju ravnatelja, niti čelne osobe). Veliki broj njih bit će ukinut, što svjedoči o tome da je posrijedi ozbiljna racionalizacija.

Zahvalio je Arloviću što je upozorio na grešku u zakonskom tekstu, kad je riječ o definiranju odgovornosti državnih tajnika u ministarstvima (oni neće odgovarati premijeru nego ministru) te obećao da će to biti ispravljeno u pročišćenom tekstu. Naglasio je da ni u kom slučaju neće biti potrebno osigurati nova sredstva za provođenje predloženih zakona, jer se neka ministarstva spajaju. Uostalom, bivša Vlada je donijela odluku o privremenom financiranju u prvom tromjesečju 2004. godine, tako da se do donošenja novog Proračuna ionako ne bi mogli predlagati novi rashodi.

Na kraju je konstatirao da se u ove promjene ne ide ad hoc, nego da se na tome radi već šest mjeseci, otkako je na 8. Saboru HDZ-a u lipnju najavljeno radikalno smanjenje broja ministarstava. Ne bi bilo u redu da se taj posao odgađa i da se ponovno ide u duge besplodne rasprave, jer javnost, odnosno birači koji su HDZ-u poklonili povjerenje to očekuju na startu, zaključio je.

U prvo vrijeme treba računati s povećanim troškovima

Svaka vlada, odnosno zakonska većina ima pun legitimitet na početku svog mandata ustrojiti državnu upravu prema vlastitom nahodjenju, konstatirao je **Damir Kajin**, glasnogovornik Kluba zastupni-

ka IDS-a. Međutim, treba imati u vidu činjenicu da sve nedovoljno pripremljene reforme, poput ove, u prvo vrijeme vode povećanju troškova administracije, odnosno još manjoj učinkovitosti. Naime, samo smanjenje broja ministarstava ne znači ujedno i smanjenje broja zaposlenih. Naprotiv, svi će oni ostati na poslu, jer bismo inače u ovoj državi imali "revoluciju" u upravi. To znači da će se iz Proračuna i dalje izdvajati ista, ako ne i veća sredstva za njihove plaće, ali nakon ove reforme zasigurno će u zemlji biti više dužnosnika nego dosad. Najbolji dokaz tome je, kaže, Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave kojim se, umjesto zamjenika ministara, ponovno uvode državni tajnici i to najvjerojatnije po nekoliko njih u svakom ministarstvu.

Sve nedovoljno pripremljene reforme, poput ove, u prvo vrijeme vode povećanju troškova administracije, odnosno još manjoj učinkovitosti.

Kako reče, volio bi da mandatar uspije u svom naumu, ali smatra da ova reforma u prvo vrijeme može blokirati upravu, Sabor, itd. (stotine zakona trebat će usklađivati s novonastalom realnošću, a to će biti skup posao). Osim toga, ovakva reforma, de facto, omogućava kadrovsku restituciju. Iluzorno je, kaže, očekivati da će djelatnici ukinutih ministarstava zadržati baš isti posao i plaću kakvu su imali dosad, kao što se predviđa člankom 27. spomenutog Zakona. Uostalom, ne treba zaboraviti na činjenicu da je zbog radnih sporova, uglavnom iz razdoblja do 3. siječnja, ova država na dobrom putu da izgubi oko 3 milijarde kuna proračunskog novca (toliko će morati izdvojiti za odštete radnicima koji su početkom 90-tih nezakonito otpušteni iz pojedinih javnih službi i državnih institucija).

Do učinkovitije uprave decentralizacijom

Po mišljenju zastupnika IDS-a do učinkovitije uprave može se doći prije svega radikalnom decentralizacijom (ovo što se

nudi je utopija). Nova Vlada ima sreću, kaže Kajin, što će de facto biti jednostranačka, a time i operativnija, odnosno "poslušnija", ali uprava će i dalje ostati troma jer je takav njen ustroj i način razmišljanja. Primjerice, 90. godine bivše skupštine općine mogle su utjecati na to tko će biti sudac, birati šefa financija, katastra, policije, narodne obrane i dr. a danas ne mogu utjecati niti na postupanje "matičara". To stanje svakako valja promijeniti, a bez reforme lokalne samouprave u pogledu financija, ovlasti i dobara niti Istra neće biti "mirna" niti će se dati ušutkati, jer smo svjesni toga da smo najbrži napredak doživjeli u periodu od 70-tih do 90-tih godina, kad je Republika Hrvatska bila najdecentraliziranija.

U zaključnom dijelu izlaganja Kajin je najavio da će IDS podnijeti amandman koji ide za tim da se zadrži dosadašnji ustroj Ministarstva turizma (ta grana je previše važna za Hrvatsku da bi je se moglo marginalizirati). Protive se i tome da se Ministarstvo rada i socijalne skrbi raskomada na tri ili četiri ministarstva. Očigledno je da Hrvatska slijedi njemački i austrijski model što ne mora biti loše, ali s obzirom na to da imamo pet puta manji bruto društveni proizvod po glavi stanovnika od Austrije, hrvatski građani ne mogu imati zdravstveni, socijalni, ili radni standard poput prosječnih Austrijanaca. Osim toga, mnogi poslovi iz domene socijale kod njih su u isključivoj nadležnosti njihovih lendera, pa bi se i Hrvatska po uzoru na Austriju trebala decentralizirati.

Do učinkovitije uprave može se doći prije svega radikalnom decentralizacijom.

Po riječima zastupnika IDS bi želio da se broj zaposlenih u upravi smanji za 10, 15 posto, kao što najavljuje mandatar za sastav Vlade, te da administracija bude maksimalno učinkovita i doista postane servis građana (hoće li se to i dogoditi i kada ostaje da se vidi). Ideosovci se zalažu i za to da i tzv. izvanproračunski fondovi (za ceste i sl.) budu vraćeni u Proračun, radi kakve-takve kontrole, te da Hrvatski fond za privatizaciju svoje odluke veže na odluke jedinica lokalne samouprave u kojima pojedina poduzeća

imaju sjedišta, bilo da se radi o pokretanju stečaja, bilo o njihovoj privatizaciji. Kajin je najavio da će njegovi stranački kolege ostati suzdržani kod glasovanja o predloženom zakonu. Želimo li promjene u društvu nije dovoljno promijeniti ove krovne zakone, ili čelne ljude, već su potrebne promjene u bazi, konstatirao je. To znači da se mora redefinirati i sustav lokalne samouprave, a ne bi bilo z gorega i da se neka ministarstva presele izvan Zagreba, kako bi se i na taj način pokušalo pokrenuti Hrvatsku.

Jednom riječju, cilj ove reforme ne bi trebalo biti smanjenje broja ministarstava, već isključivo administracije, a hoće li se u tome uspjeti, kada, i s kakvim posljedicama, ostaje da se vidi.

Zastupnici bi trebali dobiti povratne informacije

Po riječima **Slavena Letice (izabran s kandidacijske liste HSP-a i ZDS-a)** Klub zastupnika HSP-a dijeli uvjerenje predlagatelja da su modernizacija, odnosno reforma državne uprave prioritetni problemi društva i nada se da će ovaj projekt uspjeti. Uostalom, zastupnici HSP-a su još u starom sazivu Sabora predlagali vlastiti zakon kojim bi se regulirala ova problematika. Nisu, međutim, pobornici hitnog donošenja zakonskog paketa o kojem je riječ i to iz formalnih poslovnih, ustavnih ali i suštinskih razloga. Smatraju naime, da je neodgovorno na temelju tako šturih informacija donositi ovako važne odluke. Stoga bi bilo dobro da Sabor obveže mandataru za sastav nove vlade da predoči zastupnicima teorijske podloge ovih zakonskih prijedloga (o kakvim se reformskim projektima radi, jesu li autori domaći ili strani stručnjaci, itd.) a nakon tri ili šest mjeseci trebali bi dobiti povratnu informaciju o tome "kuda se kanilo stići i gdje se stiglo". Ne bi bilo z gorega ni da su se autori ovih zakonskih tekstova pozvali na materijal Svjetske banke pod nazivom: "Strategija gospodarskog rasta kroz europske integracije" koji podržava osnovna načela na kojima se baziraju ti propisi.

Kako reče, smeta ga što je mandatar previše inzistirao na smanjenju broja ministarstava, s nedovoljno snažnom argumentacijom, budući da povećavanje broja državnih ureda i zavoda može

rezultirati i povećanjem činovničkog aparata.

Osvrnuvši se na predložena rješenja konstatirao je da u konfiguraciji 14 predloženih ministarstava nema velikih odstupanja u odnosu na druge tranzicijske zemlje, napose na području obrane, vanjskih i unutarnjih poslova te pravosuđa. Hrvatski je specifikum Ministarstvo europskih integracija, što je dobar prijedlog koji se pojavljuje kod većine zemalja koje teže europskim integracijama. Izrazio je zadovoljstvo što je kultura locirana u zasebnom ministarstvu (to bi bilo najbolje i za turizam), ali smatra da će biti problema s funkcioniranjem mješovitog Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Mišljenja je da bi bilo bolje da se iz tog Ministarstva izdvoji šport i formira posebni državni zavod za šport.

Dobro je, kaže, da se zdravstvo i socijalna zaštita vraćaju "pod jednu kapu", ali protivi se spajanju ministarstava gospodarstva, rada i poduzetništva. Smatra da bi trebalo zadržati hrvatsku tradiciju zasebne brige o radu i zapošljavanju, pogotovo stoga što je i HDZ, kao i većina drugih stranaka u predizbornim kampanjama, naglašavao nezaposlenost kao ključni nacionalni problem. Velika je iluzija, kaže, da će na jednom mjestu okupljeni poduzetnici, investitori, špekulanti, prevaranti, žicari uspjeti voditi brigu o nezaposlenima i zapošljavanju. Na kraju je sugerirao da se razmotri mogućnost spajanja Ministarstva okoliša s resorom mora, ili da se malo promijeni konfiguracija tog ministarstva.

Mehaničko smanjivanje ministarstava

HSP je želio da se problem ustrojstva državne uprave, prinosa državne vlasti i sukoba interesa riješi na jedan učinkovit način, rekao je **Pero Kovačević** u ime Kluba. To je razlog zašto je HSP još u srpnju ove godine s tim u vezi predložilo paket zakona, i bilo bi, kaže, daleko lakše da se tada o tome raspravljalo. HSP-ov prijedlog ustroja državne uprave na trasi je onoga o čemu je govorio mandatar nove Vlade RH. HSP je, naime, predlagao 12 ministarstava i 8 državnih upravnih organizacija, a napose ukidanje svih ureda Vlade. Kritički se osvrnuo na osnivanje Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. Drži da je prijedlog HSP-a

u tom smislu bio bolji jer je predviđao Ministarstvo mora, Ministarstvo graditeljstva, prometa i telekomunikacija te Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša. Temeljna intencija ove stranke svodila se na to da nadležnost svih ministarstava bude jasna i nedvojbeno. Smeta ga što se u nazivu Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti ne specificira da je riječ o hrvatskim braniteljima. Misli da je sazrijelo vrijeme da se osnuje jedno državno ravnateljstvo ili državna uprava za krizno stanje, a mogla bi se zvati i za sustav zaštite i spašavanja. Taj institut već imaju SAD i Rusija, a mogla bi i Hrvatska jer dovoljno je samo se sjetiti ovogodišnje ljetne sezone i požara koji su harali Jadranom kad se nije znalo tko pije, a tko plaća. Slaže se s prijedlogom Vlade o formiranju četiri središnja ureda, ali ga zanima sudbina dosadašnjih 18 ureda Vlade na koje se izgleda zaboravilo. Mora početi rješavanje pitanja ustrojstva državne uprave i njezina racionalizacija odozgo, a najbolji primjer za to su ministarstva.

Broj ministarstava u jednoj državi ne ovisi o njezinoj veličini već o tradiciji i stupnju izgrađenosti državne uprave.

Gospođa **Jadranka Kosor (HDZ)** imala je isprvak netočnog navoda na izlaganje Slavena Letice. Na njegovu izraženu bojazan glede brige koju država preuzima za obitelj, gospođa Kosor odgovara da je državna briga za obitelj ustavna kategorija, kao što je uostalom i navedeno u člancima 61. i 62. Ustava. Odgovarajući joj gospodin **Letica** je primijetio kako nije sporio da je tu riječ o ustavnoj obvezi nego je, kaže, osporio tezu da to mora biti realizirano preko posebnog ministarstva.

Nema spora da u Hrvatskoj imamo preveliki broj ministarstava, ministara i članova Vlade te ih je potrebno brojčano smanjiti, rezolutan je **Jozo Radoš**. U tom smislu pozdravlja prijedlog Kluba zastupnika HDZ-a ali drži da se u taj posao nije krenulo na cjelovit način. Stoga je, kaže, Klub zastupnika LIBRE, u čije je ime istupio, predložio neke zaključke pružajući tako dovoljno vremena Vladi

da ozbiljnije uđe u sustav reforme državne uprave. Brojčanim smanjenjem ministarstava, ministara i potpredsjednika Vlade uštedjet ćemo taman toliko kolika je razlika između plaće ministra i njegovog pomoćnika koji će morati obnašati vođenje tog dijela uprave, odnosno tih podresora. Minorna ušteda od nekih 30 tisuća kuna izgubit će se kroz imenovanje državnih tajnika u nekoliko mega ministarstava, naglašava Radoš. Ne radi se, dakle, o relevantnoj uštedi. Postoji nekoliko ključnih strateških resora u državi, ali ovim zakonskim prijedlogom oni postaju podresori i to je, tvrdi Radoš, temeljni razlog zašto Klub LIBRE neće podržati prijedlog HDZ-a. Sada se predlaže Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, a zastupnik izražava bojazan da će zbog spajanja tih resora trpjeti znanost i obrazovanje. Isto tako misli da je neloģičan prijedlog o spajanju zaštite okoliša i graditeljstva. Problem je i to što se Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva prepušta upravljanje vodama s obzirom na opasnost da unutar tog resora dođe do usklađivanja suprotnih interesa koji mogu biti na štetu države i Vlade. Voda je naš strateški potencijal i budućnost, a pitanje je da li će Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva koje ima o tome što reći i vodama upravljati biti u stanju samo preko nadzornih mehanizama učiniti ono što je potrebno za ispravno gospodarenje vodama i zaštitu okoliša.

Broj ministarstava u jednoj državi apsolutno ne ovisi o njezinoj veličini (svaka država ima manje-više iste potrebe) već ovisi o tradiciji i stupnju izgrađenosti državne uprave u kojoj su mnogi strateški problemi već riješeni pa se radi postizanja veće efikasnosti neki resori mogu i spojiti. Ali u situaciji kada se tek izgrađuje državna uprava nije dobro brzo ići u taj proces spajanja. Stoga LIBRA sugerira da se u roku od 90 dana predloži cjelovit program reforme državne uprave. Tvrdi da takav program već postoji u Vladi, ali ga nova Vlada može prilagoditi svojim stajalištima te predložiti Hrvatskom saboru. Predlaže također da se u roku od šest mjeseci Saboru predoči strategija decentralizacije. Bez toga se ostaje samo na površini problema, provodi samo mehaničko smanjivanje ministarstava i nema, kaže, prave reforme državne uprave kao servisa građana. Spajanjem nekih resora i njihovo obuhvaćanje

jednim ministarstvom učinjene su greške. Tako prijedlog o osnivanju Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa ne respektira činjenicu da je donesen novi Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju gdje više ne postoji pojam "Nacionalni znanstvenoistraživački program". Ipak u zakonskom se prijedlogu u sklopu poslova koje obavlja Ministarstvo navodi i taj pojam. Nije dobro to što je došlo samo do mehaničkog povezivanja i lijepljenja dosadašnjih resora. Jednako je tako besmisleno navoditi kod istog ministarstva o organizaciji visokoškolskog obrazovanja u inozemstvu jer to Ministarstvo znanosti ne čini, jer se to radi samo s razine Ministarstva obrazovanja, podvlači Radoš. Ocijenio je da su ovim zakonskim prijedlogom u odnosu na prijašnje stanje bitno povećane ovlasti predsjedniku Vlade. Premijer neće imati zamjenika nego će jednog od potpredsjednika Vlade odrediti kao zamjenika, a zastupnik naglašava da takav model može funkcionirati samo ako se radi o više-manje jednostranačkoj Vladi, ali nije moguće njegovo funkcioniranje kod Vlade koja ima koalicijski karakter. Aktualnu Vladu će činiti HDZ (uz izuzetak DC koji će pokriti jedno ministarsko mjesto), ali će zato neka iduća koalicijska vlada suočiti se s ovim problemom i morat će mijenjati zakon, smatra Radoš.

Prava jednakih mogućnosti

U ime Kluba zastupnika HNS-PGS-a govorio je **HNS-ovac Dragutin Lesar**. Klub neće podržati predložena tri zakona jer smatra da smanjenje Vlade neće postići svoj cilj, ali neće niti glasovati protiv zakona već će biti suzdržan jer ne želi već na samom početku ove Vlade sprječavati veliku reformu državne uprave. Klub neće podnositi amandmane jer smatra da je amandmanima gotovo nemoguće utjecati na predloženi zakonski koncept ali će tijekom rasprave svakako predložiti predlagatelju da svojim amandmanima popravi uočene pogreške. Šteta je, kaže, što ova važna tema nije kasnije došla na dnevni red sjednice tj. nakon rasprave o sadržaju nadležnosti i poslova koji se objektivno mogu spajati u pojedinim ministarstvima, uredima i zavodima kada bi se moglo zaključiti koja nam ministarstva više ne trebaju. Klub nije protiv manje Vlade ali jeste protiv obrazloženja da će samo smanjenje broja ministarstava

dovesti do smanjenja ukupne državne uprave. Ne vjeruje u konstataciju predlagatelja da za provedbu predloženih zakona nisu potrebna zasebna financijska sredstva, a jednako tako ne vjeruje u mišljenje da se postojećim državnim proračunom koji vrijedi još par dana ili Odlukom o privremenom financiranju u prva tri mjeseca 2004. može isfinancirati sve ono što je nužno napraviti u 30 ili 60 dana provedbe ovih zakona.

Smanjenjem Vlade neće se ostvariti relevantne uštede.

Predlagatelj zakona polazi od toga da želi građanima osigurati brzu, jednostavnu i učinkovitu upravu, ali veliki dio problema koje građani imaju u svakodnevnom kontaktu s državnim upravom nije posljedica niti jednog od ovih zakona. Jer kako god se spajala ta ministarstva taj se problem neće riješiti jer je on posljedica podzakonskih propisa, a ne zakona, tvrdi Lesar. Točna je konstatacija da neke europske države imaju zajedno rad, gospodarstvo i poduzetništvo ali oni nisu najprije spojili ta ministarstva pa zatim razvijali ustanove i sustav rada i gospodarstva već obrnuto. A kod nas se sada npr. predlaže da Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva uskladuje aktivnosti u svezi s članstvom RH u Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, što je dobro, naglašava Lesar ali nije dobro to što na području rada nije napisano da se utvrđuju stavovi za zastupanje Hrvatske u međunarodnoj organizaciji rada. Zanimalo ga je mogu li državni tajnici biti članovi Vlade. Ako državni tajnik već zamjenjuje ministra u odsutnosti (ministar sam određuje koji će ga tajnik zamjenjivati), znači da ga zamjenjuje i u radu Vlade te je praktički njezin član. Do sada je zamjenika ministra birala Vlada, a sada će to činiti ministar. Državni tajnik kojega je ovlastio ministar može međutim ovlastiti svog kolegu da ga zamijeni pa već sutra u Vladi može sjediti netko kome nije izglasano povjerenje.

U ime Kluba zastupnika HSS-a istupio je **Ante Markov**. Legitimno je pravo svake Vlade i svakog mandataru da ponudi vlastiti koncept držeci da će dati najbolje rezultate pa tako i u slučaju ova tri zakona. Markov kaže da će HSS to učini

niti kada za to dobije mandat birača, ali je neupitno da od osnivanja naše države pa sve do danas postoji trajna želja svake vlasti, i veliki interes građana da se odnosi unutar državne uprave urede tako da budu u službi građana. Nitko u raspravi nije osporavao smanjenje broja ministarstava ali smanjenje radi smanjenja nije dostatno. Brojčano smanjenje ministarstava treba za sobom povući čitav niz reorganizacijskih procesa koji trebaju dovesti do veće efikasnosti i učinkovitosti državne uprave, a napose istu pojeftiniti. Osvrćući se na prijedlog o osnivanju Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Markov podsjeća da je turizam naša strateška djelatnost i kao takva zaslužuje najveću pažnju i nacionalni interes. Ne sumnjajući u dobre namjere predlagatelja da će predloženim rješenjem turizam biti adekvatno zastupljen u našem društvu, Markov u ime Kluba ipak predlaže da se razmotri jasnije pozicioniranje našeg turizma. Na kraju je podnio nekoliko amandmana i prijedloga te izrazio nadu da se oni mogu uskladiti s predloženim zakonskim tekstom, i odmah konstatirao da će Klub zastupnika HSS-a dati podršku podnesenim zakonskim prijedlozima.

U pojedinačnoj raspravi koja je zatim uslijedila **Vesna Škulić (SDP)** je izrazila nezadovoljstvo što su novim ustrojem ministarstava i državnih upravnih organizacija pitanja koja se tiču osoba s invaliditetom iz dosadašnjeg Ministarstva rada i socijalne skrbi te Državnog zavoda za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži prebačena u djelokrug Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi. Kada su u pitanju osobe s posebnim potrebama Zavod se u svom radu oslanjao na europske dokumente, a u suradnji s nevladinim udrugama predlagao dokumente kojima se osobe s invaliditetom ne tretiraju kao medicinski i socijalni problem nego kao ljudski problem. Zastupnica smatra da se ukidanjem spomenutog Zavoda vraćamo unatrag baš u europskoj godini osoba s invaliditetom koja na određeni način promovira novi pristup toj kategoriji osoba. Naglašava da osoba s invaliditetom ima na svim razinama društva ali i svih životnih dobi te da zaslužuju da se poštuju njihova prava jednakih mogućnosti. Stoga je, kaže, nejasna uloga novoosnovanog ministarstva u životu ove kategorije ljudi te misli "da ih se opet stavlja pod šminku socijalne skrbi i zdravstva".

Željko Pavlic (LIBRA) podržao je izlaganje predsjednika Kluba zastupnika LIBRE pogotovo potrebu jasnijeg pozicioniranja znanosti, zaštite okoliša i turizma u budućem sustavu Vlade. U nastavku govorio je detaljnije o statusu lokalne samouprave tj. o eventualnoj budućoj decentralizaciji pa je u tom smislu podsjetio na prijedlog LIBRE da se zaduži Vlada da u roku od šest mjeseci predloži cjelovit prijedlog strategije decentralizacije Republike Hrvatske s osobitim osvrtom na fiskalnu problematiku. Prije tri godine bilo je osnovano Ministarstvo pravosuđa, uprave i lokalne samouprave, a u predloženim zakonima lokalna se samouprava izričito nigdje ne spominje. Zastupnik drži da bi u zakonu trebalo detaljnije definirati obvezu središnjeg državnog ureda za upravu prema lokalnoj samoupravi. U djelokrugu dosadašnjeg Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave bio je i nadzor nad radom predstavničkih i izvršnih tijela jedinica lokalne samouprave, a sada se to u predloženom Zakonu o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija nigdje ne spominje. Zastupnik misli da je taj nadzor itekako potreban. Prema dosadašnjem zakonu spomenuto je ministarstvo obavljalo poslove koji se odnose na organiziranje i provedbu stručnog osposobljavanja i usavršavanja zaposlenih u državnoj upravi i tijelima jedinica lokalne samouprave. Ako želimo reformirati našu administraciju, tada je potrebno i lokalnu samoupravu obuhvatiti stručnim osposobljavanjem, podvlači Pavlic. Sve u svemu, temeljna je njegova primjedba da se reforma administracije mora izvesti na svim razinama kako bi bila efikasnija i u službi građana. U predloženim zakonima za sada to ne postoji pa im, kaže, Pavlic, ne može dati podršku.

”Svantevid”

Hoće li Hrvatska imati zasebna ministarstva za crnu metalurgiju i za obojene metale ili će to spojiti u jedno ministarstvo zapravo je svejedno ako se zna da iza toga stoji promišljeni program rada Vlade, i da je baš takav ustroj ministarstva najpogodniji, primijetio je dr.sc. **Tonči Tadić (HSP)**. U tom svjetlu, kaže, treba gledati i predloženi ustroj ministarstava, a napose Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka. HSP-ova inicija-

tiva o osnivanju Ministarstva mora pokušava se eto uklopiti u novi model Vlade ali ne kao zasebno ministarstvo nego kao jedno mega ministarstvo koje bi objedinilo telekomunikacije, ceste, pruge, obnovu nerazvijenih područja ali i onih u ratu porušenih, a napose svu problematiku mora. Kako sada stvari stoje u ovom će ministarstvu zajedno biti obnova kuća i koncesija za tunogojilišta, razbijanje monopola HT-a i odnos prema Družbi Adria, širenje interneta, privatizacija u turizmu, autoceste i izletničke podmornice, ali neće biti morskog ribarstva. Da bi sve ovo mogao voditi ministar Kalmeta bi trebao izgledati kao staro hrvatsko božanstvo Svantevid sa četiri lica, osam očiju i isto toliko ruku, a to je praktički nemoguće, rekao je Tadić. Ministarstvo mora postojati u više europskih država, s tim što je u nekima od njih taj odnos prema moru razdrobljen u dva ministarstva ali s jasnim naglaskom na more jer je riječ o pomorskim državama kakva je i Hrvatska. Takav naglasak nalazimo kod država kod kojih je morski dio veći od kopnenog, a upravo je to slučaj s Hrvatskom, dodatno pojašnjava zastupnik. Stoga doista čudi što se jedna dobra HSP-ova inicijativa o osnivanju ministarstva mora utopila u jednu daleko širu sliku. Ministar mora, prometa i razvitka obavlja i poslove Obalne straže. U pomorskim državama to je riješeno kroz ratnu mornaricu ili posebnu agenciju, koja nije subordinirana jednom ministru nego je uvijek subordinirana direktno premijeru. Istaknuo je i primjedbu o zaboravljenoj dodjeli koncesije za iskorištavanje pitke vode te iznio oštro HSP-ovo protivljenje da tu koncesiju dobiju stranci.

HSP-ova inicijativa o osnivanju Ministarstva mora pokušava se uklopiti u novi Vladin model uprave, ali ne kao zasebno ministarstvo nego kao jedno mega ministarstvo.

Dr.sc. **Vesna Pusić (HNS)** drži da je pozitivno što se na početku mandata smanjuje Vlada, ali ne treba se zavaravati, kaže, da je smanjenje broja ministarstava reforma državne uprave. Periodično, otprilike svakih deset godina, mnoge

države u svijetu, periodično smanjuju broj svojih ministarstava ali ta činjenica, ponavlja zastupnica, nema veze sa smanjivanjem državnog aparata. U tim okolnostima državni aparat ostaje isti, a državni tajnici, direktori ovisno o tome kako se u kojoj državi zovu, ostaju na svojim mjestima. Ostaje, dakle, interveniranje u državnu administraciju, odnosno u državnu upravu tj. reforma državne uprave. Neprihvatljivo joj je što se čak niti u jednom imenu ministarstva ne spominje visoko obrazovanje. Svi smo bili prilično iznenađeni činjenicom kada je popis stanovništva pokazao da u Hrvatskoj imamo samo 7,2 posto ljudi s visokim obrazovanjem te da ih je 18 posto funkcionalno nepismeno, a oko 48 posto s osnovnom školom ili manjim obrazovanjem od toga. Podaci ukazuju na bitne probleme i dvije zadaće koje moramo riješiti. Jedna je zadaća vezana uz znanost i visoko obrazovanje, dakle mogućnost razvoja Hrvatske u pravcu društva znanja što je naš strateški interes i opredjeljenje. Druga je pak zadaća vezana uz program širokog, sveukupnog, kvalitetnog općeg, osnovnog i srednjeg obrazovanja. Prijedlogom o osnivanju Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa s jedne se strane spajaju znanost i obrazovanje, a s druge se strane ne razlikuje obrazovanje na razini predškolskog obrazovanja u dječjim vrtićima i recimo doktorski studij. Hrvatska je novim Zakonom o znanosti i visokom obrazovanju već krenula u pravcu usklađivanja svojeg sustava znanosti i visokog obrazovanja sa sustavom u drugim zemljama EU-a tj. na jedan put koji će joj omogućiti da prije nego što politički uđe u EU već ima neke elemente reguliranja civilnog društva i institucije na onoj razini na kojoj su one već prisutne u EU-u. S obzirom na postavljene ciljeve za koje smo se u tom segmentu opredijelili drži da je štetno i kontraproduktivno spojiti u jedno ministarstvo znanost i obrazovanje, a da se pritom u nazivu ministarstva niti ne spomene visoko obrazovanje. Interesira je stoga znači li ovaj Vladin model i odnos prema znanosti i visokom obrazovanju da visoko obrazovanje s jedne strane, a obrazovanje s druge strane prestaju biti naše strateško opredjeljenje?

Deklarirana svrha tri predložena zakona jeste smanjiti državnu upravu i učiniti je djelotvornijom, kaže **Nenad Stazić (SDP)**, ali odmah dodaje kako se ta svrha ne postiže ovim zakonima. Smanjenje

broja ministarstava, kaže, ne znači ništa već naprosto drži da se ovdje radi o mijenjanju karata unutar jednog špila s tim da u špilu ostaje stalan broj karata. Naime, na 14 predloženih ministarstava dodaju se četiri središnja državna ureda te Ured premijera pa u Vladi ima toliko subjekata koliko je bilo do sada ministarstava. Svoju je računicu zastupnik pojasnio primjerom dosadašnjeg Ministarstva pravosuđa, uprave i lokalne samouprave. Iz tog je ministarstva, kaže, sada izdvojena polovica tog ministarstva i potom proglašava državnim uredom za upravu. Drži da je priča o smanjenju ministarstava tek gola priča i obmana, i ujedno zgodna prilika da se nekim pomoćnicima ministra otkáže usluga. No nije to jedini i osnovni razlog zbog kojeg, kaže, ne može podržati ova tri zakonska prijedloga. Smanjenje državne uprave tek je zgodan paravan da se postigne nešto drugo, uvjeren je Stazić. Obrazlažući, naime, zakonske prijedloge mandatar nove Vlade, kaže, nije ništa rekao o institutu državnog tajnika, a Stazić sumnja da je to slučajno. Dosad je ministar imao svog zamjenika, a sada se predlaže drugačija struktura: ministar i nekoliko državnih tajnika, s tim što je svaki državni tajnik državni dužnosnik. Zastupnik se pita gdje je tu smanjenje uprave. Tu se, kaže, radi o povećanju broja državnih dužnosnika. Uz to, središnje državne urede vodit će državni tajnici, a po članku 26. Zakona o Vladi državni će tajnici upravljati i uredima, agencijama i direktijama, koji se, kako je mandatar rekao, kane ukinuti. No sada tog prijedloga nema. Iako je bilo obećanja predlagatelja da će se regulirati i pitanje dvostruke odgovornosti državnog tajnika tj. amandmanom ispraviti greška, u pristiglim amandmanima predlagatelja zakona ništa se o tome ne govori pa mu, kaže, ostaje samo da stane u dugačak red onih koji trebaju vjerovati obećanju mandataru da će se to ispraviti, kaže Stazić. Dodaje još kako se to ne može učiniti pročišćenim tekstom zakona kako je najavio premijer već samo amandmanom kojega nema pa zastupnik izražava sumnju da će se tako nešto uopće ispravljati.

Branko Bačić (HDZ) ispravio je netočan navod po kojem se ovim zakonskim prijedlozima ne smanjuje broj ministarstava i državnih upravnih organizacija. Baš obrnuto, kaže Bačić, i podsjeća da je prije bilo 19 ministarstava i 10 državnih upravnih organizacija, a sada se razmatra

prijedlog o 14 ministarstava, pet državnih upravnih organizacija i pet središnjih ureda, a to znači da je u odnosu na prijašnje stanje sada ukupno pet institucija manje pri Vladi Republike Hrvatske, zaključuje Bačić.

Smanjivanje administrativnog aparata

U ime predlagatelja zatim je govorio zastupnik dr.sc. **Ivo Sanader (HDZ)**. Demantirao je navode zastupnika Nenađa Stazića kako se istovremenim smanjivanjem ministarstava, te uvođenjem središnjih državnih ureda, ne postižu proklamirane najave o ukupnom smanjenju administrativnog aparata. Pozvao je ujedno da se rasprava provede u tolerantnoj atmosferi i uz korištenje argumenata. Ponovio je da će nova Vlada značajno smanjiti broj ministarstava, podsjećajući da je upravo dosadašnja Vlada, ured premijera stavila u rang ministarstva kojega je vodila ministrica bez portfelja, Gordana Sobol. Ne može se, dakle, nama predbacivati da uvodimo ured koji već postoji u dosadašnjoj strukturi izvršne vlasti. Što se tiče ostalih ureda, agencija, direkcija i zavoda, njihov se broj kreće oko 50-tak, a velikim dijelom ih je utemeljila upravo Vlada, a ne Hrvatski sabor. Sigurno je da i u tom pogledu treba očekivati racionalniji preustroj, to više jer pojedini uredi još uvijek nisu dobili čelnog čovjeka, odnosno ravnatelja. Smatra ujedno da treba izbjegavati dosadašnju situaciju "statusa quo" do koje je dolazilo zbog neodlučnosti stare vlasti ili zbog odnosa između koalicijskih partnera, odnosno sporazuma.

Nova Vlada značajno će smanjiti broj postojećih ministarstava.

Objasnio je zatim poziciju državnog tajnika, koji će u ministarstvima obnašati poslove koje je do sada obavljao zamjenik ministra. Smatra da će jasni i radikalni zahvati u državnoj upravi dovesti do učinkovitije i manje administracije. To je ujedno i dobar početak promjena koje će započeti od vrha, budući da hrvatski građani očekuju da birokracija prestane biti sama sebi svrhom i sadržajem. Državni

aparati mora biti u službi građana, a neprihvatljivo je primjerice da Hrvatska sa svojih 4,5 milijuna stanovnika ima 20, a jedna Njemačka sa 80 milijuna samo 13 ministarstava. Sigurno je da će najavljene promjene iziskivati od čelnih ljudi u ministarstvima puno veći napor, ali će službe biti "pod jednim krovom", te ujedno i efikasnije od dosadašnjih. Napomenuo je da se i kod nas mogu približiti i voditi poslovi gospodarstva i rada u jednom resoru, a takav koncept pokazao se uspješnim o čemu svjedoče iskustva Njemačke i Austrije.

Ocijenio je ujedno da ovakav model ima podršku i većine hrvatske javnosti budući da se na tom programu pobijedilo i na izborima. Svaki koristan i konstruktivan prijedlog koji bude podnesen u formi amandmana, bit će uvažen i prihvaćen budući da je učinkovitija državna uprava u općem interesu svih građana i političkih stranaka.

Hrvatska treba policentričan koncept razvoja

Zatim je riječ uzeo zastupnik mr.sc. **Nikola Ivaniš (HNS,PGS)** ocjenjujući da se rasprava oko ustroja nove vlade treba konceptualno udaljiti od predizbornog programa i najava Hrvatske demokratske zajednice. Konceptcija i funkcioniranje izvršne vlasti ne smije zanemariti i udaljavati termine lokalne i regionalne samouprave, a ovi pojmovi moraju biti kompletirani i u novim nazivima nadležnog ministarstva. Ukazao je zatim na pojedine slabosti "mamut ministarstava" ističući da se primjerice ne spominju termini poput pomorstva, koje nije samo resurs nego i konkretna djelatnost. Ukazao je ujedno da je svojedobno Ministarstvo pomorstva u periodu između 1946. i 1948. godine, imalo sjedište u Rijeci. Slične koncepcijske i temeljne odrednice naveo je i za Ministarstvo turizma koje bi primjerice svoje sjedište moglo imati u Dubrovniku. Time bi se istovremeno dao snažan i uvjerljiv doprinos policentričnom razvoju Republike Hrvatske čemu svi težimo.

Govoreći o problemima koji se vežu uz djelatnost zdravstva, zastupnik Ivaniš se založio za transparentnost proračuna kojega treba sagledavati izvan dijela socijalne skrbi. Ukazao je da su se posljednjih 13 godina izdvojena sredstva

trošila na netransparentan način, a strahuje ujedno da bi se takva nekorisna praksa mogla i dalje nastaviti. Postavio je ujedno i pitanje hoće li državni osiguravatelj za osobno zdravstveno osiguranje imati vlastiti žiro - račun, ili će se troškovi i dalje voditi unutar državne riznice. Ukazao je zatim i na neke dileme vezane uz nadležna ministarstva koja će obuhvatiti poslove visokog obrazovanja, znanosti, mladeži i športa, te se ponovno vratio temi koja se odnosi na sastav i strukturu nove najavljenе vlade.

Potrebno je precizirati i urediti sve poslove vezane uz područnu samoupravu.

Smatra da ovi poslovi legitimno pripadaju onoj političkoj stranci koja za vlastiti program osigura potrebnu većinu glasova unutar parlamenta. Zaželio je ujedno novoj Vladi sve najbolje na početku rada i ostvarenog mandata.

Zatim je govorio **zastupnik dr.sc. Miljenko Dorić (HNS;PGS)** te podupro iznijete argumente koji govore o racionalnijem i efikasnijem radu državne uprave u kojoj se pojedini resori "okupe pod istim krovom". Nastavljajući metaforički govor, upozorio je da se prethodno mora znati što se sve mora naći pod istim krovom, kako ovaj krov ne bi propuštao. Potrebno je ujedno preciznije urediti i naznačiti poslove vezane uz područnu samoupravu koji su naznačeni u članku 21b, budući da se i europski standardi temelje na vrijednostima lokalne i regionalne demokracije. Ocijenio je da se i najznačajniji demokratski pomaci koji se odnose na zemlje srednje i istočne Europe prepoznaju upravo na ovim segmentima. Zbog ovih je okolnosti potrebno zaustaviti daljnju marginalizaciju lokalne i regionalne samouprave u Hrvatskoj, koji se naziru u prijedlozima da se ovaj resor uvrsti u jedan od središnjih državnih ureda. Podsjetio je i na činjenicu da je Republika Hrvatska potpisala i ratificirala Europsku povelju o lokalnoj samoupravi pa je potrebno ostvariti snažniju komunikaciju i sa savezom gradova i županijama, pogotovo u situacijama kada se donose nove odluke o ovoj temi. Podsjetio je zatim i na značaj autonomije sveučilišta kao i na činjenicu da se primje-

rice gospodarski razvoj SAD-a i Japana temelji na razvoju znanosti i tehnologije. Svoje izlaganje zaključio je konstatacijom da socijalna skrb definitivno ne pripada u zdravstvenu djelatnost pa je njeno pozicioniranje u zajedničko ministarstvo pogrešan pristup. Ocijenio je da bi se socijalna skrb mogla primjerenije rješavati u komplementarnom Ministarstvu za obitelj, branitelje i međugeneracijsku solidarnost.

Državna uprava mora se i sama specijalizirati

Zastupnik **dr.sc. Ivo Josipović (neovisni)** načelno je podržao koncept smanjivanja broja ministarstava i racionalizaciju državne uprave. Smanjenje državnog aparata i reorganizacija sama po sebi, neće reformirati državnu upravu koja mora pristupiti procesu specijalizacije kako bi bila efikasna i bolje služila građanima. Osim toga, strahuje da će spajanjem resora oslabiti znanost i visoko obrazovanje, a podržava soluciju kojom se čuva samostalnost ministarstva kulture. Smatra ujedno da se cjelokupan postupak reorganizacije odvija u jednom kratkom periodu, pa su mogući i određeni propusti, odnosno moguće neusklađanosti s brojnim drugim zakonskim propisima. Podsjetio je i na svoja dva amandmana koji se odnose na članak 23. stavci 1. i 2. kojim predlaže otklanjanje određenih nepreciznosti i problema. Amandmanom se uređuju pitanja vezana za donošenje određenih podzakonskih propisa u onim slučajevima kada posebni zakoni upućuju da će nadležni ministar donijeti određene propise.

Zastupnik **Zvonimir Mršić (SDP)** smatra da državnu upravu trebaju krasiti atributi transparentne, dostupne, odgovorne i jeftine službe. Podržao je koncept efikasnije državne vlasti koja mora biti mnogo dostupnija svojim građanima. Međutim, preduvjet za ovaj cilj ne može biti mehaničko spajanje ministarstava i prividno smanjivanje državnih dužnosnika. Državna administracija neće time biti jeftinija jer bi se sukladno ovoj logici ponovno moglo pristupiti smanjivanju broja ministarstava, očekujući jeftiniju i efikasniju državnu administraciju. Osim toga, ovako važne zakonske prijedloge nije poželjno donositi po hitnom postupku. Ovi se poslovi, uključujući i oči-

tovanje o podnijetim amandmanima, te glasovanje ne mogu kvalitetno obaviti u kratkom vremenskom periodu. Iako svi podržavaju navedena načela, postoji opasnost da se promijeni zakonski okvir, ali da sadržaj ostane isti. Nije razriješena ni dilema oko broja državnih tajnika. Osim toga državni tajnici, a ne više ministri imenuju čelnike ureda državne uprave, kao i sve njihove ispostave u svim gradovima i općinama. Pozivanje na iskustva jedne Njemačke nije cjelovito ukoliko se ne navede da je riječ o visoko decentraliziranoj i saveznoj državi, od kojih svaka ima svoja ministarstva. Složio se ipak da je Hrvatska odviše mala država za dosadašnji broj ministarstava i veliki broj jedinica lokalne samouprave. Ove probleme treba suštinski definirati i riješiti, izbjegavajući "kozmetičke zahvate". Sukladno već elaboriranom prijedlogu LIBRE, potrebno je donošenje zakonskog propisa kojim se definira decentralizacija i sve zakonske ovlasti na tim razinama.

Uvrštavanje poslova graditeljstva nije logično unutar resora koji se brine za zaštitu okoliša.

Založio se ujedno za daljnji opstanak Ministarstva, obrta, malog i srednjeg poduzetništva, odnosno da se ovo tijelo izdvoji kao središnji državni ured. Utapanjem brojnih poslova u mega - ministarstva, mogu se izgubiti do sada postignuti rezultati. Nelogičnim ocjenjuju uklapanje graditeljstva u Ministarstvo zaštite okoliša koje primarno treba skrbiti o zaštiti postojećih prirodnih resursa, umjesto da se bavi poslovima investiranja i izgradnje. Prema postojećim planovima, u slijedećih bi desetak godina u zaštitu okoliša trebalo ugraditi oko 6 milijardi EUR-a. Ozbiljne dileme prisutne su i oko Središnjeg državnog ureda za upravu jer je potrebno zasebno postojanje i središnjeg ureda za lokalnu samoupravu. To su dvije različite državne institucije koje moraju imati potpunu autonomiju jedna od druge, ocijenio je zastupnik **Mršić**.

Na kraju je zatražio da se precizira koliki se broj ljudi predviđa koji bi u upravi bili otpušteni u slijedećoj godini, kao i planirani broj novih osoba koje se namjerava zaposliti na tim poslovima. Pozvao

je ujedno predlagatelj da Vladu sastavi u postojećem obliku, a da se u slijedećem šestomjesečnom razdoblju, predloži cjeloviti tekst Zakona o reformi državne oko Središnjeg državnog ureda za upravu jer je potrebno zasebno postojanje i Središnjeg ureda za lokalnu samoupravu. To su dvije različite državne institucije koje moraju imati potpunu autonomiju jedna od druge, ocijenio je zastupnik uprave. Time bi se olakšala znanstvena, politička i stručna rasprava ovog zakonskog prijedloga, kao i njegova provedba, zaključio je zastupnik Mršić.

Oko reforme uprave konzultirana su i slična europska iskustva

U ime predlagatelja ponovno je govorio zastupnik **dr.sc. Ivo Sanader**. Zahvalio je na iznijetim sugestijama te iznova sumirao predloženi zakonski tekst. Smatra da se poslovi graditeljstva, te zaštite okoliša mogu najefikasnije rješavati unutar jednog ministarstva budući da se time izbjegavaju i rješavaju sukobljeni interesi. Slična prednost, a to je bilo kod svih ovih spajanja, odnosi se i na primjer gospodarstva i rada. Navedeni primjeri spajanja nisu nelogični ni sporni, jer se upravo predloženim konceptom postižu novčane i ostale uštede. Što se tiče primjedbi vezanih uz reorganizaciju lokalne uprave, mi smo uvodno snažno naglasili da s reformama započinjemo "od glave", a onda ćemo tijekom vremena zajedno s ostalima razmotriti i ostale moguće poslove. Preveliki je broj jedinica lokalne samouprave, a moguće sugestije o smanjivanju njihovog broja trebaju počivati na načelu supsidijarnosti. Ako jedna općina može sama preživjeti iz vlastitog proračuna i ima dovoljno resursa za proračun, ne može im se osporavati takva pozicija. Ne može se iz Zagreba dirigirati, odnosno sugerirati da se primjerice pet općina spoje u jedno tijelo, jer takvi postupci nemaju veze s demokracijom niti sa supsidijarnošću. Drugim riječima, naglasio je zastupnik Sanader, ne može se istovremeno zagovarati koncept decentralizacije i zauzimanje za smanjivanje postojećih jedinica lokalne samouprave. Odlaganje predloženih zahvata na rok od šest mjeseci predstavlja daljnji gubitak u besplodnim raspravama, a osim toga i dosadašnji premijer založio se

za soluciju kojom bi nova vlast što prije preuzela zakonske obveze i nadležnosti u svoje ruke.

Podsjetio je zatim, da su i iz aktualne Vlade dolazili zahtjevi da se što prije preuzme odgovornost, a predloženi koncept je još ranije koncipiran i najavljivan u javnosti. Mjere oko smanjivanja broja ministarstava, dobro smo prostudirali i komparirali sa sličnim europskim iskustvima, te ocjenjujemo da time započinju korisne reforme vezane uz državnu upravu, zaključio je zastupnik Sanader.

Za ispravak netočnog navoda javio se zastupnik **Zvonimir Mršić (SDP)**. On je potvrdio ocjenu zastupnika Ivice Račana o potrebi što bržeg formiranja nove Vlade, ali ne i potrebu promjene čak tri zakona o njenom djelokrugu i ustroju. Zastupnica **Marija Lugarić (SDP)** napomenula je da razumije i podržava potrebu o smanjivanju i racionalizaciji administrativnog aparata, ali je upozorila i na slabosti mehaničkog spajanja državnih tijela. Takvim pristupom su ujedno zanemarena i tijela koja su se do sada bavila problematikom mladih osoba. Ovaj je segment sada "ispao" iz naziva, jer se do sada mladima bavio Odjel za mlade u Državnom zavodu za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži. Prema predloženoj reorganizaciji, ovo će tijelo biti spojeno s Ministarstvom branitelja, koje tvori novo Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti. Naglasila je potrebu da se ne zapostavi skrb o mladim osobama na afirmativan način kojim bi se naglasili potencijali i potrebe ove generacije. Problemi mladih ne bi se trebali samo sagledavati kroz zakonsku prizmu zabrana i prevencija oko droge i kriminalnog ponašanja. Djelokrug poslova i zakonskih odredbi koje uređuju ovu problematiku, treba urediti i istaknuti kao zaseban dio, unutar nekog od novih ministarstava, zaključila je zastupnica Lugarić.

Naglašena skrb oko problema mlade generacije

Zastupnica **Jadranka Kosor (HDZ)** javila se zbog ispravka netočnog navoda. Smatra da će se unutar novoosnovanog ministarstva koje će se baviti problemima obitelji, posebno voditi naglašena skrb oko svih problema mlade generacije. Riješenost nove vlade oko potrebe

afirmacije mlade generacije potvrđuje i izbor novog ministra znanosti i ministrice za europske integracije koji i sami pripadaju mlađem dijelu naše populacije.

Zastupnik mr.sc. **Miroslav Rožić (HSP)** napomenuo je zatim da odlični i jaki političari svoje najvažnije poteze povlače na početku mandata, dok im je popularnost najveća. U tom svjetlu on doživljava i najavljene poteze oko određene reorganizacije državnog aparata. Upozorio je zatim da se u Hrvatskoj politici pojedini politički sustavi nastoje na specifičan način iznova modelirati. Tako smo imali "socijalizam s ljudskim likom", a zatim i neku vrstu predsjedničkog sustava. Mi smo zapravo preuzeli model polupredsjedničkog sustava koji je bio svojstven za Francusku, ali smo ga sami doradivali i inovirali. Zatim smo nakon 2000. godine polupredsjednički sustav zamijeniti poluparlamentarnim, a sada se taj sustav nastoji zamijeniti nekom vrstom polukancelarskog sustava. Smatra da ovakve nejasne sustave treba precizirati i približiti modelima kakvi su poznati u cijelom svijetu, bez naših dodavanja i inovacija. Ocijenio je ujedno da se predloženi model vraća na vrlo sličan koji je postojao tijekom 1998. godine, ali se člankom 21f. opet uvode određene inovacije. Time se približavamo modelu koji je karakterističan za kancelarske sustave, odnosno predsjednički sustav u SAD-u, s institutom Vladinog savjetnika. Ustrojavanje određenih državnih ureda nije loše kao zamisao i koncept, ali bi trebalo pojasniti kome zapravo odgovaraju državni tajnici. Ovu je dvojbu potkrijepio i pitanjem o tome kojem bi ministru bio recimo odgovoran državni tajnik za upravu. Upozorio je na kraju da bi se trebao pojednostaviti i pojasniti rad državne uprave, jer bez obzira na zakonske interpretacije, prilikom vađenja bilo kojeg dokumenta treba izvaditi i veliki broj uvjerenja koja se uredno naplaćuju od te iste uprave.

Predložio je da se u slučaju spajanja ministarstva znanosti i obrazovanja, onda priključi i kultura, jer se ne vide razlozi njenog samostalnog statusa. Podržao je na kraju i koncept spajanja ministarstava u slučaju kada su suprotstavljena, ocjenjujući da će se time mogući problemi lakše rješavati "pod jednim krovom".

Za ispravak netočnog navoda odlučio se **Luka Bebić (HDZ)**, tumačeći ujedno poziciju državnih tajnika. Prema članku

5. odnosno 21a. stoji da radom središnjih državnih ureda iz stavka 1. ovoga članka upravljaju državni tajnici koje imenuje Vlada na prijedlog predsjednika Vlade, a koji za svoj rad odgovaraju predsjedniku Vlade Republike Hrvatske.

Zastupnik mr.sc. **Miroslav Rožić** zatražio je riječ zbog povrede Poslovnika. Iznio je dvojbu oko pružene interpretacije budući da su se čula i drugačija tumačenja. Ukoliko ostaje članak 21. onda prihvaća objašnjenje zastupnika Bebića.

Ustrojstvo državnih ureda nije loše zamišljeno kao koncept, ali bi trebalo pojasniti kome odgovaraju državni tajnici.

Zastupnik mr.sc. **Marin Jurjević (SDP)** ocijenio je da treba pozitivno vrednovati napore mandataru oko smanjivanja broja ministarstava. Ostaje ipak otvorena temeljna dilema o tome hoće li time doći do bržeg ostvarivanja prava naših građana. Ovu je dvojbu pokušao razriješiti analizirajući hoće li se primjere brže dobivati osobna karta ili izvadak iz geodetske službe. Ne smije se nikako dogoditi da smanjivanjem ili reorganizacijom predloženih poslova dođe do slabije efikasnosti nadležnih državnih službi. Pozdravio je zatim što se more spominje u imenu jednog od ministarstava. Budući da smo mediteranska zemlja, to predstavlja dobrodošlu inicijativu, ali se primjere odustaje od zasebnog ministarstva turizma, što može polučiti slabije efekte od očekivanih u ovoj važnoj djelatnosti. Založio se na kraju za znatno veća ulaganja u znanost, budući da taj koncept jedini može jamčiti uspjeh i napredak u slijedećem periodu.

Problemi se javljaju zbog pretjerane centralizacije

U ime Kluba zastupnika LIBRE govorio je zatim zastupnik dr.sc. **Vilim Herman**. On je uvodno ocijenio da se u Hrvatskoj javlja problem pretjerane centralizacije, a svi važni poslovi odvijaju se u Zagrebu, što također utječe na navedene procese. To najbolje ilustrira i sustav

prikupljanja poreza, te trošenja novca. Zbog navedenih okolnosti, potrebno je pristupiti raspravi o decentralizaciji, a skupljanje i raspodjela sredstava treba počivati na lokalnoj samoupravi. Racionalizacija birokracije bit će učinkovita tek onda kada se s manjim brojem zaposlenih osoba obavi isti posao. Ovi potezi moraju ujedno biti praćeni promjenom modela vezanim uz prikupljanje i distribuciju prihoda. Predložio je da se prihvati zaključak prema kojem bi se Vlada zadužila da u roku od 6 mjeseci predloži cjeloviti prijedlog strategije te decentralizacije Republike Hrvatske.

Potrebno je precizirati pojedine radnje oko imenovanja i razrješavanja ministara

U ime Kluba zastupnika HSP-a govorio je zastupnik mr.sc. **Miroslav Rožić**. On je mandataru uvodno savjetovao promjenu članka 5. Zakona o Vladi. Ovim bi se izbjegle nejasne situacije, te precizirali postupci oko imenovanja i razrješavanja mandata ministrima koji svoj zastupnički mandat stavljaju u mirovanje, kao i sve potrebne radnje vezane uz taj proces. Napomenuo je ujedno da prijedlozi oko djelokruga rada ministarstava sadrže i neke elemente koje je svojedobno sugerirao Klub zastupnika HSP-a krajem prošlog mandata. Ocijenio je da bi se spajanjem imanentno suprotstavljenih poslova u isto ministarstvo, ipak trebalo izbjegavati kao loš strateški izbor. Ujedno se nije složio ni s uvođenjem nekih instituta koji nisu karakteristični za čiste sustave, pogotovo za parlamentarni sustav. To se odnosi na pitanje posebnog savjetnika, a prilikom glasovanja o rečenim zakonskim prijedlozima, Klub zastupnika HSP-a bit će suzdržan, zaključio je zastupnik Rožić.

Ponovno je u ime predlagatelja govorio zastupnik dr.sc. **Ivo Sanader** koji je zahvalio svim zastupnicima na konstruktivnoj raspravi koja se odvijala u demokratskom ozračju i međusobnoj snošljivosti. Osvrnuo se zatim na prijedloge koje je iznio zastupnik Vilim Herman u ime LIBRE, te ih ocijenio prihvatljivim uz napomenu da mogu biti upitni samo naznačeni vremenski rokovi njihove realizacije. Potrebno je ostvariti realizaciju svih upravnih postupaka u razumnom roku, ali mora se ujedno smanjiti i pre-

veliki broj dozvola koje je potrebno priložiti prije traženih rješenja. Brža realizacija upravnih postupaka mogla bi se realizirati posebnom agencijom unutar koje bi se ostvarile sve zakonom propisane dozvole za poduzetnike. Ovakva rješenja nisu nepoznata u Europi, upozorio je zastupnik Sanader, navodeći primjer Irske. Pojedina rješenja vezana uz pozicioniranje resora turizma i kulture imaju različita ishodišta, a budućnost će najbolje potvrditi ona rješenja koja su predložena. Napomenuo je ujedno da su pojedina ministarstva i do sada imala nekoliko resora, a pozitivni rezultati u znatnoj mjeri ovisе o sposobnostima čelnih ljudi u ministarstvima. Zatražio je stanku kako bi se unutar kluba očitovali o podnijetim amandmanima.

Brža realizacija upravnih postupaka mogla bi se realizirati posebnom agencijom gdje bi se ostvarivale sve potrebne dozvole za poduzetnike.

U nastavku rada predsjedavajući je napomenuo da je podnijet jedan amandman predlagatelja, Kluba zastupnika HDZ-a koji je postao sastavnim dijelom Konačnog prijedloga zakona. Stavio je zatim na glasovanje Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi, s prihvaćenim amandmanom.

Nakon brojanja glasova utvrdio je da je sa 88 glasova "za", 16 "protiv" i 16 "suzdržanih", donesen Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Vladi Republike Hrvatske u tekstu predlagatelja, zajedno s prihvaćenim amandmanom.

Slijedeći zakon je Konačni prijedlog zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija, napomenuo je predsjedavajući. Napomenuo je zatim da je i u ovom slučaju podnijet amandman podnositelja koji postaje sastavnim dijelom Konačnog prijedloga zakona. Pozvao je zatim predstavnika predlagatelja da se očituje o preostalim podnijetim amandmanima prema priloženoj tabeli.

Govoreći u ime predlagatelja, Kluba zastupnika HDZ-a, zastupnik dr.sc. **Ivo Sanader** uvodno nije prihvatio prvi

amandman, kojega je podnio Klub zastupnika IDS-a ocjenjujući da nije u skladu s koncepcijom zakona i intencijom smanjenja državnog aparata. Za riječ se javio zastupnik **Valter Drandić (IDS)** te obrazložio podnijete amandmane. Napomenuo je da se amandmanima tražilo daljnje djelovanje Ministarstva turizma kao zasebnog ministarstva. Ocijenio je da je rečeno ministarstvo dalo značajan doprinos razvoju hrvatskog turizma i promociji Hrvatske kao atraktivne turističke zemlje. Zbog ovih je okolnosti nedopustivo da se ova važna djelatnost "utapa" u širi sektor, a takvo je mišljenje i većine stručnjaka iz turističke djelatnosti. Pristupilo se glasanju o sadržajno identičnom amandmanima 1,3,5. i 9. koje predlagatelj ne prihvaća. Rečeni amandmani nisu dobili potrebnu većinu, a zatim se odlučivalo o amandmanu pod rednim brojem 2. kojega je podnio Klub zastupnika HSS-a. Ovaj amandman je prihvaćen, napomenuo je dr.sc. Sanader, dodajući da time postaje sastavnim dijelom zakona. Prihvaćen je i slijedeći amandman Kluba zastupnika HSS-a pod brojem 4. I ovaj je amandman prihvaćen, te postao sastavnim dijelom zakonskog teksta. Prihvaćen je i amandman pod rednim brojem 6. kojega je također podnio Klub zastupnika HSS-a. Na red su zatim došla i dva amandmana koje je podnio zastupnik **Ivo Josipović**. I ovi su amandmani pojedinačno prihvaćeni, te time postali sastavnim dijelom zakonskog teksta.

Zatim se pristupilo glasanju o konačnom prijedlogu zakona o ustroj-

stvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija. Nakon brojanja glasova predsjedavajući je konstatirao da je ovaj zakonski prijedlog prihvaćen sa 88 glasova "za", 19 "protiv" i 13 "suzdržanih" glasova. Time je dakle usvojen konačni prijedlog zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i državnih upravnih organizacija zajedno s prihvaćenim amandmanima koji su sastavni dio zakona.

Predsjedavajući je zatim napomenuo da je i kod konačnog prijedloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sustavu državne uprave, predlagatelj - Klub zastupnika HDZ-a, podnio jedan amandman koji time postaje sastavnim dijelom zakona. Nakon brojanja glasova konstatirao je da je i ovaj zakonski prijedlog usvojen jer je "za" glasovalo 88 zastupnika, dok ih je 17 bilo "protiv", a 15 "suzdržanih". Odlučivalo se zatim i o dva prijedloga zaključka.

Prijedlogom koji je podnio Klub zastupnika LIBRE, predlaže se da Sabor zaduži Vladu Republike Hrvatske da u roku od 90 dana predloži cjeloviti program reforme državne uprave koji će sadržavati smanjivanje državnog aparata, visoku profesionalizaciju u radu i poboljšavanje dostupnosti odnosno smanjivanje trajanja upravnih postupaka. U ime predlagatelja dr.sc. Sanader napomenuo je da prihvaća ovaj zaključak budući da je sadržajno blizak programu HDZ-a na temelju kojeg je i dobijen mandat, ali bez vremenskih ograničenja. Govoreći u ime podnositelja

očitovao se i zastupnik **Jozo Radoš**. On je ustrajao i na vremenskim kategorijama i zatražio je glasanje o cjelovitom zaključku. Napomenuo je da je spreman prihvatiti formulaciju zastupnika Sanadera, ukoliko ne prođe cjeloviti tekst zaključaka. Pristupilo se glasanju, a predsjedavajući je još jednom napomenuo da podnositelj Klub zastupnika HDZ-a prihvaća ovaj zaključak sadržajno, ali ne i u pogledu vremenskih rokova. Zaključak nije prošao, budući da je "za" glasovalo 44 zastupnika, "protiv" 76, uz 2 "suzdržana" glasa.

I drugi zaključak odnosi se na Klub zastupnika LIBRE koji glasi: zadužuje se Vlada Republike Hrvatske da u roku od 6 mjeseci predloži cjeloviti prijedlog strategije decentralizacije Republike Hrvatske s osobitim osvrtom na fiskalnu problematiku. Ponovno se očitovao zastupnik Sanader potvrđujući da je fiskalna problematika u okviru decentralizacije također predložena programom HDZ-a. Ne može međutim prihvatiti iznijete vremenske rokove jednako kao ni u prvom prijedlogu zaključaka. Pristupilo se glasanju. Nakon brojanja glasova predsjedavajući je utvrdio da rečeni zaključak nije dobio potrebnu većinu budući da je "za" glasovalo 39 zastupnika, dok ih je "protiv" bilo 78, uz 3 "suzdržana" glasa.

Predsjedavajući je zatim zaključio rad sjednice uz napomenu da je za sutrašnji nastavak rada Hrvatskog sabora, preostala točka kojom se predstavlja i glasuje o povjerenju predloženoj Vladi Republike Hrvatske.

M.Ko; J.Š; V.Ž.

PREDSTAVLJANJE VLADE REPUBLIKE HRVATSKE I GLASOVANJE O POVJERENJU VLADI REPUBLIKE HRVATSKE

Iskazano povjerenje novoj Vladi

Na drugoj - izvanrednoj - sjednici Hrvatskog sabora 23. prosinca 2003. većina zastupnika iskazala je povjerenje novoj Vladi RH a predsjednik i članovi Vlade položili su svečanu prisegu.

Članove Vlade predložio je i predstavio mandat za sastav nove Vlade RH dr.sc. Ivo Sanader a predstavio je i Program nove Vlade RH. Hrvatskom saboru podnio je pisani materijal

"Prijedlog članova Vlade Republike Hrvatske i Program Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003 - 2007" i životopise predloženih članova Vlade.

Taj Program (i kratke životopise) objavljujemo u našem listu u cijelosti.

Podsjećamo, da je u nastavku zasjedanja druge izvanredne sjednice Hrvatskoga sabora 23. prosinca 2003. na dnevnom redu bila točka "Predstavljanje Vlade RH i glasovanje o povjerenju Vladi RH." Predsjednik Hrvatskoga sabora **Vladimir Šeks** najprije je podsjetio na ustavni položaj i odgovornost Vlade Republike Hrvatske te da je predsjednik Republike Hrvatske povjerio mandat za sastav Vlade gospodinu dr. Ivi Sanaderu.

Hrvatski građani traže pouzdanost

Obraćajući se nazočnima dr.sc. **Ivo Sanader** je rekao da na početku novog legislativnog razdoblja hrvatska javnost želi znati što donosi sutra. Živimo u svijetu koji budi nadu sutrašnjeg mira, ali je još nesiguran, živimo u zemlji koja sluti sutrašnji sklad u blagostanju, ali je još ispunjena neizvjesnostima. Hrvatski građani traže pouzdanost, pouzdanu budućnost, pouzdanu za svoju obitelj, pouzdanu za buduće generacije.

Hrvatski građani traže pouzdanost, pouzdanu budućnost, pouzdanu za svoju obitelj, pouzdanu za buduće generacije.

Izbori 23. studenoga 2003. pokazali su da hrvatski čovjek hoće i pouzdanu državu. Državu koja će znati ispuniti svoju zadaću pred vlastitim građanima, koja će istodobno znati naći svoje mjesto u važnim međunarodnim procesima i koja će u tome znati nalaziti pravu mjeru. Upravo je u tome značaj izbora od 23. studenoga, naglasio je dr.sc. Sanader dodajući da su izbori pokazali da Hrvatska želi vlast koja će znati naći pravu mjeru, koja će zemlji osigurati novu ravnotežu i pružiti novo uporište za napredak. Izbori su potvrdili i da je Hrvatska snažna država jer malo je onih u Europi koji su u jedva desetak godina od osamostaljenja i međunarodnog priznanja prošli i izdržali naš put.

Sada je vrijeme da krenemo dalje. Izbori su potvrdili da hrvatski birač želi

promjenu. Program Vlade je program promjena koje su Hrvatskoj potrebne da bi se osigurala pouzdanost koju građani žele, naveo je dr.sc. Ivo Sanader dodajući da je nakon izbora razgovarao, kao predsjednik HDZ, stranke, koja je osvojila najviše glasova, sa svim parlamentarnim strankama, sa zastupnicima, s mladima, s umirovljenicima, s predstavnicima manjina, s poduzetnicima. I upravo zato želi reći da je sada nakon izbora zajednička zadaća da promjene koje su potrebne provodimo na način na koji će ljudi razumjeti.

U tom duhu kao mandatar za sastav Vlade pregovarao je i s mnogim političkim partnerima i to ne, kaže, radi koalicijskih trgovina nerealnim obećanjima, jer toga je bilo i previše, već radi osiguranja stabilnosti Vlade. Hrvatska danas itekako treba stabilnu i učinkovitu Vladu zbog pokretanja unutrašnjih potencijala zemlje, ali i zbog zadaća i poslova koji nas čekaju na međunarodnom planu.

Međutim, naglašava, da su razgovori s političkim partnerima vođeni na način koji postavlja temelje i okvire za rješavanje nekih od najosjetljivijih i najvažnijih pitanja, od položaja umirovljenika do manjinskih pitanja. A to jesu bitna pitanja za Hrvatsku. Njihovim rješavanjem, rješavamo se nekih balasta koji nas nepotrebno opterećuju pred svijetom ili remete unutrašnju društvenu stabilnost. To su pitanja koja Hrvatska mora riješiti i ova Vlada je spremna i odlučna početi ih odmah rješavati, rekao je.

Zato izazovi koji su pred nama, smatra, ne smiju postati povodom za podjele. Potrebno se uzdići iznad stranačkih ograda i političke sebičnosti. Široko političko suglasje oko najvažnijih strateških ciljeva zemlje u budućnosti kao i politička širina za prevladavanje razlika u besplodnim raspravama o prošlosti jedine mogu osloboditi potrebnu zajedničku nam energiju.

Jedino obnovljena narodna energija i učinkovito vodstvo mogu osigurati ostvarenje gospodarskih i društvenih reformi koje trebamo dovršiti odgovorno i stručno i jedino to može jamčiti dostojanstvo hrvatskog parlamentarizma, kazao je dodajući neka Hrvatski sabor postane mjesto gdje će se demokracija razvijati na dobrobit Hrvatske.

Upravo zbog toga prijeći će preko uobičajene ocjene tzv. zatečenog stanja jer ono je očigledno, a i čvrsto vjeruje,

kaže, da je vrijeme za probaj iz kruga uzajamnoga predbacivanja.

Hrvatskoj potrebna nova politička dinamika

Izbori su najbolje pokazali što se događa kada pogreške prethodnika postanu opravdanje za vlastite propuste. I stoga kad govori, veli, kao što je govorio proteklih godina o malodušju, ideolojskim podjelama, gubitku moralne i političke vertikale društva, narušenoj nacionalnoj sigurnosti, eroziji odgovornosti, odvajanju vlasti od naroda, zastoju u odnosu s europskim i svjetskim državama, nezaposlenosti, visokom vanjskom dugu, lošem gospodarskom stanju i padu standarda, tada to ne govori da bi pojačao političko nadmetanje. Govori to zato što je Hrvatskoj potrebna nova politička dinamika, konsolidacija državnih institucija, uređenje odnosa u političkom sustavu, jačanje javne uprave i njeno odvajanje od političkoga i stranačkog sustava, jačanje gospodarstva kroz snažni zamah vlastite proizvodnje i zapošljavanja, dosljedna privrženost demokraciji i vladavini prava, čvrsta jamstva, manjinskih, građanskih i vjerskih sloboda i ravnopravnosti svih naših građana, te ubrzani ulazak u NATO i EU. Sve to, uvjeren je, može biti temelj političkoga konsenzusa koji će podupirati stabilnu i učinkovitu Vladu koju će predložiti ovom visokom Domu. Siguran je, kaže, da će unutarnji demokratski konsenzus ojačati i naš međunarodni položaj. Mir u kući je jamstvo mira sa svijetom.

Zemlja stoji pred velikim teškoćama i izazovima. Čvrsto vjeruje, nastavlja, da je u ovom trenutku najvažnije da Vlada na temelju pripremljenih prioriteta i programa upravlja gospodarskim i društvenim procesima te da je strategijski usmjereno vođenje razvojne državne politike jedina brana nestabilnosti.

Prioriteti

Građani trebaju znati što ih očekuje, što će država poduzimati. Svijet također treba pouzdanu i predvidljivu Hrvatsku koja može pomoći u postizanju trajne stabilizacije političkih prilika u ovom dijelu Europe. Vlada će se zato u provedbi takve politike rukovoditi sljedećim principima i prioritetima:

* Prvo, gospodarstvo i društvo trebaju se razvijati u stabilnim i predvidljivim uvjetima. Vlada će potaknuti potrebne zakonske promjene radi osiguranja pravne stabilnosti i administrativne učinkovitosti zemlje.

Temeljni cilj Proračuna bit će osiguranje makroekonomske stabilnosti zemlje i pokretanje razvoja u gospodarstvu. Vlada će neodložno pripremiti mjere za smanjenje vanjske zaduženosti zemlje, u početku za kontrolu vanjske zaduženosti i uravnoteženje platne bilance.

* Drugo, razvojno usmjeren Državni proračun. Temeljni cilj Proračuna bit će osiguranje makroekonomske stabilnosti zemlje i pokretanje razvoja u gospodarstvu. Vlada će neodložno pripremiti mjere za smanjenje vanjske zaduženosti zemlje, u početku za kontrolu vanjske zaduženosti i uravnoteženje platne bilance. Vlada će pristupiti uređenju javnih financija i pripremiti mjere za smanjenje javne potrošnje i državnih troškova.

* Treće, rast domaćeg bruto proizvoda. Vlada će odmah poduzeti konkretne mjere i pripremiti poticaje i druge instrumente povećanja opće dinamike proizvodnje u Hrvatskoj radi porasta zaposlenosti i životnog standarda. Stimulirat će sve oblike poduzetništva radi povećanja izvoza, uravnoteženoga razvoja svih hrvatskih krajeva, povećanja konkurentnosti domaćeg proizvoda, razvoja stratejskih grana hrvatskoga gospodarstva i unutrašnjeg povezivanja uskladih gospodarskih grana i proizvodnji na tržišnim načelima.

Vlada će uspostaviti novi sustav brzoga i jednostavnog rješavanja administrativnih uvjeta za poduzetništvo. Poticajnim mjerama aktivirat će domaći kapital i stimulirati strana ulaganja radi osiguranja visoke stope rasta.

* Četvrto, promjene u poreznom sustavu. Glavni cilj Vlade na ovom području je rasterećenje gospodarstva. Vlada će smanjiti porez i osigurati učinkovitost naplate prihoda Državnog proračuna, pojednostaviti sustav poreza na doho-

dak. Osobni odbici u poreznom sustavu poticat će društveno korisne aktivnosti od zdravstvenoga i mirovinskog osiguranja do sporta i kulture. Porezne olakšice i naknade osigurat će sigurnost obitelji i demografsku obnovu zemlje.

* Peto, nova strategija privatizacije. U vlasništvu države još je znatan dio gospodarskih potencijala zemlje. Vlada će pripremiti stoga novu strategiju privatizacije temeljenu na konceptu obnove i restrukturiranja tih tvrtki vlastitim znanjem radi povećanja vrijednosti te privatizacije na višoj stepenici razvoja i izlaska na svjetsko tržište. Pripremit će poseban program međunarodne promocije Hrvatske kao privlačnoga europskog poslovnog odredišta. Usvojiti će i mjere za razvoj financijskog tržišta, posebice investicijskih fondova koji će privlačiti štednju i depozite pretvarati u investicijski kapital.

* Šesto, novi program razvoja područja od posebnog državnog interesa. Vlada će osigurati uravnoteženi razvoj svih hrvatskih krajeva radi ukupne gospodarske i političke stabilnosti zemlje. Hitno će predložiti novi zakon o područjima od posebnoga državnog interesa. Brzi gospodarski razvoj tih područja osigurat će bolje uvjete i za rješavanje manjinskih pitanja. Razvoj će biti osiguran ukupnim mjerama povećanja bruto domaćeg proizvoda poreznom politikom, poticajnim mjerama za malo i srednje poduzetništvo, uspostavom regionalnih centara razvoja, otvaranjem industrijskih zona i znanstveno-poslovnih parkova.

Ova temeljna načela i prioritete Vlade uvjetuju njen novi ustroj kao i promjene u sustavu državne uprave što je uređeno novim paketom zakona, podsjetio je dr.sc. Ivo Sanader.

Jačanje gospodarstva, obnova domaćeg proizvodnje, povećanje zaposlenosti, uravnoteženje platne bilance i kontrola na potom i smanjenje vanjskog duga jasni su prioritete nove Vlade.

Sve sastavnice hrvatske državne politike bit će podređene ostvarenju napretka na tim područjima. Jednako kao što vanjska politika i diplomacija danas imaju najvažniju zadaću osigurati takav pozitivni međunarodni položaj zemlje koji će omogućiti ostvarenje naših glavnih gospodarskih ciljeva tako je i na unutarnjem planu potrebna sveobuhvatna konsolidacija i stabilizacija svih sastavnica

sustava radi provedbe potrebnih reformi, naznačio je dr.sc. Sanader.

Dodaje da nije dovoljno samo govoriti o gospodarskoj diplomaciji niti da je sve završeno kada potvrdimo našu punu privrženost demokraciji i vladavini prava, ravnopravnosti svih naših građana i naše opredjeljenje za EU i NATO. Naprotiv, tek na tim opredjeljenjima počinje stvarni posao a taj posao znači da Vlada preuzima odgovornost za ukupno uređenje stanja u zemlji, za učinkovit ustroj državnih institucija, za reformu javne administracije, za uvođenje viših standarda u sve segmente hrvatskoga društva od zdravstva i školstva do javne uprave i sustava nacionalne sigurnosti.

Doprinos Hrvatske Europi i svijetu

Svjetski smo, rekao je, da u novu zajedničku Europu Hrvatska treba ugraditi svoj doprinos, vlastiti gospodarski razvoj, unutrašnju demokratsku stabilnost i svoj doprinos miru i suradnji u susjedstvu, Europi i svijetu. To je sljedeća zadaća pred Hrvatskom. Za takav novi iskorak potrebna je nova unutrašnja vitalnost zemlje, potrebna je puna usredotočenost i dosljedno ostvarivanje temeljnih ciljeva zemlje u ovoj etapi našeg razvoja. Uvjeren je, dodaje, da će se u oblikovanju i provedbi državne razvojne politike usmjerene ka ugradnji visokih standarda europskih integracija u hrvatski državni i društveni ustroj i s druge strane u pružanju optimalnog doprinosa Hrvatske izgradnji zajedničke europske kuće osigurati političko i radno suglasje izvršne i zakonodavne vlasti i potporu Predsjednika Republike.

U provedbi takve politike Vlada će se rukovoditi sljedećim načelima i ciljevima:

* Prvo, pravna država kao pretpostavka unutarnje međunarodne vjerodostojnosti zemlje. Vlada će provesti dosljednu reformu pravosuđa te osigurati potpunu depolitizaciju i autonomiju pravosuđa proračunskim izdvajanjima prema realnim potrebama u skladu s preporukama odbora ministara Vijeća Europe o neovisnosti, nepristranosti i nadležnosti sudaca.

Vlada će uspostaviti, nastavlja dr. Sanader, čvrst sustav nadzora odgovornosti i kažnjavanja u odlučnoj borbi protiv

mita, korupcije, kriminala, tzv. sive ekonomije, nepotizma. Uvest će nove instrumente za kontrolu financijskih tijekova u zemlji i prema inozemstvu i za smanjenje državnih gubitaka. Osigurati će provedbu i poštivanje kodeksa javnih dužnosnika, institucije javnog natječaja u državnoj upravi i javnim poduzećima.

* Drugo, reforma državne uprave i lokalne samouprave, što je jedan od preduvjeta gospodarskoga napretka pa i stranih ulaganja. Središnji nadzor nad korištenjem proračunskih sredstava od strane državnog aparata smanjit će troškove države. Predložiti ćemo, dodao je, novi sustav financiranja lokalne i područne samouprave promjenom porezne politike.

* Treće, domovinska sigurnost kao doprinos stabilnosti i miru našeg dijela Europe. Vlada je svjesna da su snažno gospodarstvo, povoljan međunarodni položaj i uređeni odnosi sa susjedima temelj nacionalne sigurnosti. Stoga ćemo predložiti, rekao je, novu strategiju nacionalne sigurnosti i novi zakon o radu službi sigurnosti Republike Hrvatske. Nastavak reformi obrambenih snaga, modernizacija policije i osiguranje prava hrvatskih branitelja doprinosu jačanju sustava nacionalne sigurnosti.

Vlada će svojom ukupnom politikom i konkretnim mjerama poticati ukupni demokratski i društveni razvoj, voditi računa o pravima i interesima nacionalnih manjina, osigurati daljnju stabilizaciju društvenih prilika i harmonizaciju svih sastavnica hrvatskog društva.

* Četvrto, unapređenje društvenih odnosa, pouzdana budućnost i viši standardi. Vlada će svojom ukupnom politikom i konkretnim mjerama poticati ukupni demokratski i društveni razvoj, voditi računa o pravima i interesima nacionalnih manjina, osigurati daljnju stabilizaciju društvenih prilika i harmonizaciju svih sastavnica hrvatskog društva. Stoga ćemo predložiti, rekao je, nove zakone radi podizanja standarda u školstvu, zdravstvu, kulturi, znanosti, turizmu, zaštiti

okoliša, prostornom uređenju, stanovanju i drugim djelatnostima a u skladu s načelima i standardima EU.

Manjinska politika, unapređenje materijalnog položaja umirovljenika ...

Vlada će voditi aktivnu manjinsku politiku. Manjine ne percipiramo kao problem nego kao bogatstvo što znači punu ravnopravnost i dostojanstvo svih građana Hrvatske uz osiguranje posljedne primjene Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Vlada će osigurati povratak izbjeglica, obnovu i povratak bespravno oduzete privatne imovine. Također ćemo osigurati posljednu provedbu ugovora iz 1996. godine između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina u Hrvatskoj i Italiji.

Osigurati ćemo, nastavio je dr.sc. Sanader, dosljednu primjenu Zakona o službenoj uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj kao i dosljednu primjenu Ustavnog zakona. Vlada i predstavnici manjina drže da se aktivnom i pozitivnom politikom prema svim manjinskim zajednicama u Hrvatskoj unapređuju odnosi sa susjedima i drugim europskim zemljama i da je to bitna sastavnica pridruživanja Europskoj uniji.

Posebnim mjerama Vlada će osigurati unapređenje materijalnog položaja umirovljenika, uvest će formulu usklađivanja mirovina s porastom plaća svih zaposlenih, predložiti Hrvatskom saboru uz suradnju s Hrvatskom strankom umirovljenika izmjene Zakona o provedbi Odluke Ustavnog suda o povratu mirovine iz 1998. prema gospodarskim mogućnostima zemlje te predložiti zakonsku odredbu o izvanrednom godišnjem povećanju mirovina za postotak rasta bruto domaćeg proizvoda.

Vlada će i drugim mjerama urediti pitanja važna za potpunu provedbu mirovinske reforme, rekao je. Tako će se zakonskim odredbama neodložno osigurati poboljšanje društvenoga položaja žena kroz politiku zapošljavanja, plaća ali posebno i u poduzetništvu i žena poduzetnik mora postati sastavni dio društva. Vlada će povećati roditeljske naknade, vratiti pravo na trogodišnji dopust majkama s troje i više djece, vratiti doplatak

za studente. Vlada će poticati, dakle, programe demografskog rasta jer je to, rekao je, jedan od najakutnijih problema Hrvatske.

Držimo, nastavio je dr.sc. Sanader, da je pomorska orijentacija jedan od najvažnijih stratejskih pravaca razvitka Hrvatske. Jadran, kao simbol i oslonac našega geostrateškoga položaja u Europi, našega gospodarskog razvoja, naše kulture i baštine, turizma, prometne infrastrukture i povezanosti sa svijetom, dovodimo u samo središte svojih aktivnosti i planova. Osnivanje Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka to jasno potvrđuje. Uz ostalo, Vlada će hitno pripremiti cjelovit nacionalni program zaštite Jadrana i probalja te raditi na uspostavi multilateralnoga pravnog sustava zaštite Jadrana.

Pripremit će i reformu osnovnoga, srednjega i visokog školstva prema standardima EU kao i program mjera za podizanje materijalnoga položaja i stručnog napredovanja učitelja i profesora. Vlada će također pripremiti temeljitu reformu zdravstva, osigurati nadzor nad utrošnim sredstvima bez smanjenja razine zaštite, omogućiti dopunski rad liječnicima u državnoj bolničkoj zaštiti, provesti kategorizaciju bolnica, usvojiti novi zakon o pravima pacijenata, osigurati da osobe sa 65 i više godina budu oslobođene participacije u troškovima liječenja i u primarnoj zdravstvenoj zaštiti te osigurati maksimalne usluge za ljude treće životne dobi, rekao je.

Predložiti ćemo i zakon o području zaštite okoliša, poticati ekološki orijentirano poduzetništvo, pokrenuti nacionalni program navodnjavanja poljoprivrednoga zemljišta, izradu nacionalne infrastrukture prostornih podataka i stalnog sustava zaštite od požara, pokrenut ćemo (projekt e-Hrvatska 2007.) program izgradnje umreženog informacijskog sustava u cijeloj zemlji radi unapređenja i dostupnosti javne uprave, pravosuđa, zdravstva i školstva te osobito radi potpore poduzetništvu mladih.

Želimo pokrenuti i djelovanje nacionalne zaklade za znanost, visoko školstvo i tehnološki razvoj te hitno usvojiti kriterije za osnivanje centara izvrsnosti i odrediti njihove ciljeve. Vlada će u potpunosti podupirati slobodu medija, osigurati transparentnost u privatizaciji i pripremiti u tom smislu sve ono što bude potrebno, rekao je mandatar. Vlada želi ovim mjerama potvrditi svoje opre-

djeljenje za podizanje ukupne kvalitete življenja u Hrvatskoj i poduzimanje svih potrebnih mjera za što kvalitetniju pripremu svih sastavnica hrvatskoga društva za punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Ulazak u EU i NATO, dobrosusjedski odnosi

Živimo u svijetu koji budi nadu sutrašnjeg mira ali je još nestabilan. Bivši je svjetski poredak nestao, novi još nastaje. Bivše dvosmjerne, ideološke i vojne napetosti i prijetnje zamijenili su posve novi izazovi. Hrvatska u takvom svijetu želi pridonositi učvršćenju mira i razumijevanju među narodima i državama. Želimo vlastitim napretkom stvoriti uvjete za ulazak u Europsku uniju i NATO, ako bude moguće do kraja mandata ove Vlade, želimo pridonijeti razvitku dobrosusjedskih odnosa i suradnje sa svim susjednim zemljama na načelima pune ravnopravnosti i uzajamnosti. Želimo unaprijediti i svekolike odnose s najvažnijim čimbenicima i državama u svijetu, rekao je dr.sc. Ivo Sanader. Hrvatska je na poticajnom ali i na osjetljivom geopolitičkom položaju, a bitni razlozi za krajnje ozbiljnu i odgovornu vanjsku politiku su aktualni procesi u Europskoj uniji, odnos između vodećih europskih sila, odnosi Europe i SAD-a, produžena kriza na Srednjem istoku i drugim kriznim zonama s utjecajem na svjetsko gospodarstvo i cijene nafte, aktualno stanje odnosa između vodećih svjetskih gospodarskih sila kao i objektivno fermentiranje latentnog kriznog stanja u nama susjednom jugoistoku Europe.

Stoga treba osigurati, dodao je, aktivno praćenje razvoja međunarodnih prilika, pripremiti cjelovitu strategiju nacionalne sigurnosti i na tim osnovama razvijati aktivnu vanjsku politiku i diplomatsko djelovanje. Naši su prioriteti poznati, ostvarivat ćemo ih polazeći od nacionalnih interesa u otvorenom, konstruktivnom dijalogu s međunarodnim partnerima i pri tome ćemo se rukovoditi sljedećim načelima i ciljevima:

* Prvo, članstvo u Europskoj uniji, NATO-u. Vodit ćemo aktivnu politiku radi ubrzanja pregovora i postizanja punopravnog članstva u EU i NATO-u do kraja mandata. Vlada će ubrzati unutarnje reformske procese i pripreme postupke radi početka pregovora u prvoj

polovici 2004. godine, rekao je, među ostalim dr.sc. Sanader ujedno zahvalivši dosadašnjoj Vladi na svemu što je učinila u tom pravcu.

* Odnosi sa susjedima. Vlada će pridonositi trajnoj stabilizaciji ovog dijela Europe razvijanjem dobrosusjedskih odnosa na osnovu ravnopravnosti i uzajamnosti. Polaziti će i od odluke EU na Solunskom sastanku na vrhu 2003. o otvaranju jasne perspektive svim zemljama ovog dijela Europe za ulazak u članstvo u EU i podupirati ulazak svake zemlje iz našega susjedstva u EU i NATO na temelju individualnog pristupa i individualnih dostignuća. Nitko ne bi trebao čekati drugoga nego prema svojim dostignućima biti vrednovan unutar EU NATO-a.

- Spremni smo rješavati preostala otvorena pitanja sa Srbijom i Crnom Gorom u interesu daljnjeg razvoja uzajamnih odnosa država i naroda, želimo također razvijati prijateljske i dobrosusjedске odnose s BiH u skladu s mirovnim sporazumom iz Dayton, naveo je dr.sc. Ivo Sanader. Vlada će skrbiti i imati visok stupanj odgovornosti o stanju i položaju hrvatskoga naroda u BiH, koji mora zadržati svoj status ravnopravnoga, konstitutivnoga i suverenog naroda u BiH. Vlada će ubrzati rješavanje otvorenih pitanja u odnosima sa Slovenijom, na načelima ravnopravnosti i međunarodnog prava i dijaloga s ciljem zajedničkog doprinosa dviju zemalja u širenju europske ideje. Želimo još jedanput pokušati u bilateralnim razgovorima riješiti otvorena pitanja, ako ne bude išlo, za arbitražu uvijek ima vremena, rekao je.

Pred zastupnicima je Vlada koja nema iluzija o teškoćama niti olako daje obećanja o njihovu prevladavanju. Ovo je Vlada realnih i odgovornih ljudi spremnih na ozbiljan i neumoran rad.

* Suradnja s Međunarodnim kaznenim sudom u Den Haagu. Vlada će prema međunarodnim obvezama Republike Hrvatske surađivati sa Sudom u svim individualnim pravnim postupcima u skladu sa statutom Suda, s mandatom Vijeća sigurnosti te zakonodavstvom

Republike Hrvatske, rekao je. Držimo, dodao je, da je Hrvatska već dosad uspostavila stabilan i vjerodostojan pravni sustav koji može preuzeti obveze Međunarodnog kaznenog suda u Den Haagu.

Novi odnosi i nova Europa otvaraju nam nove razvojne mogućnosti. Ostvarit ćemo tu povijesnu priliku gradeći Hrvatsku kao politički stabilnu, pravno uređenu i sigurnu demokratsku europsku državu. Neka taj cilj bude poziv pod zastavu zajedničke vanjske politike Republike Hrvatske, rekao je na kraju dr.sc. Ivo Sanader naglašavajući da je pred zastupnicima Vlada koja nema iluzija o teškoćama niti olako daje obećanja o njihovu prevladavanju. Ovo je Vlada realnih i odgovornih ljudi spremnih na ozbiljan i neumoran rad, dodao je te pozvao sve socijalne partnere, sindikate i poslodavce, sve političke i društvene snage i skupine, sve naše građane da zajedno krenu u novu etapu oblikovanja budućnosti Hrvatske.

Predloženi članovi Vlade

Dr.sc. Ivo Sanader na kraju je izvijestio da je uputio Predsjedniku Sabora pismo sa zahtjevom za glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske na temelju članka 97. alineje 3. Ustava Republike Hrvatske te podsjetio da mu je Predsjednik Republike Hrvatske povjerio mandat za sastav nove Vlade Republike Hrvatske. Na temelju članka 109. stavka 1. Ustava Republike Hrvatske predložio je sljedeće članove Vlade Republike Hrvatske: dr.sc. Ivu Sanadera za predsjednika Vlade, Jadranku Kosor za potpredsjednicu Vlade i ministricu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, prof.dr.sc. Andriju Hebranga za potpredsjednika Vlade i ministra zdravlja i socijalne skrbi, prof.dr.sc. Miomira Žužula za ministra vanjskih poslova, Ivana Šukera za ministra financija, Berislava Rončevića za ministra obrane, dr. Marijana Mlinarića za ministra unutarnjih poslova, Vesnu Škare-Ožbolt za ministricu pravosuđa, Branka Vukelića za ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Božidara Kalmetu za ministra turizma, mora, prometa i razvitka, Petra Čobankovića za ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Marinu Matulović-Dropulić za ministricu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, dr.sc. Dragana Primorca za

ministra znanosti, obrazovanja i športa, mr.sc. Božu Biškupića za ministra kulture i mr.sc. Kolindu Grabar-Kitarović za ministricu europskih integracija. U skladu sa člankom 109. stavkom 2. Ustava Republike Hrvatske i člankom 107. stavkom 1. Poslovnika Hrvatskog sabora zatražio je glasovanje o povjerenju Vladi Republike Hrvatske u predloženom sastavu, te predložio Hrvatskom saboru da joj iskaže povjerenje.

Ujedno je izvijestio da je temeljem članka 109. stavka 2. Ustava Republike Hrvatske i članka 107. stavka 2. Poslovnika Hrvatskog sabora dostavio taj Prijedlog kao i Program Vlade RH za mandavno razdoblje 2003-2007. i životopise predloženih članova Vlade.

Zahvalio je na pozornosti i zamolio za povjerenje ovoj Vladi što je popraćeno pljeskom.

Nakon izlaganja mandatar **Milanka Opačić (SDP)** zatražila je u ime Kluba zastupnika stanku radi ozbiljnije pripreme za raspravu o Programu Vlade koji su zastupnici, rekla je, dobili na klupe.

RASPRAVA

IDS neće podržati Vladu HDZ-a

Nakon tražene stanke, a tražio ju je i Klub zastupnika IDS-a, riječ je dobio **Damir Kajin (IDS)** te govoreći u ime Kluba zastupnika odmah je rekao da IDS neće podržati Vladu HDZ-a. No to ne znači dodao je da IDS i, on kao čovjek, ne bi volio da ta Vlada uspije realizirati svoja obećanja. Jer kad bi se to dogodilo, primjerice kad bi mirovine već iduće godine iznosile 50 posto prosječne plaće, svima bi bilo bolje.

Jasno je da se 2003, 2004. neće moći voditi politika kakva se u Hrvatskoj vodila u prošlom desetljeću. To razdoblje je definitivno za nama, rekao je. Nije sporno da je HDZ pobijedio na izborima, osvojio je više mandata nego SDP i HSLS 3. siječnja 2000. i normalno je da je Predsjednik države povjerio HDZ-u mandat za sastav Vlade.

No ne razumije neke manjinske zastupnike, a da nisu dobili dvostruko pravo glasa ili neke iz redova umirovljenika što daju podršku Vladi, ali kaže, nije na njemu da prosuđuje. Dodaje da u njegovoj izbornoj jedinici - Istra, otoci, Rijeka - nema nikoga koji neće priznati taj ple-

biscit građana za promjenom vlasti. Ali bi isto tako voljeli da nova Vlada shvati da se po ne znam koji puta nanovo dogodio plebiscit i u Istri za one vrijednosti koje je IDS oduvijek zagovarao.

Građani na tim prostorima duboko poštuju hrvatsku državu za koju je samo 1943, 1944, 1945. palo 17.000 partizana ali plebiscitarno žele u većoj mjeri na svome, sa svojim odlučivati po svome i to treba imati na umu, naglasio je. U vezi s tim dodao je da nije normalno da proračun Županije istarske iznosi 195 milijuna kuna a još manje normalno da 90% fiskalnih prihoda odlazi put centralne vlasti. Solidarnost je nužna, nitko od toga ne bježi i zastupnik je svjestan, kaže, da je u Istri, s obzirom na gospodarske rezultate nešto lakše nego drugdje no upravo zbog toga ali i izbornih rezultata, gdje je zapad zemlje bio za bivšu koaliciju a istok za konzervativne stranke, Hrvatsku treba decentralizirati jer će vrijeme koje je pred nama, kaže, voditi sve većim podjelama.

Raduje da je jedan od hrvatskih prioriteta ove Vlade ulazak u NATO, EU, nastavio je, među ostalim, i najavio da će IDS apsolutno glasati za tzv. europske zakone. Uz napomenu da tzv. pozivi u medijima da se Vladi da 100 dana ili 6 mjeseci poštete ne bi dobro odjeknuli, osvrnuo se na rezultate bivše vlasti te rekao da ne bježi od toga da je njena najveća hipoteka bila čitav niz neosnovanih obećanja. No ujedno je naveo i da je rastao bruto društveni proizvod, i da iako nije otvoreno 200.000 radnih mjesta otvoreno ih 40.000, smanjio se broj zaposlenih koji nisu primali plaću sa 165.000 na oko 50.000 itd. Bilo bi sjajno kada bi i nova vlast nastavila smanjivati poreze i doprinose, a ne možda plašiti građane Financijskom policijom, i u tom smislu pozdravlja najavljeno smanjenje PDV-a.

Zastupnik je govorio, među ostalim, i o vanjskom dugu rekavši da će on rasti i pod novom Vladom a da ćemo vjerojatno opet čuti da je jedno dug države, javni dug, a da su drugo obveze poduzeća i građana. Točno je da su mirovine sporo rasle i normalno je da ta populacija ne može biti zadovoljna, ali, dodao je, kao što je siguran da umirovljenici Županije istarske, pa i Primorsko-goranske nisu za HDZ još je sigurniji da mirovine 2007. neće dostići 70% prosječne plaće, a iduće godine 50% prosječne plaće.

IDS pozdravlja najavljeno smanjenje državnih uprava za 10 do 15%, pozdravit

će skoro povećanje mirovina braniteljima i hrvatskim vojnicima, povrat invalidnina sudionicima Domovinskog rata itd. ali tražit će i da se borcima narodnooslobodilačkog rata također vrate stečena prava jer ruka nekog mladića stradalog u okolici Vukovara 91. jednako je vrijedna kao i ruka nekog stradalog partizana u okolici Buzeta ili Labina 1943. boreći se za ideale Laginje, Dobrile, naveo je.

Hrvatskoj jedan od najvećih ciljeva mora biti EU a žalosti ga, kaže, što i Hrvatska neće od 2005. biti dio EU kao Slovenija, Mađarska, Češka, već će i dodatno biti na čekanju ako ne zadovolji nekoliko haaških testova i ne bi se trebalo inatiti s Haaškim sudom jer bi se Hrvatska vrlo lako mogla naći u poziciji u kojoj smo bili 1998. ili 1999. godine, rekao je, među ostalim.

Na kraju je naglasio da bi volio da ova Vlada uspije, da želi vjerovati da se u Hrvatskoj neće otvarati nove NATO baze, da se neće nastupati prema Istri onako sirovo kao što se to činilo u prošlom desetljeću. Volio bi da Vlada shvati da se u Istri dogodio još jedan u nizu plebiscita i da on obvezuje zastupnike iz Istre, ali jednako tako i ljude u vlasti te da želi vjerovati u maksimalno korektne odnose i na tim relacijama.

Primarna ekonomska politika

U ime Kluba zastupnika HSS-a govorio je **Zlatko Tomčić (HSS)**, za HSS izglasavanje povjerenja Vladi i njeno formiranje je pitanje određene hitnosti i odgovornosti prema trenutku u kojem se Hrvatska nalazi. Bilo kakvo otezanje, bilo kakvo promišljanje o nekakvim podvarijantama nanosi izravnu štetu i Hrvatskoj kao zemlji ali i hrvatskom gospodarstvu.

Ovakvih programa kao što smo čuli od gospodina mandatar **Ive Sanadera** slušali smo već u proteklih 13 godina u nekoliko navrata, rekao je. U pravilu su ti programi načelnoga karaktera kojima je teško staviti nekakav prigovor. Upravo radi te činjenice HSS će ovaj Program prihvatiti ali unaprijed kaže da će realizaciju programa vrlo pomno pratiti kroz više elemenata.

Za HSS će prioritetno biti ocjenjivanje budućeg rada Vlade kroz tri pitanja: kroz ekonomsku politiku koju će provoditi ova Vlada, kroz pravnu i socijalnu sigurnost građana, dakle kroz sve ono što će u tom smislu ova Vlada raditi ali i kroz

politiku međunarodne pozicije Republike Hrvatske. Potonje pije svega kroz dinamiku priključenja EU i NATO savezu, ali i odnosu sa susjedima u ovoj regiji jugoistočne Europe o čijoj stabilnosti bitno ovisi i naša stabilnost i na čiju stabilnost i mi bitno možemo utjecati.

Za nas je u HSS-u primarno pitanje ekonomske politike, naglasio je. Država sa zdravom ekonomskom politikom koja daje visoke stope rasta, koja stvara visoki bruto domaći proizvod, s ekonomskom politikom koja stvara višak prihoda nad rashodima, može računati i na puno lakše rješavanje socijalnih aspekata i svih onih aspekata koji se financiraju iz državnog proračuna, školstva, zdravstva, kulture i svega ostaloga. Držimo da su svi ekonomski modeli koje je Hrvatska primjenjivala u zadnjih 13 godina iscrpili sve svoje mogućnosti brzog gospodarskog napretka. Ne radi toga što su oni bili u datom trenutku loši, što su griješili u svim svojim elementima nego upravo radi toga što za današnje vrijeme, kada Hrvatska sve više dolazi pod određenu stegu ili odnose prema EU, WTO-u itd., sve teže tražiti manevarski prostor za vođenje nekakve integralne nacionalne ekonomije. Ali upravo u tome vidimo mogućnost da se hrvatska nacionalna ekonomija oporavi od onih posljedica koje su nastale tijekom 13 godina, a te posljedice su prije svega visoka stopa nezaposlenosti i visoka unutarnja i vanjska zaduženost što proizlazi iz deficita proizvodnje u ovoj državi, rekao je šire govoreći o ovom potonjem.

Okrenuti se revitalizaciji proizvodnje

Ova država mora se prije svega okrenuti revitalizaciji svog proizvodnog gospodarskog sektora u odnosu na uslužni sektor koji je ovog momenta dominantan. To je zapravo temeljni element programa HSS-a i koji sugeriramo i budućoj Vladi, rekao je. Pokušati voditi takvu ekonomsku politiku koja će prije svega deficit proizvodnog sektora smanjiti, koja će na taj način smanjivati stopu nezaposlenosti, a postoje modeli koji su izračunati da se stopa nezaposlenosti u ovoj državi bez dodatnog zaduživanja može smanjivati 2,5% godišnje. To podrazumijeva okretanje prije svega vlastitim resursima, kojih ima puno.

Prije svega valjalo bi utvrditi strategiju razvoja pojedinih gospodarskih grana na način koji neće biti podložan nekakvim individualnim ocjenama i promjenama od slučaja do slučaja i država mora znati, a zastupnik vjeruje da će to buduća Vlada učiniti, što očekuje od pojedinih gospodarskih grana, turizma, poljoprivrede, drvne industrije ili bilo koje druge grane. Mora se omogućiti i vertikalno povezivanje pojedinih gospodarskih grana, demopolizirati financijsko tržište, suzbiti siva ekonomija u kojoj postoje rezerve od 1,5 do dva posto bruto domaćeg proizvoda, voditi drugačija politika privatizacije koja neće biti primarno okrenuta prodaji nego novim ulaganjima, traženjem onih kupaca koji su spremni ulagati i na taj način zapravo sanirati ovu situaciju s visokom stopom nezaposlenosti, naveo je, među ostalim.

Ova država mora se prije svega okrenuti revitalizaciji svoga proizvodnog gospodarskog sektora u odnosu na uslužni sektor koji je ovog momenta dominantan.

No buduća Vlada ima isključivo pravo voditi onakvu ekonomsku politiku kakvu smatra da je treba voditi a na nama je da ocjenjujemo je li ta ekonomska politika u skladu sa našim očekivanjima ili nije ali definitivni stavovi HSS o podrški Vladi ovisе prije svega o ekonomskoj politici. Držimo da se smanjivanjem stope nezaposlenosti od 2,5%, korištenjem svih spomenutih resursa, GDP u ovoj državi može u sljedećih nekoliko godina doseći fantastičnu razinu od 7 do 9%. Primjera ovakvog vođenja nacionalne ekonomije ima, kako u najbližem susjedstvu Republike Hrvatske tako i u nekim nešto daljim zemljama koje su upravo na ovaj način, okretanjem samima sebi, bez obzira na određene stege koje međunarodna zajednica postavlja, uspjele voditi ekonomsku politiku koje su omogućile stope rasta od 8 i 9%. Te zemlje se danas nalaze neke na 13, 14 000 dolara GDP-a per capita, neke se nalaze i na razini iznad 30.000 dolara.

- Danas ćemo dati podršku Vladi, a za svaki budući potez ovo će biti polazišta, rekao je, među ostalim, na kraju zastupnik Tomčić.

Program preopćenit i proturječan

U ime Kluba zastupnika SDP-a riječ je zatražio mr.sc. **Mato Arlović (SDP)** naglasivši da taj Klub neće govoriti o predizbornim i izbornim obećanjima i svom izbornom programu nego o Programu koji je mandatar ovdje izložio. Ovo je vrijeme kada se upućuju i lijepe želje našim građanima i svatko svakome, ali Klub smatra da je ovaj Program previše općenit, s previše lijepih želja (koje i Klub podržava) da nije dovoljno konkretan i dovoljno razrađen da bi se zapravo vidjelo je li realno ostvariv.

Program se oslanja, nastavio je zastupnik, na uspjehe i dostignute rezultate makroekonomske politike i političke i socijalne stabilnosti koju je ostvarila prethodna Vlada i na neke od njenih projekata ali je iskazan u obliku želja, a ne u obliku ciljeva i programske razrade kako ga ostvariti u sljedeće četiri godine. Klub zastupnika SDP-a posebno naznačuje da je taj program želja veoma širokogrudan kada je u pitanju zadovoljavanje određenih potreba i interesa građana ili pojedinih skupina u Republici Hrvatskoj, u odnosu na socijalna davanja jako širok, što Klub pozdravlja, no naglašava da treba biti dovoljno utemeljen u gospodarskoj i socijalnoj stvarnosti koja nas okružuje. Čini nam se, rekao je, da je to nemoguće realizirati, osim ako se nećemo dalje zaduživati i istodobno provoditi privatizaciju sa ciljem da se zapravo ta sredstva pretvore u osobnu i javnu potrošnju, a ne u investicijska ulaganja. A to znači da zapravo obećanja koja se iz Programa mogu iščitati (stopa rasta) zapravo stoje na vrlo klimavim nogama.

Nadalje, Program je proturječan, nije uravnotežen s aspekta socijalnih davanja i ostvarivanja gospodarskog rasta i razvoja koji će pokriti ta socijalna davanja. U takvoj situaciji smo sigurni da ovaj Program bez obzira na lijepe želje, zapravo teško može doći do svoje realizacije, i da će doći do njegove bitne promjene već u prvoj godini rada ove Vlade, rekao je, među ostalim.

Polazeći od toga ali i već započete reforme Vlade i državne uprave kroz zakone za koje smo ocijenili da su zapravo loši, da neće osigurati onu kvalitetu državne uprave koja će osigurati da državna uprava bude mala, efikasna, učinkovita i brza i racionalna, mi iz SDP-a smo

donijeli odluku da ne možemo podržati ovaj Program, a samim time nećemo moći ni glasati za Vladu koju predlaže mandatar. Mi ćemo biti protiv ove Vlade i ovoga Programa, završio je mr.sc. Mato Arlović.

LIBRA - čista i poštena opozicija

Jozo Radoš (LIBRA) u ime Kluba zastupnika LIBRE rekao je da je izloženi Programnačelan ali i da je teško očekivati da bude detaljan, što bi bilo idealno, već prilikom predstavljanja Vlade. Ovo naravno može biti samo politička rasprava pa se taj Program može i prihvatiti jer u načelnim pitanjima među nama, pri čemu zastupnik misli, kako je rekao, na sve relevantne sastavnice hrvatske politike, nema velikih razlika.

Najprije puna podrška najavi da je punopravno članstvo u EU i NATO-u do kraja mandata cilj buduće Vlade, nastalo je. Jednako je i s potporom najavljenom smanjenju poreznog opterećenja i javne potrošnje. Bez tih dviju stvari i naravno razvoja poduzetništva koje je povezano s time teško možemo očekivati razvoj Republike Hrvatske. No, ne ulazeći preduboko u prošlost treba samo napomenuti, kaže, jer to će biti sigurno tema oko koje ćemo se sučeljivati ovdje idućih mjeseci i godina, to nije u skladu s onim što je zapravo već sporazumima s nekim strankama i pojedincima koji podržavaju Vladu obećano. - Mi ćemo vrlo pažljivo pratiti taj proces, ali ostaje temeljna činjenica ukoliko ne bismo imali snage da smanjujemo javnu potrošnju teško ćemo imati i prostor za gospodarski razvoj, a što je uvjet za ukupni prosperitet Republike Hrvatske, kazao je.

Klub zastupnika LIBRE osobito pozdravlja najavu da će ova Vlada raditi na razvoju poduzetništva, jer je ono temelj na kojem se može očekivati daljnji razvoj RH, a posebice veseli izjava mandataru kako žena poduzetnik treba postati sastavni dio društva. Taj doista veliki poduzetnički potencijal koji žene u sebi nose treba iskoristiti naravno radi ukupnoga razvoja društva, dodao je, među ostalim.

No, LIBRA će biti jasna, čista i poštena opozicija i prirodno je da opozicija misli da se može bolje i da zbog tih razloga, ne

zbog programskih, ne daje podršku Vladi. To ne znači da onim Vladinim potezima za koje budemo smatrali da su dobri, kvalitetni s našeg programskog stajališta nećemo dati podršku, pa čak i generalno ako ukupni smjer Vlade bude odličan s našega stajališta. Naravno, sve što Vlada radi vrednovat ćemo sa stajališta našega programa i sve što Vlada bude činila neće imati unaprijed naš negativni stav a ovaj će Klub posebno Vladu vrednovati po njenom odnosu prema Parlamentu.

Volio bi, nastavlja zastupnik, da ova Vlada čuva dostignutu razinu demokratskoga razvoja zemlje i da ju pojačava i širi te misli, rekao je, među ostalim, da nema razloga da se Hrvatska u tom smislu ne razvija i dalje. Što se tiče konkretnih programskih područja, djelovanje Kluba zastupnika LIBRE i praćenje Vlade osobito će biti usmjereno na obrazovanje i na razvoj gospodarstva, odnosno poduzetništva, posebice ženskog poduzetništva, s čim povezuje i brzu privatizaciju, koja je proteklih godina u Hrvatskoj bez razloga bila usporena. Privatizacija danas, nakon svih iskustava koje smo imali može biti i brza i čista i ukoliko Vlada u tom smislu uspije naći pravi balans, to će onda biti jedan od razloga njenoga budućega uspjeha, rekao je.

Regionalni razvoj je svakako naša politička budućnost i to će biti također područje na kojem ćemo vrednovati rad ove hrvatske Vlade kao i područje pravosuđa, naveo je, među ostalim.

Na kraju je budućoj hrvatskoj Vladi zaželio puni uspjeh, a mi ćemo se truditi, rekao je, da preko parlamentarnog našeg djelovanja radi bolje.

Dvojbena način

U ime Kluba zastupnika HSP-a **Ante Đapić (HSP)** je na početku svog javljanja naglasio da je jedna od najvećih obveza Hrvatske stranke prava poštovanje volje naroda. Posebice kod izbora se na najkvalitetniji način prezentira ono što hrvatski narod u tom razdoblju svoga razvoja želi da bi se činilo. Ta obveza uvijek nas je vodila da smo nakon svakih parlamentarnih izbora u demokratskoj hrvatskoj državi podupirali novu Vladu koja bi se formirala i tako je bilo od našeg prvog ulaska na izborima u Hrvatski sabor 92. godine, sve do 3. siječnja 2000, mada smo često puta smatrali da smo trebali možda i proći bolje.

Bile su to situacije kada je bilo više nego očito da postoji jasna parlamentarna većina i da je neupitno tko ima legalitet i legitimitet kod formiranja Vlade. HSP je uvijek poštivala volju hrvatskog biračkog tijela, da postoji jasna parlamentarna većina, međutim, podsjetio je, kod prvog pucanja trećesiječanjske Vlade, kod prelagivanja odnosa u Parlamentu (bili smo ili protiv ili suzdržani) nismo podržali novu Vladu iz razloga što je već tada bila upitna legitimacija, može li na takav način formirati nova hrvatska Vlada.

To što smo glasovali za pojedinu Vladu nije nam nimalo smetalo da smo kasnije u perspektivi svih onih događaja bili vrlo oštra opozicija, vrlo često u Hrvatskom saboru usamljena kod pojedinih strateških nekih pitanja, od privatizacije, suradnje s Haaškim sudom, Zakona o oprostima koji su se izglasavali protivljenjem samo HSP-a.

Privatizacija danas, nakon svih iskustava koje smo imali može biti i brza i čista i ukoliko Vlada u tom smislu uspije naći pravi balans, to će onda biti jedan od razloga njenoga budućega uspjeha.

Polazeći od toga, dakle, da poštujemo volju birača nama je neosporno da je volja birača bila da HDZ sastavi Vladu i u ovome novom sazivu hrvatskog Parlamenta. Međutim, držimo da je neosporno da je volja birača bila da HDZ sastavlja Vladu zajedno s hrvatskim strankama desnog centra, naglasio je dodajući da je, po mišljenju HSP-a, to bila jedna od implicitnih obveza i stranaka bivše parlamentarne opozicije, koje su se svojim radnjama pola godine pred izbore pa do samih izbora na takav se način i ponašali.

Ne želeći ulaziti u razloge zašto se sve to nije poslije izbora dogodilo i koji su sve bili odnosi i situacije, a želeći stvarati i dobru atmosferu za razdoblje koje je pred nama, vrlo složeno, vrlo teško i vrlo izazovno, došlo se u situaciju u kojoj je HDZ danas u poziciji da stvara Vladu na način stvaranja parlamentarne većine što je nama u HSP-u prilično dvojbena, rekao je. Ne oduzimajući pravo da svaka stranka sebi stvara većinu na način na

koji hoće i koji želi mi držimo, dodao je, način na koji se ostvarila parlamentarna većina za glasovanje o povjerenju Vladi dvojbena je jer mi smatramo da pojedini dogovori i sporazumi koji nisu do kraja jasni mogu opteretiti hrvatski proračun, mogu opteretiti hrvatske financije.

Zbog toga je jedno od naših pitanja kakva je bila financijska simulacija o tome koliko će pojedine obveze vezane za povratak duga umirovljenicima koštati hrvatski proračun i hrvatske porezne obveznike, hoćemo li mi to moći financijski izdržati. To se odnosi i na sporazume s predstavnicima nacionalnih manjina, sa Srpskom demokratskom samostalnom strankom, poglavito koji vuku određene financijske poteškoće.

Nama u HSP-u apsolutno je prihvatljivo i obveza svih nas mora biti povratak privatnog vlasništva, to ne može biti upitno u demokratskoj državi, međutim, postavlja se pitanje tempa financijskih troškova, okvirnih brojki, i, konačno, zbrinjavanja svih onih hrvatskih prognika koji su protjerani iz BiH a danas žive u imovini pripadnika srpske nacionalne manjine.

Ne možemo biti protiv volje hrvatskog biračkog tijela, no zbog elemenata i načina na koji se postizborno stvarala parlamentarna većina HSP će zadržati pravo da bude suzdržana pri glasovanju o Vladi, objasnio je zastupnik. Pratit ćemo, čekat ćemo, vidjet ćemo, upozoravat ćemo i možete zasigurno znati da HSP neće biti stranka koja će podmetati klipove novoj hrvatskoj Vladi. Dapače, s brojnim svojim inicijativama i zakonskim prijedlozima potrudit ćemo se da se ovaj Program ostvaruje a imat ćemo, drži zastupnik, i neka rješenja koja će biti i bolja od predloženog, rekao je, među ostalim, osvrćući se u nastavku na izlaganje mandatar.

U tom okviru naglasio je da bi HSP želio da se još jasnije inzistira da se Hrvatska tretira kao poseban individualni slučaj u strategiji proširenja EU na jugoistočnu Europu. HSP podupire poštivanje svih obveza koje proistječu iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju, ali i korištenje svih diplomatskih i političkih sredstava za zaštitu hrvatskih nacionalnih interesa u procesima primjene tog Sporazuma, primjerice, u datim situacijama propisati i referendum o spornim pitanjima (prodaja nekretnina i poljoprivrednog zemljišta strancima dok Hrvatska ne postane članica Europske unije).

Zatim, trebalo bi inzistirati na izbjegavanju rješavanja postojećih problema sa susjedima u paketu, a što se tiče Međunarodnog tribunala u Haagu, HSP načelno podupire izneseni stav u vezi s tim, ali naglašava da i Hrvatska mora koristiti sve diplomatske, pravne i političke mogućnosti kojima bi se omogućilo priznavanje Republike Hrvatske položaja prijatelji-ce Suda u svim slučajevima, procesima kojima se hrvatski časnici terete za kaznena djela etničkog čišćenja, zločina protiv čovječnosti ili druga kaznena djela počinjena po načelu zapovjedne ili političke odgovornosti. Trebalo bi ići i u hitnu izmjenu sustava komuniciranja s Tužiteljstvom kako bi se izbjeglo da partneri Tužiteljstva u Republici Hrvatskoj budu Predsjednik Republike i predsjednik Vlade već da to budu pravosudni organi i čelnništvo Ureda za suradnju sa Sudom, rekao je, među ostalim zastupnik, iznoseći i stajališta u vezi s izlaganjem mandatar koji se odnosi na nacionalnu sigurnost (treba stvoriti stručne i djelotvorne obavještajne zajednice uz naglasak na poslovnu gospodarsku djelatnost, sprječavanje objavljivanja državnih i vojnih tajni i upotrebe obavještajnih zajednica u političkim razračunavanjima) te privatizaciju (privatizacijski model se može promijeniti novim zakonom, suprotstaviti se stvaranju monopola koji ugrožavaju nacionalne interese, posebno u telekomunikacijama).

Po našem mišljenju iznimno je važno u kratkom roku donijeti zakon o prijenosu vlasti kako bi se spriječila priča o (ne)relevantnosti odnosno kako ne bi nakon svih izbora imali jednu situaciju nerovoze u sustavu uprave, u sustavu vlasti, nego da se jasno definira što su stručne funkcije a što političke, dužnosničke funkcije. Također je važno, smatra HSP, a za jačanje političkih odnosa i političkog života u Hrvatskoj, donošenje novog zakona o političkim strankama u Republici Hrvatskoj kojim bi se pravila o osnivanju, registraciji, nazivu, djelovanju i financiranju političkih stranaka uredili na način kao što je to uređeno u zemljama EU.

HSP bit će opozicija Vlade Republike Hrvatske ali opozicija koja smatra da je formiranjem i Parlamenta i Vlade prestalo razdoblje nerovoze koja vlada kod formiranja vlasti a da nastupa vrijeme oporbenog djelovanja, kada će se pratiti što će Vlada raditi. Kada budete radili dobro imat ćete sigurnu našu potporu, kada

bude loše bit će i kritike, ali ćemo pokušati što je moguće više da svojim radom u hrvatskom Parlamentu dajemo konkretna rješenja za situacije i odnose u hrvatskom društvu, rekao je na kraju.

Manji porezi, veća socijalna prava

U ime Kluba zastupnika HNS-a i PGS-a govorio je **Dragutin Lesar (HNS)**. Smatra da Program Vlade traži jednu ozbiljnu analizu ako se želi u raspravi dati svoj doprinos čime će se predlagatelju pomoći da bude još bolji. Naglasio je kako je ovo program ciljeva i zapažanja koji u sebi ne sadržava načine, dinamiku ni strategiju njegovog ostvarenja. Drži da bi se ovaj program mogao u velikom dijelu nazvati "Manji porezi, veća socijalna prava". Zamjerio je predlagatelju što tu ne postoje tri bitna elementa; konkretnog prijedloga o smanjenju PDV-a, vraćanje milijardu i 50 milijuna kuna duga umirovljenicima te 7 milijardi kuna za otkup stanova. Predložio je da Vlada naknadno izradi dinamiku i strategiju prije Proračuna.

Demokracija počiva na uvjerenju kao specifičnoj građanskoj kategoriji i vrlini što znači da onima kojima je povjerenje da vode određena politička tijela imaju pravo na povjerenje sve dok ostvaruju politički program temeljem kojeg su dobili povjerenje.

U ime Kluba zastupnika SDSS-a govorio je potom dr.sc. **Milorad Pupovac (SDSS)**. Rekao je da od Vlade očekuje odlučnost i efikasnost, jer ljudi u Hrvatskoj nemaju vremena za čekanje. Nema nikakve sumnje, dodao je da će Vlada morati iznalaziti političke mudrosti kako bi u što moguće kraćim vremenskim rokovima ispunjavala očekivanja građana. Posebnu važnost pridao je promoviranju ustavnih vrijednosti tolerancije i potpune građanske ravnopravnosti. Ukazao je potom na činjenicu kako je u nastupnom govoru mandatar nove Vlade u više navrata spomenuo manjinska pita-

nja. Istaknuo je da cijeni tu osjetljivost te drži kako je ovog trenutka vrlo važno da se u što kraćem roku riješe pitanja koja ne traže veliki novac čime će se solidnije primijeniti Ustavni zakon o nacionalnim manjinama. Istaknuo je dalje da će zastupnici srpske nacionalne manjine sve činiti kako bi Hrvatska što je prije moguće prešla put do članstva u Europskoj uniji. Zaključio je kako će nova Vlada ubuduće za sve ono što bude dobro imati podršku zastupnika SDSS-a.

Demokracija počiva na uvjerenju kao specifičnoj građanskoj kategoriji i vrlini što znači da onima kojima je povjerenje da vode određena politička tijela imaju pravo na povjerenje sve dok ostvaruju politički program temeljem kojeg su dobili povjerenje, rekao je u ime Kluba zastupnika **HSLs-a i DC-a** dr.sc. **Ivan Čehok (HSLs)**. Smatra da je ne samo zadaća saborskih zastupnika, nego i svih drugih političkih čimbenika kao i građana da prate ostvarivanje tog programa. Drži dalje kako je materijal koji je predložen zastupnicima epski preopširan, lirski apelativan i budničarski. Što se programa tiče, rekao je kako je sustavan jer praktično ništa ne ispušta iz vida. Naglasio je da je Hrvatska država raznolikosti koja je kao stvorena za civilno građansko društvo koje će biti "kvasac" stvaranja novih vrijednosti u gospodarskom, političkom i kulturnom smislu. Zaključio je da bi u programu Vlade više mjesta trebalo ostaviti ideji decentralizacije te je detaljnije obrazložiti.

Prvi put u povijesti hrvatske države je jedan mandatar Vlade dogovarao program Vlade, pa i samu Vladu sa zastupnicima nacionalnih manjina, konstatirao je u ime Kluba zastupnika nacionalnih manjina dr.sc. **Furio Radin (neovisni; zastupnik pripadnika talijanske nacionalne manjine)**. Smatra da na početku trećeg milenija treba napustiti diktat ideologije i opredijeliti se za programe u korist interesa svih građana ove zemlje. Napomenuo je potom da će zastupnici nacionalnih manjina podržati svaku inicijativu Vlade s ciljem zaštite i promicanje ljudskih prava i prava nacionalnih manjina, euroatlantskih integracija, reforme pravosuđa, razvoja odnosa sa susjednim državama, suradnje sa sudom u Haagu te svake gospodarske programe usmjerene ka razvoju Hrvatske i povećanju životnog standarda.

Prvi se u pojedinačnoj raspravi za riječ javio **Željko Pavlic (LIBRA)**. Naglasio

je da u programu Vlade niti jednom riječju nije spomenuta lokalna samouprava, samouprava i decentralizacija. Smatra da nivo decentralizacije itekako utječe na kvalitetu života građana Hrvatske. Pojasnio je dalje kako je to stoga jedan od glavnih razloga zašto Klub zastupnika Libre neće dati podršku ovoj Vladi. Dodao je kako je pred našim općinama i gradovima velika nepoznanica što i kako dalje jer se iz programa Vlade iščitava zaustavljanje procesa decentralizacije i moguće okretanje procesu etatizacije i centralizacije.

Slaven Letica (neovisni) je predložio da osim devet prioriteta Vlade postoji i deseti, odnosno borba protiv sukoba interesa i utjecaja korupcije. Napomenuo je da se u Programu Vlade mnogo toga obećava u malo vremena te se nada kako će aktualna vlast zaista uspjati. Zanimljivim je ocijenio sastav Vlade rekavši kako je 4 do 5 ministara početnika odnosno pravnika. Volio bi, kaže, da ti ljudi shvate kako nešto trebaju i naučiti o svom poslu.

HSP neće podržati ovu Vladu, ali ćemo u istupima u dobroj mjeri ukazati na neke manjkavosti Vladinog programa, rekao je dr.sc. **Tonči Tadić (HSP)**. Istaknuo je da se njegova stranka za vrijeme izborne promidžbe zalagala za model privatizacije na leasing, odnosno da svaki privatizacijski ugovor ima u sebi obvezu investiranja. Dodao je da HSP neće pristati na to da netko postane vlasnik samo zato jer je kupio dionice, nego ako doista obavi ulaganja koja je obećao. Nije se složio s konstatacijom kako je za turizam vitalna opća sigurnost koja će se postići ulaskom u NATO. Drži kako je turizam hotela, jahti i kulturne ponude nespojiv s nosačima aviona i popunjavanjem zaliha nuklearnih podmornica. Zamjerio je predlagatelju i to što se ništa na kaže o tome kako dalje s NE Krško. Što se prometa tiče predložio je da se primijeni grčki model prema kojem bi HŽ dobile 25 posto suvlasništva u svim hrvatskim lukama. Nejasno mu je potom i na koji će se način koordinirati cijeli niz poslova koji su za ribarstvo vitalni. Još važnijim od toga drži da profunkcionira Zakon o sukobu interesa. Što se tiče projekta e-Hrvatska smatra da je uzaludan dok je osobno računalo luksuz i statusni simbol za većinu hrvatskih građana. Osvrnuo se potom na međunarodne odnose, konkretno na ulazak Hrvatske u NATO i spominjanje antiterorističke koalicije. Upitao je

što to uopće znači, kada je ona sklopljena, koje su tu obveze Hrvatske te znači li to unutarnju sigurnost u Hrvatskoj ili samo slanje vojnika svugdje u svijet? Što se pak tiče odnosa sa susjedima, naglasio je da je njegova stranka svakako za to ali u skladu s međunarodnim pravom.

Može se provjeriti koji je broj turista u država koje su članice NATO pakta u odnosu na vrijeme kada to nisu bile, odgovorio je **Miomir Žužul (HDZ)**. Glede odnosa sa susjedima odgovorio je da u programu eksplicite stoji kako će se odnosi s njima rješavati sukladno međunarodnom pravu.

Ugrožena je obrambena sigurnost države

Očekivao sam da će Program Vlade biti konkretan, on je stvarno načelan, rekao je **Pero Kovačević (HSP)**. Osvrnuo se potom na to da će Vlada nastaviti reformu vojske, konstatiravši kako ovo što se do sada radilo nije reforma nego smanjenje vojnih snaga. Dodao je kako očekuje od Vlade da zaista krene u reformu oružanih snaga. Posebnu je pozornost skrenuo na Zakon o obrani i Zakon o službi u Oružanim snagama jer smatra da je ugrožena obrambena sigurnost države. Osvrnuo se i na pitanje hrvatskih branitelja rekavši da je kao prvo bitno vratiti im dostojanstvo kao i članovima njihovih obitelji. Što se poljoprivrede tiče ukazao je da je posljednjih godina Hrvatska uvezla hrane za više od milijardu i 200 milijuna USD. Konstatirao je da o tom problemu Vlada u programu nije ništa rekla. Iskazao je potom i stav da ukoliko želimo stvoriti pravnu državu moramo odvojiti inspekciju od resornih ministarstava, jer ćemo u protivnom imati situaciju: "Kadija te tuži, kadija ti sudi".

Zlatko Tomčić (HSS) je tada pojasnio amandman na članak 22. rekavši da je jedno proizvodnja i kontrola kvalitete proizvoda a da je drugo trgovina i proizvodi u trgovini. Proizvodi u trgovini bez obzira jesu li poljoprivredni ili neki drugi po našem prijedlogu ostaju u državnom inspektoratu, napomenuo je gospodin Tomčić.

Na dio programa koji se odnosi na razvoj otoka osvrnula se **Ruža Tomašić (HSP)**. Ustvrdila je da Vlada nije spomenula problem zdravstva na otocima. Smatra da bi otoci trebali imati dobro opre-

mljene ambulante s mrežom specijalista. Također se založila za više policajaca te bolje uvjete školstva na otocima. Što se tiče zaštite od požara predložila je da se umjesto kanadera kupe poljoprivredni zrakoplovi koji koštaju 12 puta manje od kanadera, a nose vode kao pola kanadera. Uz to se založila i za osnivanje zemaljske vatrogasne postrojbe za svaki otok.

Program je nerealan

Vlado Jukić (HSP) smatra da je ovo vrlo ozbiljan materijal te da ga je neko- rektno staviti na klupe i reći "otvaram raspravu" jer ga nije bilo moguće ni pročitati, a kamoli napraviti ozbiljniju analizu. Drži da Program Vlade pretpostavlja promjenu gotovo svih zakona u Republici Hrvatskoj što, kaže, svakako nije način na koji se neke stvari mogu promijeniti i popraviti u korist građana. Kao temeljnu primjedbu programu naveo je to što je on nerealan. Konkretno se potom osvrnuo na obveze Hrvatske koje proizlaze iz članstva u Ujedinjenim narodima, odnosno ulaskom u NATO. Upitao je, znači li to da će Vlada u svom mandatu slati naše vojnike u Irak?

Jedan od prioriteta regionalni razvoj

Usljediła je petominutna rasprava u ime klubova zastupnika. **Vilim Herman (LIBRA)** govorio je u ime **Kluba zastupnika LIBRA-e**. Rekao je da po ocjeni njegovog Kluba jedan od prioriteta nove hrvatske Vlade treba biti regionalni razvoj i decentralizacija. U tu svrhu predlažu i osnivanje Vladinih ureda za regije, koji bi funkcionirali kao "produžena ruka više ministarstava". S tim u vezi je i pitanje postavljanja ispravne fiskalne decentralizacije.

U programu Vlade stoji da će biti nastavljena izgradnja cestovne mreže autocesta, što Klub zastupnika LIBRA-e pozdravlja. Ipak, Vilim Herman napominje da nije posve jasno što je s koridorom 5C, "europskim smjerom bez kojeg je teško zamisliti ne samo razvoj Slavonije i Baranje, nego dapače i razvoj cijele Hrvatske". Zamolio je i oko ovoga izravno očitovanje mandatar.

Na kraju, zaželio je u ime Kluba zastupnika LIBRA-e novoj hrvatskoj Vladi puno uspjeha i dobrih rezultata.

Podrška kompletnom programu Vlade

U ime **Kluba Hrvatske stranke umirovljenika** govorio je zastupnik **Dra- gutin Pukleš (HSU)**. Rekao je da su u stvaranju hrvatske države najveći teret rata podnijeli branitelji i umirovljenici. "Pa ako je u nekom vremenu bilo i potrebno da se toj grupaciji nešto uzme, onda je razumno u nekom drugom vremenu za nju nešto i učiniti".

Gospodarstvo, gospodarske teme i gospodarski rast bit će u središtu politike nove Vlade i njenih aktivnosti.

Izrazio je zadovoljstvo što je mandatar Vlade shvatio i prihvatio poruke HSU-a koja zastupa cijelu umirovljeničku populaciju, a zbog čega je Hrvatska stranka umirovljenika i dala podršku kompletnom programu nove Vlade.

Nova Vlada će služiti, a ne vladati

Potom je mandatar za sastav Vlade, dr. sc. **Ivo Sanader**, uzeo završnu riječ. Zahvalio je zastupniku Kajinu koji je u ime Kluba zastupnika IDS-a zaželio plodan rad novoj hrvatskoj Vladi. Dr. Sanader istaknuo je da će se nova Vlada, ukoliko dobije povjerenje, zalagati za razvoj svih hrvatskih krajeva.

"Ne vidim i nismo vidjeli potrebe posebno isticati, ali ću reći kao Dalmatinac da imam poseban senzibilitet za Istru, da je Istra naš ponos, kao što su to i drugi hrvatski krajevi, da je odluka antifašista Istre iz 1943. godine o pripojenju Istre i otoka matici zemlji povijesna odluka na koju smo svi ponosni".

Mandatar je rekao da će se razmotriti sve primjedbe, kako u izlaganjima klubova zastupnika, tako i onih u pojedinačnoj raspravi. "Savjesno ćemo ih proučiti i vidjeti što od toga možemo usvojiti u našem programu".

Služe se s predsjednikom HSS-a, gospodinom Tomčićem, da bez jačanja proizvodnog sektora nema ni sveukupnog jačanja gospodarstva.

Želju da Hrvatska ima stopu rasta od 8-9% dr. Sanader drži za zajednički cilj, isto kao i GDP od 10 tisuća dolara po glavi stanovnika koji može biti dostižan cilj. Naglašava da će gospodarstvo, gospodarske teme i gospodarski rast biti u središtu politike nove Vlade i njenih aktivnosti.

Osvrnuo se na prigovor gospodina Lesara u ime Kluba zastupnika HNS-a da je program Vlade stigao jutros na klupe zastupnika. Dr. Sanader rekao je da će se ubuduće pokušati izbjeći takve situacije. U ovom slučaju to nije bilo moguće izbjeći, jer se do sinoć čekalo glasovanje i prihvaćanje paketa Zakona o Vladi, bez čega se nije moglo izići s ovim prijedlogom. "Bez glasovanja i bez odluke Sabora o novom ustrojstvu Vlade i državne uprave nismo mogli izaći s ovim prijedlogom programa Vlade".

Osvrnuo se na komentar mnogih koji su rekli da je tekst programa Vlade načelne naravi. Dr. Sanader drži da je on takav u svakoj prigodi i u svakoj Vladi, u Hrvatskoj i u drugim zemljama. U proračunu će se vidjeti operacionalizacija ovog programa, što je dobro primijetio zastupnik Lesar.

Potom je odgovorio na nekoliko pitanja koja je u ime Kluba zastupnika HSP-a postavio zastupnik Anto Đapić. Nova Vlada ostaje čvrsto na opredjeljenju Hrvatske o potrebi pojedinačnog, individualnog vrednovanja Hrvatske na njenom putu u EU i NATO. Isto tako, nova Vlada pozdravlja i odluku Europske unije iz Soluna 2003. godine u kojoj se perspektiva EU otvara svim zemljama ovog dijela Europe. U tom smislu pozdravlja ju i put Srbije i Crne Gore prema Europskoj uniji, BiH, Albanije, Makedonije, ali Hrvatska neće čekati te zemlje. Ističe da svatko po svom vlastitom dostignuću i vrednovanju treba ići naprijed.

"Ne pada nam na pamet i tu smo suglasni i vrlo jasni, rasprodaja Jadrana ili poljoprivrednog zemljišta, o tome ćemo itekako voditi računa. Isto tako, ni jedan hrvatski naseljenik neće ostati, niti treba, niti će ići na ulicu, u rješavanju pitanja povratka izbjeglica srpske ili bilo koje druge nacionalnosti".

Dr. Sanader osvrnuo se i na sporazum sklopljen s umirovljenicima i predstavnicima nacionalnih manjina. Naglasio je da su ti sporazumi dogovarani vrlo odgovorno, da je rađena simulacija proračuna, i da je konačno sve ono što je potpisano

moguće ostvariti. "Ne u prvoj godini, čak neke odredbe niti ne u jednom mandatom razdoblju, ali ostaju kao obveza i vidjet ćemo sukladno gospodarskim prilikama zemlje i razvoju gospodarstva". Dakle, neke obveze su takve da se mogu ostvariti u jednom mandatom razdoblju, a druge ne.

Mandatar je rekao da prihvaća prijedlog HSP-a da se u međustranačkom dogovoru napravi zakon o političkim strankama, kao i zakon o prijenosu vlasti.

Revanšizma neće biti

Što se tiče pitanja prijenosa vlasti, dr. Sanader je naglasio da nikakvog revanšizma neće biti. "Ali isto tako ću reći ovdje otvoreno, da je potpuno neprihvatljivo i suprotno svim demokratskim standardima da se od 23. studenoga, od dana izbora na kojima je hrvatski birač ovoj garnituri rekao ne, da su pojedini ministri donosili neke odluke, kadrovske naravi, čak i financijske naravi". Tako je primjerice jučer izabrano vijeće Hrvatske turističke zajednice, kao i Upravno vijeće zaklade "Hrvatska bez mina".

U dogovoru s dosadašnjim premijerom Račanom, odlučeno da će se napraviti revizija, odnosno inventar svih odluka od 23. prosinca, u svim resorima.

Dr. Sanader je rekao da je u dogovoru s dosadašnjim premijerom Račanom, odlučeno da će se napraviti revizija, odnosno inventar svih odluka od 23. studenoga do 22. prosinca, u svim resorima, u svim ministarstvima, o čemu će biti izviješten Hrvatski sabor i Ivica Račan kao bivši premijer. To je jedan od razloga zbog kojih treba donijeti zakon o prijenosu vlasti.

Mandatar se osvrnuo i na sklopljeni sporazum s predstavnicima nacionalnih manjina, zahvaljujući im na potpori. "Želim istaći da smo ponosni što smo postigli sporazum". Rekao je da država treba pokazati veću senzibilnost prema nacionalnim manjinama.

Što se tiče dvostrukog prava glasa, odnosno tzv. pozitivne diskriminacije, koju su tražili predstavnici manjina, dr.

Sanader rekao je da je to suprotno programu nove Vlade i da ovo traženje nije prihvaćeno. Ipak, ističe da ima razumijevanja za takvo stajalište predstavnika nacionalnih manjina koji u tom dijelu zakonodavstva neće podržati Vladu.

Podsjetio je da ova Vlada ima pet prioriteta, a jedan od njih zasigurno je i onaj koji je spomenuo gospodin Herman, decentralizacija i u pogledu fiskalne politike.

Dodao je da ključnih pet jamstava danih u izbornoj kampanji HDZ-a, ostaju orijentiri budućeg rada, a to su smanjenje poreza, rast gospodarstva, rast zaposlenosti, rast standarda i članstvo u EU i NATO-u.

Zaključio je da će nova Vlada biti Vlada svih hrvatskih građana, koja će "služiti, a ne vladati".

Ovime je zaključena rasprava.

Odluka Predsjedništva Hrvatskog sabora

Predsjednik **Vladimir Šeks** izvijestio je Hrvatski sabor o sljedećoj Odluci Predsjedništva Hrvatskog sabora. Naime, svi zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru predložili su Predsjedništvu Hrvatskog sabora prijedlog odluke Predsjedništva Hrvatskog sabora, koju odluku je Predsjedništvo kao svoje političko stajalište danas jednoglasno usvojilo, zaključilo i donijelo. Prijedlog odluke glasi:

"Zastupnici nacionalnih manjina u interesu dostojanstva zastupničkog mandata i dostojanstva ovog Visokog doma na početku njegovog zasjedanja apeliraju u interesu Republike Hrvatske, demokratskih vrijednosti na osnovi kojih smo izabrani i dostojanstva svakog birača bez obzira na njegovu vjersku, etničku ili političku pripadnost, a u svjetlu nedavno javno izrečenih izjava, da se obvežu u skladu s prisegom koju smo danas dali da u svojim istupima, bilo u Saboru ili izvan njega neće iskazivati bilo kakav oblik nesnošljivosti ili stavova koji bi mogli uzrokovati sukobe i mržnju u javnom i društvenom životu Republike Hrvatske".

Predsjednik Hrvatskog sabora je zamolio da ovu Odluku, koju je Predsjedništvo Sabora usvojilo kao političko stajalište, zastupnici prime na znanje.

Usljedilo je glasovanje. Člankom 109., stavka 3. Ustava RH utvrđeno je da

Vlada stupa na dužnost kada joj povjerenje iskaže većina svih zastupnika u Saboru. Člankom 107, stavkom 4. Poslovnika utvrđeno je da se glasuje za prijedlog u cjelini.

Iskazano povjerenje novoj Vladi

Predsjednik, Vladimir Šeks, stavio je na glasovanje prijedlog mandatar dr. Ive Sanadera da Hrvatski sabor iskaže povjerenje Predsjedniku i članovima Vlade Republike Hrvatske.

Zastupnici Hrvatskog sabora većinom glasova, sa 88 glasova "za", 29 "protiv" i 14 "suzdržanih", iskazali su povjerenje predsjedniku Vlade, gospodinu Ivi Sanaderu i članovima Vlade.

Predsjednik Hrvatskog sabora, Vladimir Šeks, uputio je, u svoje i u ime zastupnika, čestitke dr. Ivi Sanaderu, potpredsjednicima Vlade i svim ministrima i zaželio im uspješan rad. Ujedno je zahvalio dosadašnjoj Vladi na čelu s predsjednikom Ivicom Račanom.

Iskazivanjem povjerenja predsjedniku i članovima Vlade RH stekli su se uvjeti da predsjednik i članovi Vlade daju svečanu prisegu. Člankom 108. Poslovnika utvrđen je način na koji se prisega daje. Prema tom članku predsjednik Hrvatskog sabora izgovara tekst prisega, a nakon toga poimenično proziva članove Vlade koji ustaju i izgovaraju "Prisežem".

Vladimir Šeks pročitao je tekst prisega koji glasi: "Prisežem da ću dužnost člana Vlade savjesno i časno obnašati, poštivati Ustav i zakone i pravni poredak, te se zalagati za svekoliki napredak RH".

Prvo je prisegnuo dr. Ivo Sanader, predsjednik Vlade. Potom je prisegnula Jadranka Kosor, potpredsjednica Vlade i ministrica obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, kao i prof. dr. sc. Andrija Hebrang, potpredsjednik Vlade i ministar zdravstva i socijalne skrbi.

Usljedilo je davanje prisega prof. dr. sc. Miomira Žužula, ministra vanjskih poslova, pa Ivana Šukera, ministra financija, Berislava Rončevića, novog ministra obrane, dr. Marijana Mlinarića, ministra unutarnjih poslova, Vesne Škare-Ožbolt, ministrice pravosuđa, Branka Vukelića, ministra gospodarstva, rada i poduzetništva, Božidara Kalmete, ministra mora, turizma, prometa i razvitka, Petra Čobankovića, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, Mari-

ne Matulović-Dropulić, ministrice zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, dr. Dragana Primorca, ministra znanosti, obrazovanja i športa, mr. sc. Bože Biškupića, ministra kulture, te mr. sc. Kolinde Grabar-Kitarović, ministrice europskih integracija.

Nakon davanja prisega, zastupnicima se obratio **predsjednik Vlade, dr. sc. Ivo Sanader**. Zahvalio je svim zastupnicima i zastupnicama koji su podržali novu Vladu svojim glasom, ali i svima onima koji su svojom raspravom i prijedlozima

dali poticaj za razmišljanje novoj Vladi. "Uvažit ćemo sve s visokom dozom odgovornosti i ugraditi u naš program".

Naglasio je da očekuje dobru suradnju i sa strankama koje nisu podržale Vladu, jer drži da postoje interesi koji su iznad stranačkih i da Vlada nikad ne može biti stranački obojena. Reкао je da nova Vlada treba služiti i raditi na dobrobit svih ljudi u Hrvatskoj.

"Vlada će biti servis svih građana, državna administracija je tu da bi služila, a ne vladala.

Bit ćemo Vlada svih, a ne samo onih koji su nam dali glas, bilo na izborima 23. studenoga, bilo danas u Hrvatskom saboru".

Zahvalio je gospodinu Ivici Račanu na svemu što je njegova Vlada učinila dobroga u protekle četiri godine.

Na kraju je svim zastupnicima i zastupnicama, svim Hrvaticama i Hrvatima i svim građanima RH zaželio sretan Božić i uspješnu Novu godinu.

D.K.; M.S.; S.Š.

Program Vlade Republike Hrvatske u mandatnom razdoblju 2003 - 2007.

1. UVOD

Hrvatska je snažna država. Hrvatsko iskustvo i hrvatska povijest, od davnina do suvremenih okolnosti, učvrstili su samopouzdanje, narodnu vjeru u vlastite snage, vrijednosti i tradicije, postavljajući nezamjenjiv temelj današnje Hrvatske, kao snažne, stabilne, demokratske i moderne europske države.

Iskustva naše ukupne povijesti danas vrednujemo u suvremenim uvjetima. Nedaće i žrtve na dugom putu do neovisnosti danas poštujemo i cijenimo kao zalag našeg samopouzdanja i otvorenosti. Raznolikosti i posebnosti naše tradicije danas čuvamo, razvijamo i usklađujemo s modernim okolnostima. Ideali i težnje Hrvatske i hrvatskog čovjeka dio su Europe i europske kulture.

U svijetu koji se mijenja i ulazi u novu epohu međunarodnih odnosa Hrvatska ima važno mjesto i ulogu. U stvaranju novog političkog, gospodarskog i sigurnosnog europskog krajolika ona ne može i neće biti izostavljena. Mjesto Hrvatske u oblikovanju trajnog mira, stabilnosti i razvoja

na jugoistoku Europe također je nezamjenjivo. Trajno uređenje sustava sigurnosti i stabilnosti ovog dijela Europe moguće je samo na načelima pravde, prava i ravnopravnosti, uz uvažavanje interesa svih država i naroda s ovih prostora i uz suglasje međunarodne zajednice.

Svjesni smo da u novu zajedničku europsku kuću Hrvatska treba ugraditi i svoj stup - vlastiti gospodarski razvoj, unutrašnju društvenu stabilnost i svoj doprinos miru i suradnji u regiji, Europi i svijetu. To je sljedeća zadaća pred Hrvatskom. Ali, takav zamašni novi proboj traži i obnovu unutrašnje vitalnosti zemlje. Traži novu slogu, traži pobjedu nad duhom malodušja, konsolidaciju svih sastavnica državnog i društvenog života zemlje i punu usredotočenost na dosljedno i učinkovito ostvarivanje temeljnih ciljeva i interesa Hrvatske u sadašnjoj etapi našeg razvoja i uključivanja u najvažnije međunarodne procese. Hrvatska vlada ima snage za taj proboj.

Glavni prioriteti hrvatske u takvim okolnostima bit će, prije svega, osiguranje obnove i rasta hrvatskog gospo-

darstva. Vlada planira dinamizirati ukupnu gospodarsku aktivnost i osobito, domaću proizvodnju, nizom komplementarnih razvojnih mjera, uz ostalo i smanjenjem poreza kako bi se ojačalo poduzetništvo, poljoprivreda i ukupna domaća proizvodnja i usluge, osigurao gospodarski rast kroz povećanje ulaganja u znanost i tehnologiju, uveo red u državne financije, potaknuo rast zaposlenosti kroz provedbu novih ekonomskih programa, povećao izvoz i izvozna konkurentnost hrvatskih proizvoda, povećao ukupni društveni standarda - osobito društvenih slojeva u teškom materijalnom položaju, od umirovljenika do hrvatskih branitelja - osigurala veća izdvajanja za obrazovanje i školstvo, zdravstvo, pravosuđe, provedla temeljita reforma državne uprave i ubrzali pregovori o ulasku Hrvatske u Europsku uniju i NATO.

Potpuna privrženost demokraciji i vladavini prava, čvrsta jamstva građanskih i vjerskih sloboda, potpuna jednakost i ravnopravnost svih naših građana i pravo

svakog pojedinca na jednake životne prilike stožerna su politička i moralna načela djelovanja Vlade.

Vlada Republike Hrvatske će učiniti sve da ojača položaj pojedinca u društvu i da mu uklanjanjem prepreka država omogući uvjete za maksimalni razvoj i ostvarenje njegovih potencijala u svim sferama života. Konsolidacija državnih institucija, uređenje odnosa u političkom sustavu s osnaženim načelom javne odgovornosti, razdvajanje političkog sustava od sustava javne administracije te brza i cjelovita reforma javne administracije radi osiguranja njene učinkovitosti, odgovornosti i povratka građaninu - glavni su prioriteti. Svrhovito i učinkovito razvijanje i korištenje gospodarske snage i potencijala Hrvatske temeljna je i neodgovidna zadaća.

Vlada će pokrenuti gospodarski razvoj uz snažni zamah vlastite proizvodnje i zapošljavanja, naročito u strateški važnim sektorima, kao pretpostavke ukupnog napretka zemlje, društvene stabilnosti i životne perspektive svakog građanina. Doprinositi će sve nužne gospodarske, institucionalne i društvene reforme te osigurati ukupnu stabilnost financijskog sustava. Stvaranje jedinstvene i nepodijeljene Europe otvara i Hrvatskoj ogromne prilike, dok unutrašnje snaženje sustava - političkog, gospodarskog i društvenog - treba osigurati nacionalne interese, suverenitet i ravnopravnost u uvjetima globalizacije i novih integracija. Duh poduzetništva praćen socijalnom odgovornošću, duh samopouzdanja i oslanjanja na vlastite snage i potencijale praćen učinkovitim, stručnim i postojanim djelovanjem institucija, zajedno s uravnoteženim razvojem svih naših regija dat će Hrvatskoj novi poticaj.

Na međunarodnom planu, Vlada će nastaviti djelovati na učvršćenju položaja Hrvatske kao suverene zemlje i buduće članice Europske unije i europskih i transatlantskih političkih, gospodarskih i sigurnosnih integracija. Hrvatska će vlastitom nezavisnom, miroljubivom i konstruktivnom vanjskom politikom pružiti doprinos miru i razvoju, poštivati svoje međunarodne obveze i držati do svojih prava i interesa, ostvarujući ih na načelima dijaloga, ravnopravnosti i uzajamnosti.

Vlada smatra da, uz navedene gospodarske i političke prioritete, treba uložiti znatne i usklađene napore na obnovi i revitalizaciji ukupnog društvenog života u Hrvatskoj. Tradicionalne vrijednosti i suvremene ten-

dencije ne smiju biti u sporu koji će obnavljati društvene podjele i nepovjerenje.

Očuvanje kulturne baštine i autohtonog kulturnog stvaralaštva, uz potporu države i okrenutost tržištu, usporedo s otvorenosti spram novih sadržaja i oblika stvaralaštva, potvrdit će vitalnost hrvatske kulture. Hrvatska znanost, tehnologija i informatika trebaju hrabru viziju, sigurna sredstva i novi nacionalni program strateškog razvoja. Hrvatski politički, javni i medijski život treba novu zrelost, ispunjenu punom slobodom i odgovornošću, a pojedinačni politički i financijski interesi ne mogu biti izvorištem društvene nestabilnosti i nesigurnosti građana. Našem je selu potreban novi poticaj, našem poljodjelstvu, šumarstvu i ribarstvu novo razumijevanje države u otežanim uvjetima međunarodne trgovine. Za novi razvoj naših gradova nužan je iskorak iz političke uskogrudnosti, k zemljišno-pravno uređenoj viziji svakog hrvatskog grada i naselja kao dijela europskog urbanog krajolika.

U javnom životu nužno je obnoviti vrline dijaloga, snošljivosti i uvažavanja. Obitelj ostaje središnjom zajednicom društva, mjestom gdje će se, u ljubavi i poštovanju, uz punu zakonsku i materijalnu pomoć države, osigurati uvjeti za zdrav i produktivan razvoj svih generacija. Glas crkve, s njenom trajnom sposobnošću očitavanja unutrašnjih otkućaja narodnog bića, ima nezamjenjivu i danas osobito aktualnu ulogu. Braniteljima Domovinskog rata, Hrvatskoj vojsci i policiji, u okolnostima još neriješene krize na jugoistoku Europe i u sklopu hrvatskog preuzimanja standarda europskih i transatlantskih sigurnosnih integracija, treba osigurati dostojanstveno i stožerno mjesto u društvu i u suvremenom sustavu nacionalne sigurnosti. Hrvatskom iseljeništvu potrebna je bliskost matice zemlje jer je i toj Hrvatskoj stalo do stabilnosti i napretka ove zemlje. Hrvati u susjednim prostorima, osobito u Bosni i Hercegovini, u kojoj su suveren i konstitutivan narod, trebaju Hrvatsku koja će biti izvor njihova samopouzdanja - poštujući obveze koje smo preuzeli mirom, imat ćemo poseban osjećaj odgovornosti u pogledu zaštite njihovih prava i interesa.

Mladi naraštaji trebaju dobiti poticaj, a njihovu odrastanju, obrazovanju i životu u Hrvatskoj treba dati jasan smisao, svrhu i cilj. Starijim generacijama treba poštovanje, sigurnost i dostojanstven društveni položaj. Svijest o očuvanju ljepota ove zemlje, od rijeka koje moraju ostati čiste, do otoka, koji moraju zazeleniti maslinama,

treba postati dijelom naše duhovne i radne svakodnevice.

2. PRIORITETI VLADE REPUBLIKE HRVATSKE

Vlada Republike Hrvatske u svojem će djelovanju tijekom mandata 2003- 2007. godine polaziti od slijedećih prioriteta:

2. 1. Vlada će poduzimati stalne napore i predlagati cjelovita zakonska i druga rješenja radi osiguranja optimalnog ozračja za razvoj gospodarstva i društva u stabilnim i predvidivim uvjetima. Glavna je zadaća Vlade i vodećih političkih čimbenika vratiti stabilnost društvenog života svima i osigurati domaćim i stranim poduzetnicima predvidivost sustava čime će se osigurati pouzdanost i planiranje. Vlada će u takvim okolnostima biti spremna izravno odgovarati javnosti. Vlada je spremna na temeljitu reformu državne i javne administracije upravo radi osiguranja stabilnosti, učinkovitosti i predvidivosti u svim sektorima društvenog i gospodarskog djelovanja.

2. 2. Vlada će donositi odluke u skladu s hrvatskim nacionalnim interesima i provoditi ih u duhu europske politike suradnje. Glavna je zadaća Vlade osigurati unutrašnju koordinaciju sustava na temelju prioriteta državne politike. Vanjska politika mora biti u funkciji osiguranja optimalnih vanjskih uvjeta za unutrašnju stabilnost i razvoj zemlje, ostvarenje njenih strategijskih ciljeva, učvršćenje nacionalne sigurnosti i poštivanje preuzetih međunarodnih obveza. Vlada će pripremiti cjelovitu strategiju razvitka Republike Hrvatske.

2. 3. Vlada će osigurati dinamični politički dijalog s Europskom unijom i NATO-om. Cilj Vlade je dostizanje statusa punopravnog članstva u Europskoj Uniji i NATO-u u prvom krugu proširenja. Glavna je zadaća pri tomu unutrašnja stabilizacija sustava, unapređenje odnosa s međunarodnom zajednicom i ispunjavanje međunarodnih obveza i kriterija za ulazak u EU i NATO, pozitivan doprinos učvršćenju mira i stabilnosti ovog dijela Europe kroz proaktivnu politiku spram manjina i razvijanje dobrosusjedskih odnosa, kroz rješavanje svih preostalih neriješenih i otvorenih pitanja u odnosima sa susjedima i spremnost na aktivno sudjelovanje u radu i misijama Ujedinjenih naroda, OESS-a i drugih međunarodnih organizacija.

2. 4. Vlada će Hrvatskom saboru predložiti razvojno usmjeren državni prora-

čun. Temeljni cilj proračuna će biti osiguranje makroekonomske stabilnosti zemlje i otvaranje razvojnog ciklusa u gospodarstvu. Vlada će razraditi mjere za smanjenje vanjske zaduženosti zemlje i uravnoteženje platne bilance.

2. 5. Vlada će stvarati uvjete za povećanje bruto domaćeg proizvoda. Plan Vlade će razraditi mjere, poticaje i druge instrumente koji bi povećali opću dinamiku proizvodnje, smanjili nezaposlenost i povećali životni standard. Stimuliranjem svih oblika poduzetništva povećat će se izvoz, potaknuti razvoj regija i strategijskih sektora gospodarstva, povećati konkurentnost domaćeg proizvoda, održati stabilnost nacionalne valute. Aktivirat će se domaći kapital, angažirati će se hrvatski kapital u inozemstvu i strana ulaganja s ciljem postizanja i održavanja visoke stope rasta. Vlada smatra da povećanje domaće proizvodnje mora postati nova poticajna nacionalna ideja vodilja u zemlji u razdoblju koje je pred nama.

2. 6. Vlada planira cjelovito uređenje poreznog sustava. Vlada će pripremiti djelotvorni sustav nadzora i naplate prihoda državnog proračuna. Stimulativni porezni sustav pokrenut će proizvodnju i otvoriti nova radna mjesta te povećati kupovnu moć građana. Uvođenjem financijske policije uvest će se red u državne financije.

2. 7. Reforma Vlade. Struktura vlade određena je prema procjeni najvažnijih strategijskih prioriteta u ovoj etapi državnog razvoja. Vlada će imati 14 ministarstava. Vlada će pripremiti novi Zakon o vladi, uvesti sustav središnjeg nadzora nad utroškom proračunskih sredstava od strane Vlade i druge mjere za povećanje odgovornosti, učinkovitosti i transparentnosti rada Vlade.

2. 8. e-Hrvatska 2007. Vlada će pripremiti konkretne mjere poticanja i razvoja znanosti, tehnologije i informatike. Posebno će se stimulirati razvoj poduzetništva temeljenog na znanosti i novim tehnologijama te informatičko komunikacijsko povezivanje Hrvatske. U slijedeće tri godine Vlada će uspostaviti i umrežiti sustav koji će građanima omogućiti komunikaciju s javnom upravom i korištenje usluga u zdravstvu, pravosuđu i drugim područjima putem Interneta.

2. 9. Vlada će nastaviti reforme. U važnim područjima društvenog života, prije svega u obrazovanju, zdravstvu, pravosuđu i vojci Vlada će nastaviti započete i pripremiti nove i cjelovite reforme u skladu s europskim standardima.

3. GOSPODARSTVO, RAD I PODUZETNIŠTVO

3. 1. Ciljevi gospodarske politike

Jačanje poduzetništva, smanjenje poreza, povećanje zaposlenosti, jačanje sustava socijalne sigurnosti, smanjenje troškova države i veći naglasak na ulozi znanosti i novih tehnologija u gospodarstvu glavni su prioriteti gospodarske politike vlade.

Za ključna područja u kojima je potreban proboj iz sadašnjih prilika Vlada će pripremiti cjeloviti plan s instrumentima provedbe potrebnih mjera.

Ostvarenje novog gospodarskog razvoja moguće je uz održavanje visoke stope rasta društvenog proizvoda. To mora biti zajednički cilj svih institucija države kao partnera u gospodarstvu. Visoka stopa rasta bruto domaćeg proizvoda postići će se povećanjem konkurentnosti i fleksibilnosti svih tržišta, osobito tržišta rada.

Nezaposlenost je glavni i najbolniji problem. Ona stvara osjećaj socijalne bespomoćnosti, gospodarske krize i neuspjeha države. Vlada će pripremiti program mjera s konačnim ciljem radikalnog smanjenja broja nezaposlenih. Sve mjere gospodarske politike moraju biti usmjerene na povećanje stope rasta proizvodnje u iduće četiri godine.

Vlada nasljeđuje ogroman vanjski dug i deficit platne bilance. Rješenje tog pitanja vlada vidi prije svega u povećanju proizvodnje i izvoza te će mjerama porezne politike povećati proizvodnju, mjerama gospodarske politike stimulirati izvoz, provesti restrukturiranje velikih hrvatskih tvrtki u državnom vlasništvu i povećati konkurentnost hrvatskih proizvoda na svjetskim tržištima. Hrvatska banka za obnovu i razvoj i bankarstvo u cjelini, u suradnji s Vladom, preuzet će vodeću ulogu. Domaća će štednja biti poticana kao izvor financiranja nove proizvodnje. Vlada će razmotriti mogućnost podmirenja dijela vanjskog duga zamjenom za dionice u državnom vlasništvu, te za povoljnije dugoročne obveznice.

Brže uključivanje u multilateralne trgovinske i gospodarske integracije dodatno će potaknuti gospodarsku obnovu i rast.

Smanjenje državnih rashoda, temeljem reforme i racionalizacije ukupnog sustava državne uprave, smanjit će potrebu za inozemnim kreditima. Država će izdavati dugoročne obveznice na domaćem tržištu što će dodatno potaknuti štednju i oživjeti domaće financijsko tržište. Vlada će poticati razvoj financijskog tržišta, posebice inve-

sticijskih fondova, koji će privlačiti štednju i depozite pretvoriti u investicijski kapital. Osvremenit ćemo promociju privlačenja stranih investicijskih ulaganja. Vlada će posebnim mjerama poticati hrvatsko iseljništvo da ulaže u razvoj novih proizvodnji.

3. 2. Porezna politika

Vlada smatra da je potrebna cjelovita reforma poreznog sustava koja će prije svega biti u funkciji oživljavanja proizvodnje. Glavni cilj vlade bit će rasterećenje gospodarstva provedbom porezne reforme. Vlada je čvrsto uvjeren da će smanjenje poreza i ukupno uređenje poreznog sustava dovesti kumulativno i kroz određeno vremensko razdoblje do povećanja gospodarske aktivnosti, do gospodarskog rasta, veće financijske discipline, te boljeg nadzora i veće naplativost prihoda državnog proračuna. Vlada smatra da su niži i jednostavniji porezi ključ novog odnosa prema poduzetništvu i pokretač novog razvoja poduzetničkog duha u Hrvatskoj.

3. 3. Poduzetništvo

Vlada će stvarati poticajno ozračje za brži razvoj hrvatskog poduzetništva.

Usklađenom međuresorskom zakonodavnom aktivnošću vlada planira osnovati državnu instituciju koja će domaćim i stranim ulagačima jamčiti brzo i učinkovito rješavanje svih administrativnih pitanja za ostvarenje investicijskih projekata i pokretanje nove proizvodnje i usluga, u precizno određenom roku (tzv. one stop shop). Vlada će predložiti zakonska rješenja za pojednostavljenje administrativnih procedura i uklanjanje birokratskih prepreka kao smetnji brzom razvoju poduzetništva.

Vlada će razraditi strategiju povezivanja malih srednjih i velikih poduzeća radi povećanja učinkovitosti i međunarodne konkurentnosti hrvatskog poduzetništva. U novim i povoljnijim poreznim uvjetima građani će se lakše odlučiti na samostalnu poslovnu inicijativu i osnivanje vlastite tvrtke. Vladin plan reforme državne uprave, pravosuđa, prostornog uređenja, katastra i zemljišnih knjiga, također će biti u funkciji razvoja malog i srednjeg poduzetništva. Vlada će malom i srednjem poduzetništvu dati posebnu ulogu u razvoju postojećih i budućih industrijskih zona i tehnoloških parkova kao jezgri razvoja naselja, gradova i regija. Mjere gospodarske politike trebaju osigurati potporu poduzetničkom razvoju proizvodnje u tim zonama u skladu s općom strategijom i prioritetima gospodarskog razvoja Hrvatske.

3. 4. Privatizacija

Vlada će pripremiti novu strategiju privatizacije. Temeljni cilj privatizacije treba biti povećanje učinkovitosti i produktivnosti, smanjenje uloge javnog sektora u gospodarstvu, poticanje gospodarskog rasta, smanjenje troškova države i ostvarenje glavnih ciljeva gospodarske politike. U sadašnjim okolnostima, Vlada smatra primarnim kroz privatizaciju osigurati zamah gospodarskog rasta. Privatni sektor treba dobiti veću ulogu u razvojnoj strategiji zemlje, a Vlada mora biti usredotočena na osiguranje pravnih i nadzornih funkcija. Snaženjem razvojnih perspektiva privatnog sektora, osobito velikih korporativnih sustava, Vlada će nastojati kroz privatizaciju stvoriti povoljnije uvjete za ostvarenje glavnih ciljeva nacionalne gospodarske politike. U procesu privatizacije Vlada će posebnu pozornost posvetiti područjima od posebnog državnog interesa. Vlada smatra da u novoj strategiji privatizacije treba osigurati da sjedišta uprava privatiziranih tvrtki ostanu u Hrvatskoj, kako bi se i time ostvarivao Vladin koncept pretvaranja Hrvatske u poslovno privlačno odredište u Europi. Vlada će u izradi nove strategije privatizacije osobitu pozornost posvetiti izradi kriterija za privatizaciju u stratejskim sektorima hrvatskog gospodarstva, osobito turizma, poljoprivrede i drugih.

3. 5. Poljoprivreda

Budućnost poljoprivrede, razvoj održive proizvodnje hrane i očuvanje zemlje, voda i šuma pitanje je budućnosti Hrvatske.

Vlada će izraditi nacionalnu strategiju razvoja kojom će osigurati gospodarski održiv i biološki odgovoran razvoj poljoprivrede. Radi osiguranja bržeg, jednostavnijeg, jeftinijeg i učinkovitijeg sustava potpore malim i srednjim obiteljskim gospodarstvima Vlada planira osnovati Agrobanku, te poticati bržu prilagodbu i aktivniju ulogu bankarskog sektora u razvoju malog i srednjeg poduzetništva u poljoprivredi. Planirana Vladina reforma poreznog sustava i nova porezna politika također će djelovati kao dodatni poticaj. Mjerama poljoprivredne i gospodarske politike povećat će se izvoz hrane, podići kvalitetu proizvoda i prerade te osigurati ravnomjerniji razvoj poljoprivrednih grana. Sve odgovarajuće državne institucije bit će okupljene na programu žurnog uređenja zemljišnih knjiga i općeg uređenja pravnih odnosa u svezi poljoprivrednog zemljišta i imovine.

Brzo osnivanje veletržnica i početak njihova rada bitan je uvjet uvođenja stabilnosti u poljoprivredno tržište i zaštite hrvatskog

sela i obiteljskih gospodarstava u zaoštrenoju međunarodnoj konkurenciji. Sustav veletržnica i robnih zaliha, zajedno s općom sigurnošću plasmana i stabilnošću cijena, preduvjet su stabilne poljoprivredne proizvodnje i sigurnih prihoda. Poticajne mjere gospodarske politike osigurat će veći i stabilniji plasman poljoprivrednih proizvoda na hrvatskom turističkom tržištu. Jedan od ciljeva Vlade bit će stvoriti uvjete kako bi izvoz zdrave hrvatske hrane prepoznatljive i priznate kvalitete na europsko i svjetsko tržište postao zaštitnim znakom Hrvatske.

Upravljanje šumama Vlada će prenijeti na državni holding trgovačkih društava okupljenih prema poslovnim rezultatima i kvaliteti šumarstva. Zatim će pripremiti strategiju razvoja šumarstva i gospodarenja šumama. U nadležnosti države ostat će skrb o reprodukciji i razvoju, a prihodi će se racionalno raspodijeliti između države, mjesne uprave i trgovačkih društava. Jedna od zadaća bit će i priprema katastra hrvatskih šuma.

Vodno gospodarstvo važna je sastavnica ukupnog sustava zaštite okoliša. Hrvatske vode i Uprave za vode osigurat će punu zaštitu od štetnog djelovanja voda, optimalno korištenje i upravljanje vodnim potencijalima i provest će zaštitne i preventivne mjere u vodoprivredi. Poticajnim mjerama Vlada će osigurati bolju vodoopskrbu područja od posebnog državnog interesa i turističkih područja. Ulaskom vodnog gospodarstva u sustav Ministarstva poljoprivrede Vlada vrednuje strateški značaj voda te njihovu zaštitu povezuje sa zaštitom tla i šuma. Vlada će hitno pripremiti nacionalni program navodnjavanja poljoprivrednog zemljišta, kao prioritetni program.

Ostvarenjem ovih ciljeva hrvatska poljoprivreda će biti spremna za složeni proces integracije u sustav zajedničke agrarne politike Europske unije, koji sam po sebi donosi velike izazove i koji danas i za samu Uniju predstavlja jedno od najsloženijih otvorenih pitanja.

3. 6. Turizam

Vlada će pripremiti novu strategiju razvoja turizma usmjerenu na pokretanje domaćih i stranih ulaganja te poticanje novog načina turističkog managementa i poduzetništva. Vlada smatra da je u novoj strategiji privatizacije potrebno osobitu pozornost posvetiti upravo turizmu i da se upravo u turizmu najučinkovitije može ostvariti model povećanja vrijednosti tvrtki vlastitim znanjem i managementom prije izravne privatizacije. Vlada će posebnu skrb voditi o pravnim i

drugim aspektima očuvanju i zaštiti Jadrana i priobalnog zemljišta kao stratejske vrijednosti hrvatskog turizma.

Nova strategija ponude i učinkovitiji međunarodni nastup bit će usmjereni na produženje turističke sezone. Posebna će se pažnja posvetiti nastavku razvoja nautičkog turizma i njegove infrastrukture. Jedna od zadaća bit će poboljšanje sustava prijema turista od granice do njihovih odredišta ubrzanjem procedura, posebnim koridorima, podizanjem standarda ponude uz prometnice i modernizacijom brodske i trajektne flote dok će se mjerama gospodarske politike i koordinacijom s lokalnom samoupravom poboljšati komunalna infrastruktura turističkih područja.

Vlada će potaknuti izradu programa gospodarskog vrednovanja kulturnih vrijednosti i programa na Jadranu u sklopu turističke ponude. Dovršit će se standardizacija i kategorizacija hotela prema svjetskim kriterijima, te donijeti mjere za poticanje programa izgradnje obiteljskih i malih hotela vrhunske opreme i ponude.

Jedna od najvažnijih zadaća bit će povećanje proizvodnje i ponude kontinentalne i jadranske Hrvatske. Vlada će pripremiti posebne programe za oživljavanje turističkih potencijala unutrašnjosti, osobito Gorskog Kotara, Like i drugih regija, uz razvijanje seoskog, obiteljskog, sportskog, lovno i drugih oblika suvremenog turizma.

3. 7. Obnova i razvitak

Područja od posebnog državnog interesa, pogotovo ona uz granice sa susjednim državama, od strateške su važnosti za Republiku Hrvatsku, a gospodarski oporavak i razvitak tih područja te podizanje životnog standarda biti će jednim od prioriteta Vlade.

Temeljni je cilj obnova gospodarstva u tim područjima, što će se postići novom poreznom politikom, sustavom olakšica, poticaja i subvencija koje će stimulirati poduzetništvo, obrtništvo i obiteljsko gospodarstvo. Obnovu komunalne i društvene infrastrukture država će ponovno preuzeti na sebe. Vlada će predložiti novi Zakon o razvitku i obnovi područja od posebnog državnog interesa. Osim onih područja koja su stradala tijekom rata, u područja od posebnog državnog interesa uključiti će se i brdsko-planinski i pogranični krajevi, koji će se prema stupnju razvijenosti, naseljenosti i drugim strateškim kriterijima kategorizirati u skupine radi uključivanja u sustav državnih poticaja.

Vlada će osigurati da županije, gradovi i općine odrede prioritete i razvojne planove, radi koordinacije na državnoj razini, osiguranja sredstava i brže obnove. Vlada će pokrenuti program "Svakom domu krov 2006.", kojim će se do 2006. godine dovršiti obnovu kuća u ratom stradanim područjima. Gospodarski rast područja od posebnog državnog interesa potaknut će se i mogućnošću povoljnog otkupa državnog poljoprivrednog zemljišta, projektima javnih radova u komunalnoj infrastrukturi i razvitkom industrijskih zona i tehnoloških parkova, poticajima malom i srednjem poduzetništvu i obrtništva te drugim mjerama. Jedna od glavnih zadaća bit će rješavanje pitanja vlasničkih prava uz poštivanje ustavnog načela o nepovredivosti privatnog vlasništva i vraćanje imovine stvarnim vlasnicima. Hrvatski građani koji se ne mogu vratiti u svoje domove u drugim državama bit će trajno zbrinuti.

3. 8. Energetika i infrastruktura

Zemljopisni položaj jedna je od najvećih strateških vrijednosti Hrvatske. Aktualni integracijski procesi u Europi daju tom položaju dodatnu i osobitu vrijednost, pretvarajući ga u potencijalni ključni zamašnjak ukupnog gospodarskog razvitka zemlje.

Ideja o integralnoj povezanosti Hrvatske, od Panonske ravnice do Jadranskog

mora, od poljoprivrede do turizma, od prometnica do brodogradnje otvara nove šanse i potencijale na pozornici Europe koja se integrira u zajednički dom. Zajednička Europa nije samo politička ideja. Ona nosi svoje ogromne gospodarske potencijale. Upravo zbog svojeg položaja Hrvatska u njima može naći svoje mjesto.

Hrvatska je u srcu Europe kao sredozemna, srednjoeuropska i podunavska zemlja. Hrvatska je na sjecištu važnih putova gospodarske razmjene, novih prometnih, energetskih, komunikacijskih i drugih magistrala koje na novi način povezuju europski istok i zapad, sjever i jug.

Europska unija i zemlje srednje i istočne Europe razvijaju posve nove odnose, praćene porastom gospodarske suradnje, izgradnjom novih prometnica, energetskim povezivanjem, zajedničkim projektima. Europska unija i Rusija na epohalnom su putu izgradnje uzajamnosti bez presedana u povijesti kontinenta: politička ideja praćena je gospodarskim projektima, novim prometnicama, magistralama komunikacijskih kanala, zračnim prometom, novim pravcima transporta energije... NATO savez se širi i premješta svojju vojnoindustrijsku infra-

strukturu k srednjoj i jugoistočnoj Europi: premještaj je praćen i golemim gospodarskim i razvojnim potencijalima.

U takvim novim europskom geoekonomskom ozračju Vlada planira osigurati mjesto za Hrvatsku i razvijati nove velike nacionalne infrastrukturne, industrijske i gospodarske projekte. Vladina strategija razvitka polazi od koncepta ugradnje hrvatskih prometnica i transportne infrastrukture u europski sustav prometa i koridora, te uključivanja jadranskih luka i željeznica u novi europski sustav prijevoza roba. Naše riječne potencijale spojiti ćemo s europskom mrežom riječnih plovnih putova. Hrvatskim se zračnim lukama otvaraju nove perspektive u takvoj strategiji ugradnje vlastitih potencijala u novu europsku strategiju razvitka. Vlada planira razvijati industrijske zone i tehnološke parkove na obali i u unutrašnjosti, povezujući na povoljnom geoekonomskom položaju europske financijske i sirovinske izvore s našim znanjem i radom.

Politička integracija s Europskom unijom nije sama sebi cilj. Jedino puna integracija s europskim sustavima prometa, prijevoza, prijenosa energije i drugim velikim infrastrukturnim sustavima može osigurati da i taj politički cilj bude ostvaren i da ne ostanemo izvan glavne matice europskog gospodarskog povezivanja. To možemo učiniti ako svoje potencijale ugradimo u europske ciljeve.

4. MORE, PROMET I RAZVITAK

Vlada smatra da je hrvatsko more jedna od najvećih strategijskih vrijednosti Hrvatske. Kao prirodno bogatstvo, kao stjecište povijesno-kulturne baštine, kao gospodarski potencijal, kao društvena vrijednost i kao strategijski ulog Hrvatske u međunarodnim odnosima, Jadran i politika mora dolaze u središte politike Vlade. Utvrđujući nadležnosti i sadržaja rada Vlade i pojedinih ministarstava, Vlada će posebnu pozornost voditi o potrebi usklađivanja, koordiniranja i zajedničkog planiranja aktivnosti pojedinih resora upravo na promicanju hrvatskog mora kao ishodišne kategorije u promišljanju razvitka, gospodarstva, kulture, turizma i drugih područja.

4. 1. Prometna infrastruktura

Vlada polazi od općeg i trajnog interesa svih političkih i gospodarskih subjekata za daljim razvitkom prometne infrastrukture

kao kapitalne pretpostavke bržeg ukupnog razvitka zemlje i osobito pojedinih gospodarskih grana. Vlada će nastaviti izgradnju planirane mreže autocesta. Prometni sustav mora razvojno i gospodarski svrhovito povezati sva područja Hrvatske radi uravnoteženog gospodarskog, demografskog i društvenog razvoja. Vlada će razraditi strategiju daljnje izgradnje prometnica povezanih s glavnim europskim cestovnim pravcima.

Vlada će ubrzati restrukturiranje i pokrenuti temeljitu modernizaciju hrvatskih željeznica i željezničke infrastrukture.

Vlada smatra da modernizacija jadranskih luka i priprema cjelovitih razvojnih programa naših lukama treba dobiti prioritet u gospodarskoj strategiji zemlje. Hrvatske luke, u sredozemnom srcu Europe, sa srednjoeuropskim zaledem i otvorenošću prema zapadnim tržištima, u programu Vlade postaju jednom od nosivih okosnica državne strategije razvitka. Razvitak luka i brodarstva kao našeg potencijala u novoj europskoj prometnoj i prijevoznicijskoj koncepciji pridonijet će gospodarskoj obnovi i porastu zaposlenosti. Razvitkom luka povezat ćemo financijske interese zapadnoeuropskih poslovnih središta sa sirovinskim potencijalima našeg zaleđa i tržištima istočne Europe.

Vlada će pripremiti program izgradnje malih zračnih luka i heliodroma na jadranskim otocima. Zagrebačku zračnu luku Vlada planira modernizirati i opremiti kako bi postale europsko tranzitno središte.

Vlada će pokrenuti program revitalizacije hrvatskih riječnih putova, uključujući i plovnost rijekom Savom, te dovršiti modernizaciju vukovarske luke.

Vlada će osigurati konkurenciju u području telekomunikacija radi snižavanja cijena za građane, kao i transparentnost u privatizaciji.

4. 2. Zaštita Jadrana

Vlada smatra da zaštita Jadrana zasluži posebnu pozornost, i u tom smislu će pripremiti cjelovitu strategiju i razrađene programe. Vlada će pokrenuti inicijativu za integriranjem, koordiniranjem i zajedničkim djelovanjem svih državnih tijela i drugih institucija i udruga povezanih sa zaštitom Jadrana. Vlada će najhitnije predložiti Hrvatskom saboru usvajanje dokumenta s cjelovitim programom zaštite Jadrana u skladu sa standardima i propisima Europske unije i međunarodnim pravom. Vlada i Ministarstvo vanjskih poslova vodit će posebnu brigu o zaštiti interesa republike

Hrvatske u rješavanju preostalih neriješenih i otvorenih pitanja u odnosima sa susjednim jadranskim državama.

4. 3. Razvitak otoka

Vlada smatra da je razvitku otoka potrebno posvetiti znatno veću brigu. Mjera razvitka otoka za Vladu postaje mjerom razvitka cijele države. U novoj strategiji ukupnog pristupa i vrednovanja Jadrana i pomorske orijentacije zemlje, otoci će dobiti novi prioritet. Vlada će odmah početi s primjenom Nacionalne strategije razvitka otoka i Zakona o otocima.

Vlada će zaštititi pomorsko dobro, te urediti imovinsko-pravne i zemljišne odnose na otocima kroz osnivanje katastarske baze podataka jadranskih otoka. Vlada će pokrenuti programe subvencioniranja zapošljavanja na otocima, uvesti olakšice za prijevoz mjesnog stanovništva i modernizirati promet među otocima i otoka s kopnom. Vlada će pokrenuti i nacionalni program obnove maslinika i vinograda na otocima.

Vlada planira osigurati i u praksu uvesti sustav učinkovite satelitske preventivne zaštite od požara stalnim nadzorom otoka i priobalja.

4. 4. Ribarstvo

Vlada smatra da u novoj strategijskoj orijentaciji na jačanju pomorskih komponenti hrvatskog gospodarstva, posebno mjesto i ulogu treba dati hrvatskom ribarstvu. Ekološko-ribolovna zona u Jadranu osigurava novi pravni i gospodarski okvir za razvitak ribarstva. Vlada će u politici spram malog i srednjeg poduzetništva posebno voditi računa o poticajima u ribarstvu. U ukupnoj politici prema ribarstvu Vlada će se rukovoditi načelima i stavovima odgovarajućih institucija Europske unije.

5. ZNANOST, OBRAZOVANJE, TEHNOLOGIJA I SPORT

5. 1. Školstvo

Prioritet Vlade na području školstva bit će ujednačavanje standarda obrazovanja i usklađenost obrazovnog sustava sa strategijom razvoja zemlje. Sustav naobrazbe treba dobiti status pokretačke snage ukupnog razvitka i napretka, te biti na razini standarda Europske unije. S tim ciljem, Vlada će predložiti program mjera za podizanje materijalnog položaja i stručnog napredovanja i usavršavanja odgojitelja, učitelja i profesora. Vlada će dati dodatni poticaj modernizaciji sustava naobrazbe kroz

uključivanje u projekt e-Hrvatska 2007, pri čemu će jedna od mjera biti i uvođenje informatičkog obrazovanja od prvog razreda osnovne škole. Promjenom nastavnih programa u srednjim školama omogućit će se nastavak studiranja u znanstveno-istraživačkim područjima i zapošljavanje na radnim mjestima visokih tehnologija. Po završetku srednje škole uvest će se jedno-obrazno testiranje. Posebnim mjerama poticati će se bavljenje amaterskim sportom u školama.

5. 2. Sveučilište i znanost

Vlada polazi od činjenice da je povezanost znanosti i gospodarskog razvitka Hrvatske od presudne važnosti. U tom smislu, Vlada će potaknuti izradu novog nacionalnog programa istraživanja i tehnološkog razvitka koji će utvrditi ciljeve i prioritete na temelju kojih će biti usmjerena proračunska sredstva za pojedina područja.

Vlada će potaknuti uvođenje nove poslovne škole, kao i specijalizirani poslijediplomski studij za obrazovanje državne uprave i administracije kako bi se unaprijedila kvaliteta managementa u gospodarstvu i kvaliteta odlučivanja i rada u državnoj upravi.

U najkraćem roku dovršit će se vrednovanje sveučilišta i veleučilišta te u Saboru potvrditi mreža visokih učilišta. Provest će se i revizija statusa i održivosti postojeće mreže javnih instituta.

U budućem proračunu Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta uspostaviti će se poseban program potpore poduzećima i poduzetnicima čija je djelatnost povezana sa znanjem i razvojem tehnologija. Razvoj znanosti i tehnologije dodatno će se stimulirati poreznim olakšicama. Nacionalni inovacijski sustav pokrenut će uvođenje novih tehnologija u hrvatsko gospodarstvo. Posebnu pozornost bit će posvećena specijaliziranim i tematskim interdisciplinarnim poslijediplomskim studijima, utemeljenju poslovnih škola, te seminarima, znanstveno-stručnim konferencijama i simpozijima usmjerenim povezivanju znanosti, gospodarstva i sveučilišta u procesu restrukturiranja hrvatskog gospodarstva.

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta bit će zadužena za pripremu cjelovite strategije povezivanja i suradnje, uključujući i razradu mjera za otvaranje novih radnih mjesta.

Pokrenut će se zajednički projekti sa sudjelovanjem gospodarskih subjekata, lokalnih institucija, sveučilišta i lokalne

samouprave. Vlada će usvojiti kriterije osnivanja centara izvrsnosti, te odrediti njihove prioritete ciljeve. Uspostavit će se Nacionalna zaklada za znanost, visoko školstvo i tehnolojski razvoj Republike Hrvatske.

Vlada će potaknuti prilagodbe i približavanja Hrvatske programu Europske Unije "Europska istraživačka zona otvorena prema svijetu". Vlada će posebno raditi na razvoju programa koji će osigurati povratak hrvatskim znanstvenicima educiranim u inozemstvu.

5. 3. Sport i mladi

Vlada je svjesna iznimnog značenja sporta za zdravlje, za odgoj i unapređenje odnosa među mladima, za gospodarski razvitak i za međunarodnu promidžbu i ugled zemlje.

Vlada će predložiti usvajanje strategije razvitka hrvatskog sporta i olimpizma u kojoj će biti razrađena suradnja sportskih ustanova s državnim institucijama, gospodarskim subjektima i drugim institucijama. Strategija će odrediti prioritete hrvatskog sporta za srednjoročno razdoblje. Vlada će osigurati stabilne izvore financiranja provedbe strategije.

Vlada će predložiti i usvajanje nacionalnog programa zajedničkog i usklađivog razvitka sporta i turizma kao snažnog poticaja gospodarskom i marketinškom napretku zemlje.

Vlada će u potpunosti urediti zakonske osnove za financiranje sporta prihodima od igara na sreću, zabavnih igara i sportskih kladionica.

Vlada drži da je sport iznimno važan u procesu odgoja mladih. Poticajnim mjerama za poduzetništvo, razvojnim planovima županija i lokalne samouprave, poreznim olakšicama za sponzorstvo nad aktivnostima amaterskih sportskih društava i drugim mjerama Vlada će afirmirati i poticati bavljenje mladih sportom.

Vlada će predložiti osnivanje "Kuća slavnih hrvatskog sporta".

6. ZAŠTITA OKOLIŠA, PROSTORNO UREĐENJE I GRADITELJSTVO

Zaštita okoliša ključna je za unapređenje kvalitete života i održivog gospodarskog razvitka. Priroda i prirodne ljepote zaštitni su znak Hrvatske. To povećava našu odgovornost i naše obveze. Jedna od najljepših obala na svijetu, jedine preostale autohtone europske šume, nezagađeno tlo, izvori čiste

pitke vode i najčišće europsko more nezamjenjiva su vrijednost Hrvatske. U uvjetima globalizacije, promjena u proizvodnji hrane, globalnog onečišćenja, političkih sporova oko zaštite atmosfere, brze industrijalizacije i širenja energotransportnih sustava te su vrijednosti još značajnije.

Vlada je odlučna zaštititi i sačuvati te vrijednosti i stvarati snažnu društvenu svijest o zaštiti okoliša kao stratejskom pitanju zemlje i širiti ekološku svijest u gospodarstvu, osobito u turizmu i poljoprivredi, kao i u školstvu i medijima.

6. 1. Zakonodavstvo

Vlada će hitno pripremiti nužne zakone i propise radi osiguranja boljeg pravnog okvira za očuvanje i upravljanje okolišem, prije svega odluku o lokaciji odlagališta nisko radioaktivnog i srednje radioaktivnog otpada, opasnog otpada, kao i Pravilnik o prikupljanju, skladištenju, obradi i odlaganju radioaktivnog otpada. Postojeće i nove zakone Vlada će u potpunosti uskladiti sa standardima Europske unije, te osigurati koordinaciju ministarstava čija je nadležnost povezana sa zaštitom okoliša i uspostaviti jedinstven informacijski sustav i bazu podataka.

Vlada će hitno pripremiti i provesti program potpunog uređenja svih deponija, organizirati izgradnju novih odlagališta u Hrvatskoj i zabraniti uvoz stranog otpada. Vlada planira uvesti sustav oštrih kazni za ekološke prekršaje.

6. 2. Zaštita okoliša i poduzetništvo

Vlada će uvesti poticaje za ekološki orijentirano poduzetništvo. Stimulativnim mjerama poticati će veće korištenje obnovljivih izvora energije (vjetra, sunca), smanjenje potrošnje fosilnih i krutih goriva, korištenje ekološki obazrivi tehnologija, smanjenje otpada, reciklažu sirovina, izgradnju sustava prerade industrijskih i komunalnih voda i povezivanje na kanalizacijski sustav.

6. 3. Prostorno uređenje, katastar i zemljišne knjige

Uređenje zemljišnih knjiga i katastra prioritetno je za pravnu sigurnost građana i razvitak gospodarstva. Pravna sigurnost u prometu nekretninama preduvjet je stabilnog gospodarskog razvoja, ulaganja i ulaska u Europsku uniju.

Vlada će unaprijediti katastarsko-geodetski sustav, pokrenuti program usklađivanja zemljišnoknjižnog registra s katastarsko-geodetskim registrom prema standardima Europske unije s ciljem uspostave integralnog sustava u cijeloj državi. Vlada će

pokrenuti i izradu nacionalne infrastrukture prostornih podataka.

Vlada drži da su prostorno uređenje i graditeljstvo sastavni dio cjelovite brige za održivim gospodarskim i društvenim razvitkom zemlje i očuvanjem okoliša, te će ubrzati usvajanje potrebnih i nadopunu postojećih zakona i njihovo usklađivanje sa standardima Europske unije.

Vlada planira hitno pripremiti sustav koji će osigurati izgradnju svih objekata temeljem jednog dokumenta uz ubrzanje njegova izdavanja.

Vlada će provesti legalizaciju bespravno izgrađenih objekata koji se nalaze unutar građevinskog područja, a nisu izgrađeni na infrastrukturnim koridorima i uklapaju se u lokalne uvjete. Povećat će proračunska sredstva za izradu prostorne dokumentacije općina i gradova koji to nisu u mogućnosti financirati i proširiti nadležnost mjesne i područne samouprave u poslovima prostornog planiranja i izdavanja dokumenata za planiranje i gradnju.

Kroz dopunu odredbi strategije prostornog uređenja Hrvatske i prostorne planove nižeg reda Vlada će zaštititi ambijentalnu arhitekturu kao osobitu vrijednost definirajući uvjete i oblike gradnje tipične za osobitost pojedinih područja Republike Hrvatske.

Vlada će organizirati očuvanje, obnovu i stvaranje uvjeta za izgradnju novog stambenog fonda, posebno imajući na umu potrebe mladih obitelji, socijalno stanovanje, te poticanje tržišne stanogradnje kao značajnog elementa ukupnog gospodarskog rasta.

7. PRAVOSUĐE

Vlada je zabrinuta stanjem u pravosuđu. Pravna zaštita građana, učinkovitije sudstvo, djelovanje pravne države i provedba zakona, stvaranje sigurnih i stabilnih pravnih uvjeta za gospodarstvo i strana ulaganja, kao i ostvarenje stratejskog cilja ulaska u Europsku uniju nalažu brže reformske zahvate u hrvatsko pravosuđe. Vlada je svjesna da sadašnje stanje ukupnog pravosudnog sustava negativno djeluje na stabilnost društva, pogoduje stagnaciji gospodarstva i produžuje nedopustivi politički utjecaj na pravosuđe. Vlada je odlučna provesti hitnu, cjelovitu i korjenitu reformu pravosuđa.

7. 1. Sudstvo

Vlada će neodložno krenuti u unapređenje stanja u hrvatskom sudstvu. Vlada je svjesna obveza Hrvatske kao članice Vije-

ća Europe spram normativnih standarda u skladu s Preporukama Odbora ministara Vijeća Europe u svezi neovisnosti, nepristranosti i nadležnosti sudaca.

Vlada će odlučno provesti potpunu depolitizaciju sudstva, te osigurati kadrovsku stručnost i samostalnost sudstva, uvjerena da jedino depolitizacija može osigurati da pravosudni sustav djeluje prema ustavnoj ulozi, oslobođen utjecaja političkih promjena i političke instrumentalizacije. Vlada će autonomiju i nezavisnost sudstva osigurati proračunskim izdvajanjima prema realnim potrebama i u skladu s europskim standardima.

7. 2. Borba protiv korupcije

Vlada je svjesna razmjera korupcije u hrvatskom društvu. Porast korupcije, sprema privatnih interesa i javne uprave, nemogućnost praćenja financijskih tijekova u zemlji i prema inozemstvu, tzv. siva ekonomija i njene posljedice po proračunski prihod, nepotizam i druge negativne pojave objektivno su postale ugrozom nacionalnoj sigurnosti.

Vlada je odlučna pristupiti borbi protiv korupcije kao sudbinskom pitanju uređenja Hrvatske kao stabilne europske države.

Vlada će osigurati potpuni nadzor nad financijskim poslovanjem u zemlji i prema inozemstvu, potrebnim zakonima će suzbiti ilegalnog i polulegalnog poduzetništva, osigurati potpunu i odlučnu suradnju policije i sudova u suzbijanju kriminala i korupcije, te uvesti čvrst hijerarhijski sustav nadzora i odgovornosti u javnoj i državnoj upravi.

Vlada je odlučna osigurati potrebne pravne uvjete za sankcioniranje kriminalnih radnji i njihovih zaštitnika, za definiranje oblika gospodarskog kriminala, za utvrđivanje vertikalne odgovornosti i odgovornosti zaštitnika, suučesnika i revizora. Vlada će uvesti institut ometanja pravde, pojednostaviti policijske procedure i sudske postupke, te osnažiti i češće primjenjivati institut pokajnika.

Vlada je uvjerena da javnost podupire čvrst i neodložan obračun s korupcijom, očekujući da kazne za korupciju budu oštre, beziznimne i javno oglašene.

Vlada će osobitu pozornost posvetiti učinkovitom sustavu nadzora, odgovornosti i kažnjavanja u vlasništvu i pod kontrolom države.

Vlada će poduzeti potrebne mjere da antikorupcijski program postane dijelom odgojnog i obrazovnog sustava i potakne obnovu društveno prihvatljivog sustava vrijednosti.

7. 3. Kodeks ponašanja javnih dužnosnika

Vlada će u državnoj upravi, sudstvu i u državnim tvrtkama i ustanovama dosljedno zakonski eliminirati i sankcionirati sukob osobnih i javnih interesa, poticati zaposlenike da skrbe o stanju poslovnih knjiga u tvrtkama i uspostaviti mehanizme nezavisne i nenajavljene kontrole poslovanja.

Vlada će pripremiti i ozakoniti Kodeks ponašanja javnih dužnosnika, kojim će utvrditi moralna načela u djelovanju državnih i javnih službenika i dužnosnika obvezujući ih na savjesno, odgovorno, predano i nekoristoljubivo obnašanje dužnosti. Kodeks treba postati pratećim dokumentom radnog ugovora.

8. PROJEKT e-HRVATSKA 2007.

Vlada smatra da je potrebno poduzeti razrađenu, sveobuhvatnu i dinamičnu akciju radi bržeg iskoraka Hrvatske u informacijsko društvo, kako bi se, u skladu s preporukama Europske unije iz programa e-Europa 2005., građanima i gospodarstvu Hrvatske omogućila najkvalitetnija i najšira moguća uporaba i razmjena informacija i time otvorio prostor aktivnog sudjelovanja u globalnim tokovima.

Temeljni su ciljevi projekta omogućiti građanima pravodobno primanje informacija i njihovo aktivno sudjelovanje u društvu kroz umreženi informacijski sustav, snaženje i povezivanje hrvatskog gospodarstva, sveobuhvatna razmjena informacija i iskustva u poslovnome svijetu i poduzetništvu, te opremanje države da postane transparentan, brz i učinkovit servis građana.

e-Hrvatska 2007. omogućit će informatizaciju hrvatskog školstva u sklopu ukupne modernizacije naobrazbe, te će razviti sustav obrazovnih programa putem Interneta za široku uporabu i kontinuirano obrazovanje.

e-Hrvatska 2007. omogućit će on-line pristup zdravstvenim uslugama i omogućiti pružanje kvalitetne medicinske pomoći neovisno o tome gdje je pacijent prijavljen.

e-Hrvatska 2007. obuhvatit će izgradnju i opremanje znanstveno-poslovnih parkova širom zemlje u kojima će po završetku studija mladi poduzetnici u dvogodišnji besplatni najam dobiti prostor i opremu za pokretanje samostalnog posla u području informatike. Suradnjom države, privatnog kapitala, iseljene Hrvatske i međunarodnih

financijskih institucija osnovat će se fondovi za izgradnju takvih centara.

U razdoblju od 2004. do 2007. godine, projekt **e-Hrvatska** uspostaviti će i umrežiti sustav koji će svakom građaninu omogućiti da putem Interneta koristi usluge u javnoj upravi, zdravstvu, školstvu i pravosuđu. Građanin će dobiti mogućnost putem Interneta obavljati komunikaciju s javnom upravom, tražiti i primati raznovrsne dokumente, potvrde i rješenja te informacije o djelovanju vlasti.

Vlada će u provedbi inicijative osigurati zakonsku osnovu, kao i koordinaciju i suradnju odgovarajućih institucija i tijela državne uprave, te suradnju privatnog i javnog sektora.

9. DRUŠTVO

Hrvatska prolazi kroz demografsku krizu, mijenja se dobna struktura stanovništva i sve je manje radno sposobnih, dok je broj zaposlenih u sve nepovoljnijem odnosu prema broju uzdržanih. Takvo stanje daje posebni značaj sustavu socijalne skrbi. Vlada će se u svom djelovanju zauzimati za Hrvatsku kao socijalnu državu i državu socijalne pravde. Sustav socijalne skrbi mora pružati sigurnost, mora se temeljiti na pravednosti i mora biti održiv, te mora osigurati ravnomjernost u podjeli tereta socijalne zaštite između različitih generacija, i između građana različitih radnih položaja. Vlada će potaknuti izradu cjelovite strategije i programa unapređenja svih oblika socijalne skrbi koji će biti povezani s općom strategijom državnog razvoja. Dostojanstvo građana i budućnost hrvatskog društva osigurat će se kroz pouzdanu socijalnu zaštitu i mirovinski sustav, bolji položaj žena, jačanje mjesta i uloge obitelji u društvu i kroz demografski rast.

9. 1. Obitelj

Obitelj u Hrvatskoj treba novo mjesto, ulogu i potporu. Vlada će pomlađivanje Hrvatske i jačanje mjesta i uloge obitelji u društvu dovesti u samo središte interesa državne politike. Povećat će se roditeljske naknade, vratiti pravo na trogodišnji dopust majkama troje i više djece, te pripremiti poseban program za obitelji s više djece. Vratit će se doplatak za studente.

Jedna od najvažnijih zadaća Vlade je poticanje poboljšanja društvenog položaja žena kroz politiku ravnopravnosti spolova, zapošljavanje, plaća, poduzetničke djelatnosti i sudjelovanja u političkom i javnom životu.

9. 2. Branitelji

Hrvatski branitelji dali su neprocjenjiv doprinos uspostavi i očuvanju neovisne i samostalne Hrvatske i time postali jednim od stupova samopouzdanja, obrane i sigurnosti zemlje. Čast, ponos i ugled hrvatskih branitelja mjera su našeg samopoštovanja. Zaštita prava hrvatskih branitelja postat će sastavnim dijelom skrbi o sigurnosti, vriednostima i obrani Hrvatske. U tom kontekstu Vlada ima spreman novi zakon o pravima hrvatskih branitelja i članova njihovih obitelji.

9. 3. Položaj umirovljenika

Polazeći od činjenice da je veliki broj umirovljenika materijalno ugrožen, Vlada će uvoditi mjere za poboljšanje standarda umirovljenika, vodeći računa o ekonomskim mogućnostima zemlje. U procesu poboljšanja materijalnog i društvenog položaja umirovljenika, Vlada će, između ostalog, promijeniti formulu usklađivanja mirovina, uračunati u osnovicu dosadašnji dodatak od 100 kuna i 6% od lipanjske mirovine 1998. onima na koje se to odnosi, pripremiti zakon (u suradnji sa Hrvatskom strankom umirovljenika) kojim se regulira vraćanje duga umirovljenicima, te predložiti zakonska rješenja o izvanrednom godišnjem povećanju mirovina za postotak rasta BDP-a, s ciljem postupnog rasta prosječne mirovine do razine 70% prosječne plaće. Vlada će predložiti izmjene i dopune Zakona o mirovinskom osiguranju kojim se uređuju druga pitanja od značaja za ustavna i zakonska rješenja u provođenju mirovinske reforme. Vlada će nadalje u reformi zdravstvene zaštite osigurati prvenstvo izgradnje primarne zdravstvene zaštite i definirati paket usluga u toj zaštiti koji će obuhvaćati liječničke i patronažne posjete, rehabilitaciju u kući i organizaciju specijalističko konzilijarne zaštite bez dugih čekanja. Osobe u dobi od 65 godina i starije bit će oslobođene participacije za lijekove i liječenje.

9. 4. Nacionalne manjine

Polazeći od činjenice da nacionalne manjine mogu predstavljaju samo bogatstvo jedne zemlje, a nipošto problem, Vlada će konkretnim mjerama kontinuirano raditi na zaštiti i promicanju njihova položaja, te uvažavati probleme i rješavati zaostala otvorena pitanja s kojima se nacionalne manjine suočavaju. Vlada s ponosom ističe da je sklopila sporazume i postigla dogovore s predstavnicima nacionalnih manjina (s predstavnicima srpske i talijanske manjine sporazum te predstavnicima ostalih manjina dogovor koji su sastavni dio programa Vlade) kojima se

publiže određuju aktivnosti na zaštiti i promicanju manjinskih prava u predstojećem razdoblju. Vlada će ustrajati na potpunoj primjeni Ustavnog zakon o pravima nacionalnih manjina, Zakona o odgoju i obrazovanju na jezicima i pismima nacionalnih manjina, te Zakona o službenoj uporabi jezika i pisma nacionalnih manjina.

U sklopu zaštite i promicanja prava srpske nacionalne manjine posebna će se pozornost posvetiti provedbi odgovarajućih zakona, te povratku izbjeglica koji Vlada namjerava učinkovito rješavati polazeći od zakonskih obveza i od nepovredivosti prava privatnog vlasništva.

U okviru ostvarivanja posebnih prava talijanske nacionalne manjine u potpunosti će se primjenjivati Ugovor između Republike Hrvatske i Talijanske Republike o pravima manjina iz 1996.

9. 5. Kultura

U Hrvatskoj, na raskrižju Sredozemlja i Srednje Europe, kultura i umjetnost obilježeni su susretima tradicija i utjecaja, autohtonosti i susjedstva. Iz tih je susreta Hrvatska dobila svoju najveću kulturnu vrijednost - duhovnu snošljivost i otvorenost. Kultura je naša uljudba, naše znanje, naš svjetonazor i naša ophodnja s drugima. U nastojanju da osigura očuvanje kulturnih vrijednosti Hrvatske, uz prožimanje tradicije i suvremenosti te skladnu povezanost kulturne prošlosti i suvremenosti, Vlada će kontinuirano raditi na obogaćivanju kulturnog identiteta i na poticanju dijaloga kultura i dijaloga u kulturi. Hrvatskoj kulturi potreban je razrađen program upravljanja.

Vlada će ostvariti veća ulaganja u infrastrukturu u kulturi, te sustavno poticati kulturni život i stvaralaštvo. Gospodarskim i drugim mjerama uspostaviti će se ravnomjerni razvitak infrastrukture u cijeloj zemlji, dok će se decentralizacijom manjim kulturnim sredinama dati veće ovlasti, što znači skrb za programe i skrb za sredstva i razvoj infrastrukture i izvan metropole, kako bi kultura bila u najvećoj mogućoj mjeri dostupna svima.

Hrvatska treba novu filozofiju ulaganja u kulturu. Vlada će predložiti novi način financiranja u kulturi kojima će se poticati ulaganje u kulturu i umjetnost, dok će se proračunskim izdvajanjima osigurati socijalna sigurnost samostalnih umjetnika. Cjelovito i trajno rješenje položaja te povećana socijalna sigurnost umjetnika i kulturnih djelatnika jamstvo su postojanosti njihova rada, te jedna od glavnih zadaća na ovom području. Porezna politika i porezne

olakšice za ulaganja u kulturu i umjetnost značajan su čimbenik poticanja kulturnog stvaralaštva. Vlada namjerava poticati politiku niskih kamatnih stopa kako bi oživjele pojedine kulturne grane, od izdavaštva do knjižničarstva. Snažna međunarodna suradnja i promicanje hrvatskog kulturnog proizvoda u svijetu također će omogućiti prepoznavanje hrvatskog kulturnog identiteta. Uvođenje spomeničke i drugih oblika rente ili sustav poticaja i stipendija također.

Vlada će predstaviti novi program stalne suradnje kulture i turističkog gospodarstva, polazeći od činjenice da je Jadran kulturno blago koje treba postati europskim kulturnim određenjem. Na toj će se činjenici temeljiti novi kulturni programi. Kulturno blago treba biti i gospodarsko blago. Arheološka nalazišta, gradovi i putovi kulture ljetni festivali, otoci- radionice - razrađen program prerastanja Jadrana u kulturno središte Europe preraste granice kulture i potiče opći zamah duhovnog i gospodarskog života i samosvijesti Hrvatske.

Vlada namjerava dovršiti i postojeće i izgraditi nove muzeje u cijeloj Hrvatskoj, od Muzeja suvremene umjetnosti u Zagrebu, kao središnje točke hrvatske kulturne suvremenosti, preko Muzeja u Naroni, do Muzeja pračovjeka u Krapini i drugih projekata. Uređenje kazališta, stvaranje novih prostora za glazbu i poticanje stvaralaštva mladih dio su programa Vlade.

Pripremit će se novi zakon o filmu radi cjelovite potpore hrvatskom filmu, od proizvodnje do distribucije u uvjetima malog domaćeg tržišta, te radi osposobljavanja izlaska hrvatskog filma u svijet.

Domovi kulture, knjižnice i druge mjesne kulturne ustanove umrežit će se u stalan nacionalni program uzajamne i međunarodne suradnje.

Vlada će podupirati djelovanje onih ustanova u kulturi koje su zaslužne za očuvanje i promicanje hrvatskog kulturnog identiteta u zemlji i svijetu, te razvijati i poticati nove kulturne i umjetničke tendencije i pravce, te slijediti i europske putove novih umjetnosti i pružati potporu mladim umjetnicima.

Vlada će skrbiti o zaštiti prirode i gospodarstvu prirodnim dobrima, utvrđuje prirodne vrijednosti i štiti ih, kao dio ukupnog kulturnog i prirodnog nasljeđa Hrvatske.

9. 6. Mediji

Sloboda i raznovrsnost medija neodvojivi su dio demokracije. Sloboda medija jednako je važna kao i sve ostale demokratske slobode i institucije. Slobodno i nepristrano novinarstvo, koje poštuje najviše profesionalne i eti-

čke standarde, važna je sastavnica donošenja prosudbi i odluka na temelju točnih i pošteno prikazanih činjenica. Vlada će, u okviru svojih ovlasti, kontinuirano djelovati na očuvanju i učvršćenju slobode elektroničkih i tiskanih medija.

9. 7. Zdravstvo

Glavni cilj Vlade na području zdravstvene zaštite je podizanje njezine kvalitete i dostupnosti.

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti Vlada će nastaviti proces privatizacije. Vlada će poduzeti mjere za obveznu specijalizaciju opće - obiteljske medicine i tako programe uskladiti sa zahtjevima EU. Precizno će se utvrditi "paket usluga" obuhvaćen obveznim osiguranjem. Uvest će se sustavno praćenje ukupnih troškova po osiguraniku i tako omogućiti racionalizaciju financijskih sredstava bez smanjenja razine zdravstvene zaštite. Preventivne zdravstvene programe će preuzeti primarna zdravstvena zaštita na temelju posebne financijske stimulacije. Cilj će biti produljenje očekivanog trajanja životnog vijeka i poboljšanje općeg zdravstvenog stanja pučanstva. Posebnim i obvezujućim programima smanjit će se smrtnost novorođenčadi i dojenčadi, te unaprijediti zdravstvena zaštita žena.

U primarnoj stomatološkoj zaštiti uvest će se programi obvezne stomatološke zaštite s cjelokupnim programom prevencije koji uključuje obvezne preglede te fluoridaciju zubiju i vode za piće, a troškove pokriti obveznim osiguranjem. Ostale usluge posebno će se utvrditi i troškovi pokriti dopunskim osiguranjem. Vlada će stomatolozima omogućiti poduzetničku slobodu za otkup ordinacije uz zadržavanje pacijenata te za obnovu i nabavu opreme. Poticajnim mjerama stimulirat će se otvaranje stomatološke zaštite u krajevima u kojima je nedostupna, udruživanje u grupne prakse te ugovaranje dodatnih programa s lokalnom upravom.

U državnoj bolničkoj zaštiti liječnicima će se omogućiti dopunski rad. Provest će se kategorizacija bolnica prema kojoj će se odrediti financijski planovi. Županijske bolnice podijelit će se na lokalne i regionalne. Broj uposlenika uskladit će se s kategorizacijom ustanove. Bolnice će se financirati plaćenim uslugama s postupnim prijelazom na plaćanje po glavnoj dijagnozi. Uvest će se praćenje troškova po bolesniku i odjelnom liječniku. Dopunski zdravstveni standard osigurat će se stimulacijama i uključivanjem privatnih ordinacija u sustav dopunskih osiguranja. Odmah će se pristupiti prego-

vorima o strukovnom sporazumu. Nova Vlada će predložiti Zakon o pravima pacijenata.

Plaće djelatnika u zdravstvu uskladit će se s drugim odgovarajućim djelatnostima. Medicinskim sestrama omogućit će se obrazovanje uz rad, a programe uskladiti s programima Europske unije. Odmah će se obnoviti Ured za sestrinstvo pri Ministarstvu zdravstva.

Nabavku i kontrolu lijekova dovest će se pod nadzor zbog sadašnjeg nepoštivanja zakonskih rokova pri registraciji te napuštanja kontrole cijena licitacijom.

9. 8. Državna uprava

Odgovoran građanin, koji ispunjava svoje obveze prema državi, zaslužuje odgovornu i učinkovitu javnu upravu, te kao porezni obveznik ima pravo za svoj novac tražiti kvalitetnu uslugu državne uprave na svim razinama. Reforma državne uprave i mjesne samouprave preduvjet je gospodarskog napretka.

Vlada će razmotriti i predložiti novu organizaciju državne uprave radi povećanja učinkovitosti i ušteda, imajući posebno u vidu njenu osnovnu svrhu, kvalitetnog i brzog servisa građanima.

Sastav vlade, broj i nadležnosti ministarstava utvrđen je prema stratezijskim prioritetima državne politike u ovoj etapi razvoja Hrvatske. Vlada će provesti potpunu informatizaciju cijelog sustava državne uprave, javni nadzor i potpunu otvorenost uprave prema građanima.

Uvest će se središnji sustav financijskog nadzora nad korištenjem proračunskih sredstava državnog aparata.

Sadašnji teritorijalni ustroj Hrvatske s postojećim brojem županija će se zadržati, a dio državnih poslova prenijet će se na gradove s više od 45 tisuća stanovnika radi većeg utjecaja i odgovornosti za razvoj. Uspostavit će se novi sustav financiranja lokalne i područne samouprave promjenom porezne politike, utvrđivanjem izvornih prihoda, preraspodjelom poreza na dohodak i dobit, uvođenjem renti i naknada prema programima i projektima mjesnog stanovništva.

Uvest će se sustav neposrednog biranja načelnika, gradonačelnika i župana.

Sustavno će se pristupiti ukklanjanju birokratskih prepreka i ubrzanju administrativne procedure. Sve reforme bit će podređeni osnovnom cilju - ustroju modernih i učinkovitih javnih službi i upravu koja će biti na usluzi građanima i poduzetništvu.

10. OBRANA I NACIONALNA SIGURNOST

Vlada čvrsto vjeruje da u aktualnim međunarodnim okolnostima, u postojećim unutrašnjim prilikama i u još prevladavajućim elementima nestabilnosti u neposrednom okruženju, pitanja nacionalne sigurnosti, ustroja i djelovanja sustava obrane i drugih zaštitnih mehanizama države trebaju zauzimati visoko mjesto među prioritetima državne politike.

U suvremenim međunarodnim uvjetima pitanja sigurnosti postaju pitanjima uzajamnosti. Sigurnost je danas multilateralna, jednako kao što su i izazovi sigurnosti višeznačni. U takvim okolnostima Vlada drži da suvremena vojska i sposobna policija ostaju trajnim osloncem državnog suvereniteta i stabilnosti.

Ukupno povijesno iskustvo, položaj Hrvatske na razdjelnicama europskih nestabilnosti i ratova i iskustvo Domovinskog rata posebno naglašavaju važnost vojske u osiguranju državnosti i sigurnog međunarodnog položaja. Ustavni poredak, skrb o sigurnosti građana, osobitosti zemljopisnog položaja, produženost granice i promjene u europskim standardima naglašavaju važnost djelovanja hrvatske policije.

10. 1. Obrambena strategija

Vlada posebno želi naglasiti da su pobjeda u Domovinskom ratu i na njoj utemeljen mir u ovom dijelu Europe neporeciv doprinos Hrvatske stvaranju uvjeta za izgradnju nove zajedničke Europe i europske zajedničke sigurnosne i obrambene politike. U tom kontekstu Vlada namjerava kontinuirano razvijati oružane snage, policiju i sustav obrane i unutarnjih poslova. Hrvatska obrambena strategija treba biti usklađena s nacionalnim interesima i ugrađena u europsku mirovnu i obrambenu zajednicu s punom spremnošću na buduće sudjelovanje u europskim obrambenim snagama, s punom odgovornošću spram skladnog djelovanja Europske unije i NATO saveza i s punom spremnošću na preuzimanje obveza koje proizlaze iz potpore i članstva u tim integracijama.

Vlada smatra da se strategija obrane treba temeljiti na političkim i znanstvenim procjenama sadašnjeg stanja sigurnosnih prilika i tendencija na regionalnom i širem planu s dinamički postavljenim planovima razvoja i djelovanja. Ubrzano približavanje punopravnom članstvu u NATO savezu, članstvo u programu "Partnerstvo za mir", aktivno sudjelovanje u brojnim sigurnosnim pro-

gramima i inicijativama, brojne dvostrane i višestrane vježbe i koordinacija sigurnosnih aktivnosti, kao i ukupni sigurnosni prioriteti Hrvatske, nameću potrebu za cjelovitom i modernom vojnom strategijom.

Vlada smatra da Hrvatskoj treba djelotvorna i moderno opremljena vojska, koja će djelovati na načelu strogo određene zapovjedne odgovornosti, kroz kvalitetan ustroj, cjelovit i suvremen sustav veza, kompjutorizaciju svih sastavnica i vrhunske kvalitete i obučenost, kao i uz razvoj vlastitih znanstvenih potencijala i plansku tehničku obnovu.

Vlada čvrsto stoji na stanovištu da je nužno nastaviti reformu sustava obrane, uz profesionalizaciju i depolitizaciju.

10. 2. Hrvatska policija

Hrvatska policija stup je sigurnosti države i društva, sa zadaćom da skrbi o sigurnosti građana, demokratskih institucija države i ustavnopravnog poretka, te da vodi borbu protiv kriminala, korupcije i terorizma. Provedbom tih zadaća hrvatska policija jača ukupni sustav nacionalne sigurnosti.

Vlada će predložiti novi Zakon i novi ustroj Ministarstva unutarnjih poslova.

Vlada će osigurati stabilan sustav financiranja policije, višu razinu osobne sigurnosti i zaštite hrvatskog policajca, te stalno unapređenje profesionalne i stručne kvalitete rada hrvatske policije.

Vlada će osigurati najviši stupanj suradnje i koordinacije policije i pravosuđa, osobito kada je riječ o borbi protiv organiziranog kriminala i korupcije.

Vlada će pripremiti Kodeks ponašanja hrvatskog policajca, cjelovit nacionalni program borbe protiv svih oblika organiziranog kriminala, te gospodarskog kriminala i korupcije, kao i novi nacionalni program borbe protiv zloporabe opojnih droga.

10. 3. Nacionalna sigurnost

Vlada smatra da Hrvatska danas treba novu strategiju nacionalne sigurnosti.

Međunarodni položaj Hrvatske, stanje u neposrednom susjedstvu, unutarnje društvene i političke podjele, stanje gospodarstva, porast broja nezaposlenih, kriminalizacija mnogih društvenih odnosa i brojni drugi razlozi motiviraju Vladu da posebnu pozornost posveti jačanju ukupnog sustava nacionalne sigurnosti.

Vlada će osobito pratiti i analizirati opće stanje i tendencije u međunarodnim odnosima, međunarodni položaj zemlje, stanje odnosa među vodećim silama i stanje odnosa sa susjedima.

Vlada želi naglasiti da i ukupni politički i društveni odnos prema Domovinskom ratu treba postati stožernom sastavnicom nacionalne sigurnosti.

Glavni je cilj nove vladine strategije nacionalne sigurnosti bit će očuvanje državne nezavisnosti, suvereniteta i teritorijalnog integriteta uz miran i stabilan unutarnji demokratski i gospodarski razvoj. Vlada će sustav nacionalne sigurnosti uskladiti s razvojem međunarodnih prilika i osigurati pretpostavke za provedbu samostalne državne politike na načelima uzajamnosti i ravnopravnosti, uz individualno ostvarenje temeljnih ciljeva zemlje. Sustav će biti osposobljen za praćenje, predviđanje, analiziranje i predlaganje mjera za smanjenje ili otklanjanje svih unutarnjih i vanjskih ugroza nacionalnoj sigurnosti.

Vlada će predložiti novi Zakon o radu službi sigurnosti Republike Hrvatske i novi ustroj službi sigurnosti, te zakonski odrediti djelokrug djelovanja, uvjete i pravila međusobne suradnje i oblike. Vlada želi čvrsti civilni i parlamentarni nadzor nad službama sigurnosti.

Vlada će osigurati da nova strategija nacionalne sigurnosti realno utvrdi glavna izvorišta ugroza nacionalnoj sigurnosti, na vanjskom i unutrašnjem planu, radi pravodobnog predviđanja i planiranja vanjskopolitičkog djelovanja, prilagodbe vojne strategije i taktike, razrade diplomatskih aktivnosti i drugih oblika zaštite nacionalne sigurnosti.

Vlada će uspostaviti takav sustav nacionalne sigurnosti koji će pripremiti Hrvatsku da kao stabilna država s pouzdanjem postane članicom europskih i atlantskih integracija i održi svoju samostalnost i identitet u procesima globalizacije.

11. HRVATSKA I SVIJET

Vlada smatra da temeljne sastavnice vanjske politike Republike Hrvatske trebaju biti očuvanje i jačanje mira i razumijevanja među državama i narodima, učvršćenje međunarodnog položaja Hrvatske, stvaranje uvjeta za ostvarenje temeljnih stratejskih prioriteta uključivanjem u europske i transatlantske političke, sigurnosne i gospodarske integracije, poštivanje preuzetih međunarodnih obveza, rješavanje otvorenih pitanja preostalih iz procesa raspada bivše države, uspostava dobrosusjedskih odnosa i suradnje sa svim susjednim zemljama na načelima ravnopravnosti i uzajamnosti, razvijanje prija-

teljskih odnosa s najvažnijim čimbenicima i državama u svijetu, te jačanje gospodarskog položaja Hrvatske.

U ostvarenju tih temeljnih ciljeva Vlada će polaziti od hrvatskih nacionalnih interesa i ostvarivati ih u skladu s načelima međunarodnog prava, konstruktivnog dijaloga, uzajamnog poštovanja, ravnopravnosti i uzajamnosti. Vlada će provoditi aktivnu, dinamičnu, samostalnu i diplomatski profiliranu vanjsku politiku.

Vlada naglašava povezanost međunarodnog položaja zemlje s njenim unutarnjim odnosima i međunarodnim obvezama.

Vlada prepoznaje povijesnu važnost ključnih suvremenih procesa u epohalno izmijenjenim međunarodnim odnosima posljednjih godina. Za Hrvatsku je od iznimne važnosti da prepozna i optimalno vrednuje činjenicu da se prostor nekadašnje intenzivne i izravne konfrontacije u novim uvjetima otvara kao mjesto nove suradnje i partnerstva. Izgradnja nove jedinstvene Europe bez crta podjele upravo Hrvatskoj, zbog njena osobita položaja koji povezuje sredozemnu i srednjoeuropsku dimenziju, pruža posebno vrijedne mogućnosti.

Ulazak Hrvatske u Europsku uniju, kao prioritet državne i vanjske politike, u tom je pogledu i doprinos Hrvatske procesu bez povijesnog presedana na kontinentu - stvaranju zajedničke Europe. Stradavajući u povijesti od europskih podjela i sukoba europskih sila Hrvatska ima osobit interes da se taj proces nastavi i ubrza, jednako kao što je osobita i njena odgovornost da unutarnjom konsolidacijom, nastavkom demokratizacije i ubrzanim gospodarskim razvojem pridonese tom procesu. Time će istodobno preuzeti i svoj dio odgovornosti za osiguranje trajnog sustava mira, sigurnosti i stabilnosti u ovom dijelu Europe. U tom je procesu nezaobilazan ulazak Hrvatske u NATO, kao temeljnom sigurnosnom mehanizmu u Europi i šire.

Vlada smatra da je za Hrvatsku, kao zemlju složenog i izazovnog geopolitičkog položaja, od presudne važnosti prepoznati i aktivno pratiti razvoj međunarodnih prilika, odgovore na temeljne izazove ugrađivati u strategiju nacionalne sigurnosti i na tim osnovicama razvijati aktivnu vanjsku politiku i diplomatsko djelovanje.

Vlada čvrsto vjeruje da u aktualnim međunarodnim okolnostima, u postojećim unutrašnjim prilikama i u još prevladavajućim elementima nestabilnosti u neposrednom okruženju, pitanja nacionalne sigurnosti, ustroja i djelovanja sustava obrane i

drugih zaštitnih mehanizama države trebaju zauzimati visoko mjesto među prioritetima državne politike.

11. 1. Europska unija i NATO

Punopravno članstvo u Europskoj uniji kao jezgri stabilnog mira, demokratskih sloboda i gospodarskog razvoja temeljni je cilj Republike Hrvatske. Europska unija potvrđuje se u današnjim međunarodnim okolnostima kao nezamjenjiv stožer ukupne stabilnosti i razvojnih perspektiva cijeloga kontinenta. Širenje EU na prostor Srednje Europe i bivšeg europskog istoka te produbljivanje odnosa sa svim europskim državama bez obzira na članstvo, otvara potencijalno novu, jedinstvenu stranicu u povijesti Europe. Europa bez ratova i sukoba nesporno je i za Hrvatsku mjesto sigurnog i slobodnog razvoja.

Vlada takvu ideju Europe razumije kao prostor za zajedništvo svih europskih naroda i država u izgradnji budućnosti utemeljene na zajedničkim vrijednostima i načelima, uz očuvanje državnih, nacionalnih, političkih, kulturnih i gospodarskih samobitnosti te uz njihovu ravnopravnu suradnju i prožimanje.

Snažno podupirući takvu viziju Europe i takvu većinsku orijentaciju hrvatskih građana, Vlada je svjesna da su unutarnje reforme, opća konsolidacija sustava, snažniji gospodarski razvoj i intenzivnije vanjskopolitičko djelovanje u područjima koja utječu na dinamiku odnosa Hrvatske i Europske unije ključni preduvjet ubrzanog i individualno vrednovanog institucionalnog ulaska u punopravno članstvo Europske unije do 2007/2008. godine.

Zbog vlastitog razvoja i sigurnosti Hrvatska ima izrazite interese sudjelovati u izgradnji zajedničke Europe te će Vlada, kao apsolutni prioritet hrvatske vanjske politike, oblikovati takvu strategiju i diplomatsku platformu koja će osigurati da Hrvatska ostane aktivno uključena u proces proširenja Unije. Hrvatska će u tom procesu posebnu pažnju pridavati važnosti odnosa s onim zemljama koje igraju ključnu ulogu u oblikovanju političke karte Europe te procesu proširenja EU.

Vlada će usporedo razvijati strategiju, diplomatske aktivnosti i potrebne unutarnje zahvate u sustavu obrane i nacionalne sigurnosti radi ubrzanja potrebnih radnji za ulazak Hrvatske u punopravno članstvo NATO-a.

Polazeći od iskustva svih ostalih tranzicijskih država, vidljivo je da ulazak u punopravno članstvo NATO-a iako nijeformali-

zirani uvjet, predstavlja nužnost za ulazak u Europsku uniju.

U procesu širenja NATO-a, u kojemu po prirodi svojeg međunarodnog položaja Sjedinjene Države imaju vodeće mjesto i ulogu, SAD pokazuju kontinuirani interes za stratejskim prostorom koji uključuje i Hrvatsku. Apsolutni je prioritet Republike Hrvatske graditi svoj međunarodni i sigurnosni položaj i na temelju članstva u NATO-u, razvijajući i produbljujući odnose sa Sjedinjenim Državama.

Proširenje Europske unije i NATO-a Vlada vidi kao komplementarne procese usmjerene ka snaženju svih parametara europske sigurnosti i mira. Pozitivan razvoj odnosa Sjedinjenih Država i Ruske Federacije, te Europske unije i Ruske Federacije dodatno podcrtavaju važnost aktualnih odnosa vodećih svjetskih sila. Vlada vjeruje da je upravo konsenzus interesa najvažnijih čimbenika međunarodnih odnosa, uz uvažavanje interesa naroda i država jugoistoka Europe, najvažnija osnova za uspostavu trajnog mira ovog dijela Europe.

Usporedo s razvijanjem odnosa s Europskom unijom i drugim vodećim čimbenicima europske politike, Vlada će razvijati i produbljavati odnose sa Sjedinjenim Američkim Državama. Hrvatska i Sjedinjene Države imaju tradiciju razvijenih odnosa. Sjedinjene države odigrale su osobito važnu ulogu u ukupnoj promjeni političkog odnosa međunarodne zajednice prema ratu i krizi na prostorima Hrvatske i neposrednog susjedstva. Sjedinjene Države odigrale su važnu ulogu i u procesu mirne reintegraciji Istočne Slavonije. Vlada smatra kako odnosima sa Sjedinjenim Američkim Državama treba dati dodatan poticaj kako bi se oni pretvorili u istinsko partnerstvo.

Vlada smatra da je aktivno sudjelovanje Hrvatske u antiterorističkoj koaliciji važna sastavnica hrvatske vanjske politike sa stajališta ukupne međunarodne vjerodostojnosti zemlje i potvrđivanja sigurnosne orijentacije na transatlantske integracije, ali i sa stajališta jačanja položaja i potencijala Hrvatske u suočavanju s raznorodnim sigurnosnim izazovima i rizicima koji na jugoistočnim državnim granicama još preostaju kao posljedice rata ili nedovršenog političkog i sigurnosnog profiliranja te regije.

11. 2. Odnosi sa susjedima

Hrvatska ima poseban interes za trajnom stabilizacijom jugoistočne Europe, za osiguranjem trajnog mira i razvoja ovog dijela Europe, za uspostavom dobrosusjedskih odnosa suradnje na osnovu ravnopravnosti

i uzajamnosti i za trajnim rješavanjem otvorenih pitanja preostalih iz procesa sukcesije bivše države političkim putem i na osnovi međunarodnog prava.

Vlada pozdravlja odluku Europske unije sa Solunskog sastanka na vrhu 2003. godine u kojoj se otvara jasna perspektiva svim zemljama u ovom dijelu Europe za punopravno članstvo u Europskoj uniji.

Vlada prepoznaje osobitu vrijednost u raznolikosti hrvatskog susjedstva i želi na toj činjenici graditi razradenu vanjsku politiku - upravo političke, gospodarske i institucionalne razlike u našem susjedstvu potvrđuju da državni individualitet valja prihvaćati kao uporišnu točku u procesu izgradnje novih europskih integracija. Kao srednjoeuropska i sredozemna država, koja se svojim geopolitičkim sastavnicama dodiruje i s podunavskom, balkanskom i drugim europskim regijama, koja graniči s članicama Europske Unije i NATO saveza, ali i s prostorom objektivno još nedovršene sigurnosne slike, Hrvatska zbog interesa vlastite sigurnosti i razvoja vidi politiku dobrosusjedstva kao stožernu sastavnicu svoje vanjske politike.

Vlada će odnose sa susjednim državama razvijati na načelima dobrosusjedstva, uzajamnog poštivanja suvereniteta, samostalnosti i teritorijalnog integriteta, ravnopravnosti i rješavanja otvorenih pitanja političkim sredstvima kroz izravne uzajamne pregovore, na načelima međunarodnog prava, ili uz međunarodnu pravnu pomoć.

Vlada posebno vrednuje činjenicu da je dio hrvatskih susjeda u članstvu Europske unije. Razvijajući ukupne uzajamne političke, gospodarske, kulturne i ostale odnose s tim državama u duhu Unije te rješavajući pojedina otvorena pitanja u skladu s pravnim i političkim standardima Unije, Hrvatska želi pridonijeti širenju europske ideje.

Vlada pozdravlja procese demokratizacije i političke stabilizacije na svojim istočnim granicama. Odnosi Hrvatske i Srbije i Crne Gore od presudne su važnosti za trajnu stabilnost ovog dijela Europe. Hrvatska treba razvijati dobru suradnju sa svim susjedima. Rješavanje preostalih otvorenih pitanja, prije svega sudbine nestalih i zatočenih hrvatskih branitelja i civila te pograničnih i drugih pitanja, treba ubrzati ukupnu normalizaciju odnosa i jačanje dobrosusjedstva, osigurati povratak izbjeglicama i jamčiti nepovredivost prava vlasništva. Glede odnosa s Bosnom i Hercegovinom, Vlada polazi od činjenice da je riječ o dvije susjedne i prijateljske zemlje koje dijele jednu

od najdužih granica u Europi. Ukupni povijesni razlozi, geografska povezanost, život hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini, kao i iskustva iz novije povijesti, potvrđuju utemeljenost posebnog interesa i upućenosti Hrvatske na dobrosusjedstvo i prijateljstvo s Bosnom i Hercegovinom. Vlada smatra da hrvatska politika prema Bosni i Hercegovini, kao stratejski važnom pitanju ukupne hrvatske državne politike, ali i važnom pitanju trajnog uređenja sustava sigurnosti i stabilnosti na jugoistoku Europe, treba polaziti od poštivanja suvereniteta i teritorijalnog integriteta susjedne države, na temelju ustavnog uređenja koje će omogućiti punu ravnopravnost, konstitutivnost i suverenost svih triju naroda na cijelom području BiH. Polazeći od odredbi hrvatskog Ustava te svojih međunarodnih prava i obveza Hrvatska će, kao supotpisnica Sporazuma iz Dayton, odlučno podupirati napore za očuvanjem statusa ravnopravnosti, konstitutivnosti i suverenosti hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini. Vlada će jačati gospodarsku, kulturnu i druge oblike suradnje s hrvatskim institucijama u Bosni i Hercegovini radi jačanja gospodarskog i društvenog položaja hrvatskog naroda u BiH.

11. 3. Međunarodne obveze i suradnja s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju

Vlada će u potpunosti poštivati preuzete obveze Republike Hrvatske i podržavati suradnju s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju. Vlada osuđuje sve ratne zločine i zalaže se za privođenje ratnih zločinaca pravdi.

Vlada podsjeća da je Hrvatska jedna od začetnica ideje o Međunarodnom kaznenom sudu za bivšu Jugoslaviju. Hrvatsku je u toj inicijativi vodio osjećaj pravde i zauzimanja za kažnjavanjem ratnih zločinaca. Upravo zbog toga Hrvatska je usvojila i odgovarajuće unutrašnje zakonodavstvo i otvorila proces suradnje s Međunarodnim kaznenim sudom.

Vlada stoji na stanovištu da je svaki ratni zločin individualan i da optužbe za individualnu odgovornost ne mogu posredovati kolektivnu krivicu i odgovornost. U suradnji s Međunarodnim kaznenim sudom Vlada će se rukovoditi i tim načelom, uvjereni da Hrvatska ima povijesnu obvezu ustrajavati na obrani političke istine o svojoj novijoj povijesti.

Vlada vjeruje da će Međunarodni kazneni sud za bivšu Jugoslaviju nastaviti djelovati u okviru sadržaja i duha Statuta Suda i mandata Vijeća sigurnosti Ujedinjenih

naroda. Vlada potvrđuje da je Hrvatska, kao vjerodostojna članica međunarodne zajednice, uspostavila stabilan pravni sustav koji može preuzeti obveze Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju.

11. 4. Iseljništvo

Vlada smatra da Hrvatska ima posebnu odgovornost spram Hrvata u inozemstvu, osobito zbog golemo doprinosa hrvatskog iseljništva u širenju razumijevanja među narodima i jačanju međunarodne suradnje. Hrvatsko iseljništvo ima osobite zasluge za snažnu potporu u obrani slobode i uspostavi nezavisnosti Republike Hrvatske.

Vlada cijeni potporu hrvatskog iseljništva daljem razvoju Hrvatske kao demokratski stabilne i moderne europske države s nacionalnim, kulturnim i duhovnim identitetom i samobitnošću.

Vlada će osigurati ostvarenje ustavnih prava hrvatskih državljana s prebivalištem u inozemstvu, uključujući i aktivno i pasivno izborno pravo, kao i postupak glasovanja dopisnim putem. Vlada će raditi na boljem informiranju hrvatskog iseljništva, te poticati rad hrvatskih dopunskih škola, kao i školovanje mladih naraštaja u hrvatskim školama i sveučilištima. Vlada posebno cijeni sposobnost naših iseljenika te njihov doprinos znanosti i razvitku gospodarstva u zemljama u kojima žive te ih poziva da se uključe u programe koji će ubrzati razvitak domovine.

11. 5. Hrvatska i međunarodne organizacije

U suvremenim međunarodnim odnosima sve veću važnost imat će sudjelovanje

Hrvatske u radu međunarodnih organizacija. Vlada će se aktivno zalagati za jačanje uloge u organizacijama od značaja za RH, posebice EU, NATO, UN, Vijeće Europe, OESS i druge međunarodne institucije. Vlada će se zauzimati za čvršće pozicioniranje Hrvatske u sklopu sustava UN-a pitanja, pri čemu će posebnu važnost imati kandidatura RH za članstvo u Vijeću sigurnosti. Također će Vlada intenzivirati suradnju s tijelima UN-a u cilju jačanja zastupljenosti i boljeg ostvarenja interesa RH u UN sustavu. U okviru Vijeća Europe i OESS-a Vlada će se dodatno zalagati za aktivnu ulogu Hrvatske kako bi se Hrvatska profilirala kao važan čimbenik stabilnosti, tolerantnosti i demokracije u Europi. U okviru suradnje s međunarodnim organizacijama, te imajući u vidu multilateralni karakter sigurnosti, Vlada će biti spremna na preuzimanje obveza koje proizlaze iz članstva RH u EU, NATO-u i UN-u. To se posebno odnosi na sudjelovanje Vlade u mirovnim misijama, kao i misijama usmjerenim u globalnoj borbi protiv terorizma.

11. 6. Diplomacija

Nezamislivo je održavati kvalitetne, sadržajne i partnerske odnose sa svijetom bez kvalitetne službe vanjskih poslova. U tom svjetlu, Vlada će izgrađivati diplomaciju temeljenu na kriterijima stručnosti i znanja. Vlada će također stvoriti uvjete kako bi se diplomaciji vratila profesionalna kreativnost i inicijativnost u provođenju zacrtanog programa Vlade u području vanjske politike Vlade. Posebna važnost bit će dana edukaciji ljudskih potencijala kako

bi se učinkovito moglo odgovoriti izazovima suvremenog svijeta i odnosima koji u njemu vladaju.

11. 7. Gospodarski odnosi

Posebnu važnost u odnosima sa svijetom imaju gospodarski odnosi. Vlada će naglasak staviti na bolju koordiniranost svih tijela državne uprave u cilju stvaranja strategije gospodarskih odnosa s ciljem što većeg izvoza hrvatskih proizvoda. U tom kontekstu, važnu će ulogu imati gospodarska diplomacija koja će se temeljiti na ažurnosti, profesionalnosti, umreženosti i pružanju kvalitetnih usluga gospodarskim subjektima. Poseban naglasak bit će na stvaranju kvalitetne koordinacije između tijela državne uprave s Agencijom za promicanje ulaganja i investicija. Vlada će u promicanju hrvatskog gospodarstva u inozemstvu održavati kontinuiran dijalog s gospodarskim subjektima kako bi što vjerodostojnije odražavala stvarne interese hrvatskog gospodarstva.

11. 8. Ukupna promidžba Hrvatske

Vlada će se zalagati za stvaranje image-a Hrvatske kao moderne, dinamične i tolerantne mediteranske i srednjoeuropske zemlje. Vlada će u tom kontekstu razraditi program raznorodnih aktivnosti koje će kroz suradnju s medijima, stvarateljima mišljenja, lobistima i drugim čimbenicima pronositi komparativne prednosti Hrvatske. Jedna od ključnih aktivnosti bit će kulturna promidžba Hrvatske, pri čemu će se temelj takve promidžbe biti aktivna suradnja Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva kulture.

NOVI MINISTRI

Kratki životopisi

dr.sc. **Ivo Sanader**, predsjednik Vlade RH, rođen 8. lipnja 1953. u Splitu. Doktorirao na Filozofskom fakultetu u Innsbrucku. Bio je predstojnik Ureda Predsjednika RH, ministar, zamjenik ministra vanjskih poslova, saborski zastupnik. Autor više knjiga i stručnih tekstova. Predsjednik HDZ-a.

Jadranka Kosor, potpredsjednica Vlade RH, ministrica obitelji, braniteljca i međugeneracijske solidarnosti, rođena 1. srpnja 1953. u Pakracu. Diplomirala na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Djelovala

kao novinarka na HRT, potpredsjednica Hrvatskog sabora, saborska zastupnica. Potpredsjednica HDZ-a.

dr.sc. **Andrija Hebrang**, potpredsjednik Vlade RH, ministar zdravstva i socijalne skrbi. Rođen 27. siječnja 1946. Diplomirao, magistrirao i doktorirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu. Redovni sveučilišni profesor. Autor više knjiga i brojnih znanstvenih radova. Bio je ministar i saborski zastupnik.

dr.sc. **Miomir Žužul**, ministar vanjskih poslova, rođen 19. lipnja 1955. u Splitu. Diplomirao, magistrirao i doktorirao na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Autor

više knjiga i brojnih znanstvenih radova. Bio je sveučilišni profesor, pomoćnik ministra vanjskih poslova, veleposlanik.

Ivan Šuker, ministar financija, rođen 12. studenoga 1957. u Livnu. Diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu. Radio kao voditelj Porezne uprave, financijski direktor, saborski zastupnik. Gradonačelnik Velike Gorice, potpredsjednik HDZ-a.

Berislav Rončević, ministar obrane, rođen 23. lipnja 1960. u Boroviku (Đakovo). Diplomirao na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Bio je pomoćnik upravitelja u

Hrvatskim šumama, saborski zastupnik i gradonačelnik Našica.

Marijan Mlinarić, dr.med., ministar unutarnjih poslova, rođen 13. veljače 1944. u Jalžabetu. Završio Medicinski fakultet i specijalizaciju i subspecijalizaciju iz kirurgije. Bio je saborski zastupnik i župan Varaždinske županije.

Vesna Škare-Ožbolt, ministrica pravosuđa, rođena 20. lipnja 1961. u Osijeku. Diplomirala na Pravnom fakultetu u Zagrebu. Bila je savjetnica Predsjednika RH, zamjenica predstojnika Ureda Predsjednika RH, saborska zastupnica, potpredsjednica HDZ-a. Predsjednica DC-a.

Branko Vukelić, ministar gospodarstva, rada i poduzetništva. Rođen je 9. ožujka 1958. u Karlovcu. Diplomirao na Elektrotehničkom fakultetu u Zagrebu. Bio je na rukovodećem radnom mjestu u INI, gradonačelnik Karlovca, glavni tajnik HDZ-a.

Božidar Kalmeta, ministar mora, turizma, prometa i razvitka, rođen 15. sije-

čnja 1958. u Zadru. Diplomirao na Agonomskom fakultetu u Zagrebu. Bio je saborski zastupnik, gradonačelnik Zadra. Potpredsjednik HDZ-a.

Petar Čobanković, ministar poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, rođen 29. siječnja 1957. u Iloku. Diplomirao na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu. Bio je na rukovodećim mjestima u VUPIK-u, saborski zastupnik, župan Vukovarsko-srijemske županije.

Marina Matulović-Dropulić, ministrica zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, rođena 21. lipnja 1942. u Zagrebu. Diplomirala na Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Radila u građevinarstvu kao projektant, rukovoditelj gradilišta i tehnički rukovoditelj. Bila je gradonačelnica Grada Zagreba, ministrica, saborska zastupnica.

Dr. **Dragan Primorac**, ministar znanosti, obrazovanja i športa, rođen 7. lipnja 1965. Diplomirao i doktorirao na Medi-

cinskom fakultetu. Usavršavao se u SAD-u. Docent na Medicinskom fakultetu u Splitu. Autor brojnih znanstvenih radova i više knjiga.

mr.sc. **Božo Biškupić**, ministar kulture, rođen 26. travnja 1938. u Maloj Mlaci. Diplomirao na Pravnom fakultetu u Zagrebu, magistrirao bibliotekarstvo, dokumentaciju i informacijske znanosti. Izdavač i urednik likovnih izdanja. Autori brojnih likovnih monografija. Bio je saborski zastupnik, ministar, međunarodni tajnik HDZ-a.

mr.sc. **Kolinda Grabar-Kitarović**, ministrica europskih integracija, rođena 29. travnja 1968. u Rijeci. Diplomirala na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, magistrirala političke znanosti na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu i na Diplomatskoj akademiji u Beču. Bila je savjetnica u Ministarstvu vanjskih poslova.

Ž. S.

IZVJEŠĆE MANDATNO-IMUNITETNOG POVJERENSTVA

Predsjednik Mandatno-imunitetnog povjerenstva Hrvatskog sabora, zastupnik Damir Sesvečan (HDZ), podnio je izvješće.

Mandatno-imunitetno povjerenstvo razmotrilo je na 2. sjednici održanoj 23. prosinca ove godine pisane zahtjeve zastupnika koji, sukladno članku 14. Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor, stavljaju svoj zastupnički mandat u mirovanje.

Povjerenstvo je razmotrilo i pisane obavijesti političkih stranaka kojima su izvijestili Hrvatski sabor o imenima zamjenika koji će sukladno članku 12. stavku 1. Zakona obnašati zastupničku dužnost tijekom mirovanja zastupničkog mandata izabраниh zastupnika.

Povjerenstvo je utvrdilo da je Odluka o mirovanju zastupničkog mandata zastupnika koji su obnašali dužnost člana Vlade RH i kojima mirovanje traje dok Hrvatski sabor ne iskaže povjerenje novoj Vladi RH donijeta na 1. sjednici Mandatno-imunitetnog povjerenstva, te da je Hrvatski sabor na konstituirajućoj sjednici održanoj 22. prosinca i usvojio.

Povjerenstvo je utvrdilo da su se sukladno članku 9. Zakona o izborima zasu-

pnika u Hrvatski sabor, kojima je utvrđena nespojivost zastupničke dužnosti s istodobnim obnašanjem dužnosti iz stavka 2. stekli uvjeti iz stavka 3. rečenog članka zakona za početak mirovanja zastupničkog mandata slijedećim zastupnicima: Petru Čobankoviću, mr. Boži Biškupiću, prof. dr. Andriji Hebrangu, mr. Kolindi Grabar-Kitarović, Božidaru Kalmeti, Jadranki Kosor, Marijanu Mlinariću, dr. Ivi Sanaderu, Vesni Škare-Ožbolt, Ivanu Šukeru, Branku Vukeliću i prof. dr.soc. Miomiru Žužulu.

Političke stranke su za dio izabраниh zastupnika kojima mandat miruje na temelju članka 12. stavka 1. Zakona sa svojih lista neizabраниh kandidata u izbornim jedinicama predložile da zastupnički mandat započne obnašati: **Ruža Lelić** zamjenica zastupnika kandidirana u 5. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto Petra Čobankovića, **Jagoda Majska Martinčević** zamjenica zastupnika kandidirana u 1. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto mr. Bože Biškupića, **Katarina Fuček**, zamjenica zastupnika kandidirana u 2. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto prof. dr. Andrije Hebranga, **Božica**

Šolić, zamjenica zastupnika kandidirana u 7. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto mr.sc. Kolinde Grabar-Kitarović, **Mirjana Brnadić**, zamjenica zastupnika kandidirana u 9. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto Božidara Kalmete mr.sc. **Marko Širac**, zamjenik zastupnika kandidiran u 1. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto Jadranke Kosor, **Vladimir Pleško**, zamjenik zastupnika kandidiran u 3. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto Marijana Mlinarića, **Kajo Bućan**, zamjenik zastupnika kandidiran u 10. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto dr. Ive Sanadera, **Mate Brletić**, zamjenik zastupnika kandidiran u 5. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HSLs-a i DC-a umjesto Vesne Škare-Ožbolt, **Željko Krapljan**, zamjenik zastupnika kandidiran u 6. izbornoj jedinici kao kandidat HDZ-a umjesto Ivana Šukera, **Nikola Sopčić**, zamjenik zastupnika kandidiran u 7. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto Branka Vukelića i **Danira Bilić**, zamjenica zastupnika kandidirana u 7. izbornoj jedinici kao kandidat na listi HDZ-a umjesto prof. dr. Miomira Žužula.

Sukladno iznijetom, Mandatno-imunitetno povjerenstvo predlaže Hrvatskom saboru slijedeću Odluku o prestanku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika i početku obnašanja zastupničke dužnosti zastupnika, te početku mirovanja zastupničkog mandata zastupnika i početku obnašanja zastupničke dužnosti zamjenika zastupnika.

Dana 23. prosinca 2003. godine prestaje mirovanje zastupničkog mandata i tim danom zastupničku dužnost počinju obnašati slijedeći zastupnici: Ivica Račan (SDP), Slavko Linić (SDP), dr.sc. Mato Crkvenac (SDP), Željka Antunović (SDP), Šime Lučin (SDP), Tonino Picula (SDP), dr.sc. Ljubo Jurčić, neovisni Ivica Pančić (SDP), dr.sc. Antun Vujić (SDP), mr.sc. Božidar Pankretić (HSS), Ingrid Antičević-Marinović (SDP), Davorko Vidović (SDP), mr.sc. Neven Mimica (neovisni), Radimir Čačić (HNS), Željko Pecek (HSS), dr.sc. Ivo Banac (LS) i Gordana Sobol (SDP).

23. prosinca 2003. godine počinju mirovanja zastupničkog mandata gore

navedenim zastupnicima i tim danom zastupničku dužnost počinju obnašati zamjenici zastupnika: Ruža Lelić (HDZ), Jagoda Majksa Martinčević (HDZ), Katarina Fuček (HDZ), Božica Šolić (HDZ), Mirjana Brnadić (HDZ), mr.sc. Marko Širac (HDZ), Vladimir Pleško (HDZ), Kajo Bućan (HDZ), Mate Brletić (HLS/DC), Željko Krapljan (HDZ), Nikola Sopčić (HDZ) i Danira Bilić (HDZ).

Kako nije bilo prijavljenih za raspravu, predsjednik Hrvatskog sabora, Vladimir Šeks, istu je zaključio i dao na glasovanje Odluku sukladno prijedlogu Mandatno-imunitetnog povjerenstva.

Zastupnici su ovu Odluku prihvatili jednoglasno.

Potom se pristupilo davanju prisege zastupnika. Sukladno članku 7. Poslovnika, predsjedatelj treba pročitati tekst prisege, a nakon toga poimenično prozvati zastupnike. Zastupnik kada je prozvan ustaje i izgovara: "Prisežem".

Predsjedatelj je pročitao tekst prisege koji glasi: "Prisežem svojom čašću da ću dužnost zastupnika u Hrvatskom saboru obnašati savjesno i odgovorno i da ću

se u svom radu držati Ustava i zakona i poštivati pravni poredak, te da ću se zauzimati za svekoliki napredak Republike Hrvatske".

Potom je prozivao poimenično zastupnike koji su prisegnuli, pa tako redom Ivica Račan, Slavko Linić, Mato Crkvenac, Željka Antunović, Šime Lučin, Tonino Picula, Ljubo Jurčić, Ivica Pančić, Antun Vujić, Božidar Pankretić, Ingrid Antičević-Marinović, Davorko Vidović, Neven Mimica, Radimir Čačić, Željko Pecek, Ivo Banac, Gordana Sobol, Ruža Lelić, Jagoda Majksa Martinčević, Katarina Fuček, Božica Šolić, Mirjana Brnadić, Marko Širac, Vladimir Pleško, Kajo Bućan, Mate Brletić, Željko Krapljan, Nikola Sopčić, Danira Bilić.

Predsjedatelj je čestitao zastupnicima i zastupnicima na položenoj prisezi i zaželio im uspjeh u obavljanju zastupničke dužnosti. Zahvalio je dosadašnjem predsjedniku Hrvatskog sabora Zlatku Tomčiću na njegovom vođenju Hrvatskog sabora posljednje četiri godine.

S.Š.

izvješća
HRVATSKOGA
SABORA

GLAVNI I ODGOVORNI UREDNIK:
dr. Željko Sabol

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavnog i odgovornog urednika), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Jasna Rodić, Mario Selnik, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj

GRAFIČKI UREDNIK: Branislav Tanasijin

RAČUNALNA OBRADA: Ivo Rada

TAJNICA REDAKCIJE:

ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6,

tel:

01/4569-722

fax: 01/6303-018

Web: www.sabor.hr

E-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb

PRETPLATA NA ŽIRO-RAČUN BR: 2390001-1100016162
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora